

ZAKON

O OSIGURANJU

("Sl. glasnik RS", br. 139/2014)

Glava I

OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se obavljanje delatnosti osiguranja u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Republika), odnosno uslovi za osnivanje i poslovanje društava za osiguranje i društava za reosiguranje, obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju, obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, vršenje nadzora nad obavljanjem delatnosti osiguranja, zaštita prava osiguranika, ugovarača osiguranja, korisnika osiguranja i trećih oštećenih lica, kao i obavljanje u Republici delatnosti osiguranja lica iz država članica Evropske unije i stranih država.

Delatnost osiguranja

Član 2

Delatnost osiguranja čine poslovi osiguranja, uključujući i saosiguranje, poslovi reosiguranja, poslovi posredovanja u osiguranju i poslovi zastupanja u osiguranju.

Društvo za osiguranje i društvo za reosiguranje

Član 3

Društvo za osiguranje je pravno lice sa sedištem u Republici koje je u registar nadležnog organa upisano na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za obavljanje poslova osiguranja.

Društvo za reosiguranje je pravno lice sa sedištem u Republici koje je u registar nadležnog organa upisano na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za obavljanje poslova reosiguranja.

Dobrovoljnost

Član 4

Osiguranje imovine i lica je dobrovoljno.

Osiguranje imovine i lica je obavezno samo u slučajevima propisanim zakonom.

Poslovi osiguranja

Član 5

Poslovi osiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o životnom i o neživotnom osiguranju, osim o obaveznom socijalnom osiguranju.

Saosiguranje

Član 6

Ugovor o osiguranju može se zaključiti i s više društava za osiguranje koja su se sporazumela o zajedničkom snošenju i raspodeli rizika (saosiguranje).

Društvo za osiguranje može saosiguravati rizike samo iz onih vrsta osiguranja za koje je dobilo dozvolu Narodne banke Srbije.

Društvo za osiguranje ne može u saosiguranje primati rizike iznad samoprdržaja utvrđenog u skladu s članom 7. ovog zakona, osim u slučaju da se rizik iznad samoprdržaja reosigura.

Poslovi reosiguranja

Član 7

Poslovi reosiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o reosiguranju kojim se osigurani višak rizika iznad samoprdržaja društva za osiguranje prenosi u reosiguranje.

Samoprdržaj društva za osiguranje je deo iznosa ugovorom preuzetih rizika koji društvo uvek zadržava u sopstvenom pokriću i koji može da pokrije svojim sredstvima.

Društvo za osiguranje je dužno da uvek zadrži deo rizika u samoprdržaju.

Društvo za osiguranje je dužno da obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samoprdržaja reosigura kod društva za reosiguranje iz člana 3. stav 2. ovog zakona.

Društvo za reosiguranje je dužno da u Republici, odnosno u inostranstvu reosigura deo rizika koji ne može pokriti svojim sredstvima.

Izuzetno od st. 3. i 4. ovog člana, društvo za osiguranje može celokupan rizik osiguranja imovine od elementarnih nepogoda (grad, mraz i druge opasnosti i/ili prirodne nepogode kakve su zemljotres, poplava i suša), kao i osiguranja finansijskih gubitaka zbog lošeg vremena, da reosigura u Republici, odnosno u inostranstvu.

Vrste životnih osiguranja

Član 8

Vrste životnih osiguranja su:

1) osiguranje života, koje pokriva:

- (1) osiguranje života za slučaj doživljenja,
  - (2) osiguranje života za slučaj smrti,
  - (3) osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja,
  - (4) osiguranje života s povratom premije;
- 2) osiguranje za slučaj venčanja i rođenja;
- 3) rentno osiguranje;
- 4) dopunsko osiguranje uz osiguranje života, koje pokriva:
- (1) dopunsko osiguranje od posledica nezgode uz životno osiguranje,
  - (2) dopunsko zdravstveno osiguranje uz životno osiguranje;
- 5) životna osiguranja iz tač. od 1) do 3) ovog člana vezana za jedinice investicionih fondova;
- 6) tontine, koje predstavljaju osiguranje u kome se osiguranici dogovore da će zajednički kapitalizovati svoje doprinose i tako kapitalizovanu imovinu podeliti između onih osiguranika koji dožive određenu starost, odnosno između naslednika umrlih osiguranika;
- 7) osiguranje s kapitalizacijom isplate, koje se zasniva na aktuarskim obračunima i u kome osiguranik kao zamenu za jednokratnu ili periodičnu uplatu premije prima isplate u određenoj visini u određenom periodu.

Vrste neživotnih osiguranja

Član 9

Vrste neživotnih osiguranja su:

- 1) osiguranje od posledica nezgode, uključujući i osiguranje od povreda na radu i profesionalnih oboljenja, koje pokriva:
  - (1) ugovorenu novčanu naknadu za slučaj nezgode,
  - (2) naknadu ugovorenih troškova za slučaj nezgode,
  - (3) kombinaciju isplata iz podtač. (1) i (2) ove tačke,
  - (4) isplatu zbog posledica povrede ili oštećenja zdravlja ili zbog smrti putnika;
- 2) dobrovoljno zdravstveno osiguranje, koje pokriva:
  - (1) ugovorenu novčanu naknadu za slučaj bolesti,

(2) naknadu ugovorenih troškova lečenja,

(3) kombinaciju isplata iz podtač. (1) i (2) ove tačke;

3) osiguranje motornih vozila, koje pokriva štete na motornim vozilima na sopstveni pogon, osim šinskih vozila, i na vozilima bez sopstvenog pogona, odnosno koje pokriva gubitak tih vozila;

4) osiguranje šinskih vozila, koje pokriva štete na šinskim vozilima, odnosno gubitak tih vozila;

5) osiguranje vazduhoplova, koje pokriva štete na vazduhoplovima, odnosno gubitak vazduhoplova;

6) osiguranje plovnih objekata, koje pokriva štete na plovnim objektima, odnosno gubitak tih objekata (morskih, rečnih, jezerskih i kanalskih);

7) osiguranje robe u prevozu, koje pokriva štete na robi, odnosno gubitak robe bez obzira na vrstu prevoza;

8) osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti, koje pokriva štete na imovini koje nastanu usled požara, eksplozije, oluje i drugih prirodnih nepogoda, atomske energije, klizanja i sleganja tla, osim šteta koje pokrivaju osiguranja iz tač. od 3) do 7) ovog člana;

9) ostala osiguranja imovine, koja pokrivaju štete na imovini nastale zbog loma mašina, provalne krađe, loma stakla, grada, mraza ili drugih opasnosti, osim šteta koje pokrivaju osiguranja iz tač. od 3) do 8) ovog člana;

10) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila, koje pokriva sve vrste odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila na sopstveni pogon na kopnu, uključujući i odgovornost pri transportu;

11) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova, koje pokriva sve vrste odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova, uključujući i odgovornost pri transportu;

12) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata, koje pokriva sve vrste odgovornosti zbog upotrebe ovih objekata, uključujući i odgovornost pri transportu;

13) osiguranje od opšte odgovornosti za štetu, koje pokriva ostale vrste odgovornosti, osim odgovornosti iz tač. od 10) do 12) ovog člana;

14) osiguranje kredita, koje pokriva:

(1) rizik od neplaćanja, odnosno kašnjenja u plaćanju zbog nesolventnosti ili drugih događaja ili postupaka,

(2) izvozne kredite i ostale rizike povezane sa izvozom, trgovinom i ulaganjima na domaćem i stranom tržištu,

(3) kredite koji se isplaćuju u ratama,

(4) hipotekarne i lombardne kredite,

(5) poljoprivredne kredite,

(6) ostale kredite i zajmove;

15) osiguranje jemstva, koje garantuje neposredno ili posredno ispunjenje obaveza dužnika;

16) osiguranje finansijskih gubitaka, koje pokriva finansijske gubitke zbog:

(1) gubitka zaposlenja,

(2) nedovoljnih prihoda,

(3) lošeg vremena,

(4) izgubljene dobiti,

(5) neplaniranih opštih troškova,

(6) neplaniranih troškova poslovanja,

(7) gubitka tržišne vrednosti,

(8) gubitka zakupnine, odnosno prihoda,

(9) posrednih poslovnih gubitaka, osim gubitaka iz podtač. od (1) do (8) ove tačke,

(10) ostalih neposlovnih gubitaka,

(11) ostalih finansijskih gubitaka;

17) osiguranje troškova pravne zaštite, koje pokriva sudske troškove, troškove advokata i druge troškove postupka;

18) osiguranje pomoći na putovanju, koje pokriva pomoć licima koja naiđu na probleme na putovanju, odnosno u drugim slučajevima odsutnosti iz prebivališta ili boravišta.

Grupe i podgrupe osiguranja

Član 10

Više vrsta osiguranja, zavisno od povezanosti rizika, odnosno interesa koji se pokrivaju osiguranjem, svrstavaju se u sledeće grupe osiguranja:

1) životna osiguranja, koja obuhvataju vrste životnih osiguranja iz člana 8. ovog zakona;

2) neživotna osiguranja, koja obuhvataju vrste neživotnih osiguranja iz člana 9. ovog zakona.

Više vrsta neživotnog osiguranja, zavisno od povezanosti rizika, odnosno interesa koji se pokrivaju osiguranjem, svrstavaju se u sledeće podgrupe osiguranja:

- 1) osiguranje od posledica nezgode i dobrovoljno zdravstveno osiguranje, koja obuhvataju vrste osiguranja iz člana 9. tač. 1) i 2) ovog zakona;
- 2) osiguranje vozila, koje obuhvata vrste osiguranja iz člana 9. tačka 1) podtačka (4) i tač. 3), 7) i 10) ovog zakona;
- 3) osiguranje plovnih objekata i transporta, koje obuhvata vrste osiguranja iz člana 9. tačka 1) podtačka (4) i tač. 4), 6), 7) i 12) ovog zakona;
- 4) osiguranje vazduhoplova, koje obuhvata vrste osiguranja iz člana 9. tačka 1) podtačka (4) i tač. 5), 7) i 11) ovog zakona;
- 5) imovinska osiguranja, koja obuhvataju vrste osiguranja iz člana 9. tač. 8) i 9) ovog zakona;
- 6) osiguranje od odgovornosti, koje obuhvata vrste osiguranja iz člana 9. tač. od 10) do 13) ovog zakona;
- 7) osiguranje kredita i jemstva, koje obuhvata vrste osiguranja iz člana 9. tač. 14) i 15) ovog zakona.

Obavezno osiguranje u saobraćaju

Član 11

Obavezno osiguranje u saobraćaju utvrđuje se i uređuje posebnim zakonom.

Dobrovoljno zdravstveno osiguranje

Član 12

Dobrovoljno zdravstveno osiguranje je osiguranje kojim se, na osnovu ugovora, mogu obezbediti prava iz zdravstvenog osiguranja u skladu s posebnim zakonom.

Nadzor nad obavljanjem delatnosti osiguranja

Član 13

Nadzor nad obavljanjem delatnosti osiguranja vrši Narodna banka Srbije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju položaj, organizacija, ovlašćenja i funkcije Narodne banke Srbije - radi zaštite prava i interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, koja obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom kojima doprinosi očuvanju i jačanju stabilnosti finansijskog sistema.

Vršenjem nadzora iz stava 1. ovog člana Narodna banka Srbije u poslovanju društava za osiguranje ocenjuje zakonitost obavljanja delatnosti osiguranja, primenu sistema upravljanja u

društvu i pravila o upravljanju rizikom, kao i primenu pravila struke osiguranja i aktuarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike.

Upravni postupak

Član 14

Narodna banka Srbije rešenjem odlučuje o izdavanju, prestanku važenja, odnosno oduzimanju dozvola i izdavanju, prestanku važenja, odnosno oduzimanju saglasnosti iz ovog zakona, o merama koje se izriču u postupku vršenja nadzora u skladu sa ovim zakonom i o drugim pitanjima iz svoje nadležnosti propisanim zakonom.

Na postupak i radnje iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može voditi upravni spor, a tužba protiv ovog rešenja ne može sprečiti ni odložiti njegovo izvršenje.

U upravnom sporu protiv rešenja iz stava 1. ovog člana sud ne može rešiti upravnu stvar za čije je rešavanje ovim zakonom utvrđena nadležnost Narodne banke Srbije.

Rešenje o izdavanju, odnosno o oduzimanju društvu za osiguranje dozvole za obavljanje poslova osiguranja objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Zaštita prava i interesa korisnika usluge osiguranja

Član 15

Društvo za osiguranje, društvo za posredovanje u osiguranju, društvo za zastupanje u osiguranju, zastupnik u osiguranju i pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona koja obavljaju poslove zastupanja u osiguranju na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona) dužni su da obezbede zaštitu prava i interesa osiguranika, ugovarača osiguranja, korisnika osiguranja i trećih oštećenih lica (u daljem tekstu: korisnik usluge osiguranja), u skladu s propisima, pravilima struke i dobrim poslovnim običajima.

Narodna banka Srbije posreduje u rešavanju odštetnog zahteva radi sprečavanja nastanka spora iz osnova osiguranja, postupa po prigovoru korisnika usluge osiguranja u vezi s radom društava za osiguranje i štiti prava i interese tih lica.

Korisnik usluge osiguranja ima pravo na prigovor i zaštitu svojih prava i interesa kod Narodne banke Srbije i u vezi s radom društava za posredovanje u osiguranju, društava za zastupanje u osiguranju, zastupnika u osiguranju i pravnih lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona.

Narodna banka Srbije bliže propisuje način zaštite prava i interesa korisnika usluge osiguranja, način posredovanja u rešavanju odštetnih zahteva i podnošenja prigovora korisnika usluge osiguranja, kao i postupanja po tom prigovoru.

Registar podataka

Član 16

Narodna banka Srbije vodi registar podataka o društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje kojima je izdala dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, odnosno poslova reosiguranja, s podacima o osnivačima ovih društava, kvalifikovanim imaćima i članovima uprave tih društava, kao i o drugim licima koja u skladu sa ovim zakonom imaju pravo da u Republici obavljaju te poslove.

Narodna banka Srbije vodi registar podataka o društvima za posredovanje u osiguranju, društvima za zastupanje u osiguranju i zastupnicima u osiguranju kojima je izdala dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, odnosno poslova zastupanja u osiguranju i o drugim licima koja u skladu sa ovim zakonom imaju pravo da u Republici obavljaju te poslove, registar pravnih lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona, registar ovlašćenja koje je izdala ovlašćenim posrednicima i ovlašćenim zastupnicima, kao i registar ovlašćenja izdatih ovlašćenim aktuarima.

U registre iz st. 1. i 2. ovog člana upisuju se i sve promene upisanih podataka.

Registri iz st. 1. i 2. ovog člana su javne knjige i vode se u elektronskom obliku, a podaci iz tih registara dostupni su na internet prezentaciji Narodne banke Srbije.

Narodna banka Srbije bliže propisuje sadržinu i način vođenja registara iz ovog člana, kao i način brisanja podataka iz tih registara.

Zabrana upotrebe pojma "osiguranje/reosiguranje"

Član 17

Pojam "osiguranje/reosiguranje", odnosno pojam izveden iz tog pojma u svom poslovnom imenu ili nazivu može upisati u registar nadležnog organa i koristiti u pravnom prometu samo lice koje je za to dobilo dozvolu Narodne banke Srbije u skladu sa ovim zakonom, a drugo lice ga može upisati u taj registar, odnosno koristiti u pravnom prometu samo ako mu je to izričito dozvoljeno drugim zakonom.

Primena zakona kojim se uređuju privredna društva i drugih zakona

Član 18

Na društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, društvo za posredovanje u osiguranju, društvo za zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju primenjuje se zakon kojim se uređuju privredna društva, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Na ugovor o osiguranju, ugovor o reosiguranju, ugovor o posredovanju u osiguranju, ugovor o posredovanju u reosiguranju i ugovor o zastupanju u osiguranju primenjuje se zakon kojim se uređuju obligacioni odnosi i odredbe u drugim zakonima koje se odnose na ugovore u pojedinim vrstama osiguranja, osim ako pojedina pitanja nisu drukčije uređena ovim zakonom.

Načela poslovanja

Član 19

Društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, društvo za posredovanje u osiguranju, društvo za zastupanje u osiguranju i zastupnik u osiguranju dužni su da svoju delatnost obavljaju u skladu sa zakonom, opštim aktima, aktima poslovne politike, pravilima struke osiguranja i aktuarske struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da posluju u skladu s načelom opreznog i savesnog postupanja.

Glava II DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I DRUŠTVO ZA REOSIGURANJE

Odeljak 1. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Obavljanje poslova osiguranja i reosiguranja

Član 20

Poslove osiguranja, odnosno reosiguranja obavlja društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje iz člana 3. ovog zakona.

Poslove osiguranja/reosiguranja ne može obavljati niko izuzev društva iz stava 1. ovog člana, osim u slučaju iz člana 7. stav 6. ovog zakona.

Društvo za osiguranje može obavljati poslove samo onih vrsta osiguranja za koje je dobilo dozvolu Narodne banke Srbije.

Društvo za osiguranje se osniva kao akcionarsko društvo ili kao društvo za uzajamno osiguranje, a društvo za reosiguranje se osniva samo kao akcionarsko društvo.

Lice koje ima sedište, odnosno prebivalište u Republici može ugovor o osiguranju zaključiti samo s društvom za osiguranje iz stava 1. ovog člana.

Zaključivanje ugovora o posredovanju u osiguranju/reosiguranju i ugovora o zastupanju u osiguranju

Član 21

Društvo za osiguranje/reosiguranje ugovor o posredovanju u osiguranju/reosiguranju i ugovor o zastupanju u osiguranju može da zaključi samo s licem koje je dozvolu, odnosno saglasnost za obavljanje poslova posredovanja, odnosno zastupanja u osiguranju dobilo na osnovu ovog zakona.

Društvo za osiguranje/reosiguranje ugovor iz stava 1. ovog člana može da zaključi i s licem koje obavlja poslove iz tog stava ako su ispunjeni svi uslovi iz člana 113. ovog zakona.

Dopunska klauzula

Član 22

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove životnog osiguranja može obavljati i poslove osiguranja od priključne nezgode i poslove dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u delu koji pokriva troškove lečenja - pod uslovom da se ta osiguranja odnose na lice s kojim je zaključilo neki od ugovora o životnom osiguranju.

Društvo za osiguranje je dužno da o ugovorima iz stava 1. ovog člana vodi posebnu evidenciju.

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja iz člana 9. tačka 10) ovog zakona može, izuzetno, obavljati i poslove osiguranja vozača i putnika od posledica nesrećnog slučaja - pod uslovom da se to osiguranje odnosi na vozača osiguranog vozila i lica u tom vozilu.

Odeljak 2.

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE/REOSIGURANJE

Osnivanje i poslovno ime

Član 23

Akcionarsko društvo za osiguranje može osnovati jedno ili više domaćih i stranih pravnih, odnosno fizičkih lica (u daljem tekstu: osnivači) pod uslovima iz ovog zakona.

Poslovno ime akcionarskog društva za osiguranje sadrži oznaku "a.d.o.".

Delatnost

Član 24

Jedno akcionarsko društvo za osiguranje ne može istovremeno obavljati i poslove životnih i poslove neživotnih osiguranja.

Akcionarsko društvo za osiguranje može obavljati poslove jedne vrste osiguranja ili poslove više vrsta osiguranja u okviru iste grupe osiguranja, kao i poslove zastupanja u osiguranju.

Pored poslova iz stava 2. ovog člana, akcionarsko društvo za osiguranje obavlja i poslove procene rizika i šteta, poslove posredovanja radi prodaje i prodaju osiguranih oštećenih stvari koje mu pripadaju po osnovu izvršavanja ugovora o osiguranju i preduzimanje mera radi sprečavanja i otklanjanja opasnosti koje ugrožavaju osiguranu imovinu i lica, a može obavljati i druge poslove utvrđene zakonom.

Akcionarsko društvo za reosiguranje poslove reosiguranja obavlja kao isključivu delatnost, i to u svim grupama osiguranja.

Izuzetak od nemogućnosti istovremenog obavljanja životnih i neživotnih osiguranja

Član 25

Određba člana 24. stav 1. ovog zakona ne odnosi se na akcionarsko društvo za osiguranje koje na dan stupanja na snagu ovog zakona ima dozvolu za obavljanje pojedinih ili svih vrsta životnih osiguranja i pojedinih ili svih vrsta neživotnih osiguranja.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, društvo iz tog stava dužno je da:

1) obračunava i iskazuje sredstva osiguranja, odnosno procenjuje ispunjenost uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala odvojeno za životna a odvojeno za neživotna osiguranja, na način propisan ovim zakonom;

2) vodi poslovne knjige i u finansijskim izveštajima odvojeno iskazuje prihode (posebno premije, naknade reosiguravača i prihode od investicione aktivnosti), rashode (posebno naknade šteta i ugovoreni iznosi, povećanja rezervisanja, premije reosiguranja, druge poslovne rashode, rashode po osnovu investicione aktivnosti i troškove sprovođenja osiguranja) i rezultate za životna i neživotna osiguranja, u skladu s članom 142. ovog zakona;

3) posebno formira investicioni portfolio i upravlja njime, odnosno sredstva aktive utvrđuje posebno za životna a posebno za neživotna osiguranja, kao i izvore tih sredstava (kapital i obaveze).

Društvo iz stava 1. ovog člana dužno je da na način iz stava 2. ovog člana trajno razgraniči imovinu koja pripada životnim osiguranjima od one koja pripada neživotnim osiguranjima, kao i pripadajući kapital i obaveze, tako da obezbedi odvojeno upravljanje imovinom koja služi ili može služiti za izmirenje obaveza po osnovu osiguranja, pripadajućim kapitalom i obavezama, s tim da sredstva i njihove izvore ne prebacuje iz jedne grupe osiguranja u drugu.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, nadležni organ društva za osiguranje iz stava 1. ovog člana, u slučaju da u jednoj grupi osiguranja nisu ispunjeni uslovi koji se odnose na adekvatnost kapitala propisani ovim zakonom, može doneti odluku o trajnom prebacivanju kapitala i pripadajuće imovine u tu grupu osiguranja iz druge grupe ako se tim prebacivanjem ne ugrožava ispunjenost ovih uslova u drugoj grupi osiguranja.

Narodna banka Srbije daje prethodnu saglasnost na odluku iz stava 4. ovog člana na osnovu procene njenog očekivanog uticaja na solventnost društva za osiguranje i njegovu mogućnost da ispunjava obaveze po osnovu osiguranja iz obe grupe osiguranja.

Razgraničenje opštih i zajedničkih prihoda i rashoda u poslovanju društva iz stava 1. ovog člana vrši se srazmerno ostvarenoj premiji osiguranja, broju zaključenih ugovora o osiguranju, broju i iznosu likvidiranih i isplaćenih šteta, odnosno kombinacijom tih kriterijuma, s tim što društvo mora izabrati ove kriterijume i bliže urediti njihovu primenu poštujući načelo stalnosti.

Društvo iz stava 1. ovog člana bliže uređuje način izvršenja obaveza iz stava 2. ovog člana aktima iz člana 138. stav 2. ovog zakona.

Zajedničko obavljanje poslova

Član 26

Akcionarsko društvo za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja i akcionarsko društvo za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja, kad su akcionari oba društva isti, mogu zajednički obavljati:

- 1) poslove zaključivanja ugovora o osiguranju;
- 2) promotivne aktivnosti i srodne poslove marketinga;
- 3) opšte, kadrovske i administrativno-tehničke poslove.

Smatra se da društva iz stava 1. ovog člana imaju iste akcionare ako isti akcionari imaju kontrolno učešće u oba ova društva.

Društva iz stava 1. ovog člana sporazumno uređuju način obavljanja poslova iz tog stava i o tome obaveštavaju Narodnu banku Srbije.

Osnovni kapital

Član 27

Osnovni kapital akcionarskog društva za osiguranje/reosiguranje ne može biti manji od dinarske protivvrednosti sledećih iznosa, i to za:

1) životna osiguranja	3.200.000 evra;
2) pojedine vrste neživotnih osiguranja, osim vrsta osiguranja iz člana 9. tač. od 10) do 15) ovog zakona	2.200.000 evra;
3) sve vrste neživotnih osiguranja ili vrste osiguranja iz člana 9. tač. od 10) do 15) ovog zakona	3.200.000 evra;
4) reosiguranje	3.200.000 evra.

Pri osnivanju društva iz stava 1. ovog člana, novčani deo osnovnog kapitala čini 100% iznosa iz tog stava, koji se obračunava po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate.

Društvo iz stava 1. ovog člana je dužno da u svom poslovanju održava osnovni kapital u visini propisanoj u tom stavu.

Odeljak 3. UČEŠĆE I POVEZANA LICA

Učešće i bliska povezanost

Član 28

Jedno lice ima učešće u drugom licu, u smislu ovog zakona, ako ima neposredno ili posredno pravo ili mogućnost da ostvaruje pravo glasa u tom drugom licu, odnosno da poseduje

vlasništvo u njegovom kapitalu ili mogućnost efektivnog vršenja uticaja na upravljanje tim licem ili na njegovu poslovnu politiku.

Kvalifikovano učešće postoji kad jedno lice ima neposredno ili posredno pravo ili mogućnost da ostvari 10% ili više glasačkih prava u pravnom licu, odnosno neposredno ili posredno vlasništvo nad 10% ili više njegovog kapitala ili mogućnost efektivnog vršenja uticaja na upravljanje tim pravnim licem ili na njegovu poslovnu politiku.

Značajno učešće postoji kad jedno lice ima neposredno ili posredno pravo ili mogućnost da ostvari 20% ili više glasačkih prava u pravnom licu, odnosno neposredno ili posredno vlasništvo nad 20% ili više njegovog kapitala ili mogućnost efektivnog vršenja značajnog uticaja na upravljanje tim pravnim licem ili na njegovu poslovnu politiku.

Kontrolno učešće postoji kad jedno lice ima neposredno ili posredno pravo ili mogućnost da ostvari 50% ili više glasačkih prava u pravnom licu, odnosno neposredno ili posredno vlasništvo nad 50% ili više njegovog kapitala ili mogućnost imenovanja natpolovične većine članova organa upravljanja ili nadzora tog pravnog lica ili mogućnost efektivnog vršenja kontrolnog uticaja na upravljanje tim pravnim licem ili na njegovu poslovnu politiku.

Bliska povezanost je odnos u kome su dva ili više fizičkih ili pravnih lica povezana značajnim ili kontrolnim učešćem ili postoji trajna povezanost tih lica s trećim licem na osnovu kontrolnog učešća.

Posredno učešće postoji kad lice koje nema neposredno vlasništvo u pravnom licu ima mogućnost da efektivno ostvari učešće u upravljanju tim pravnim licem, odnosno u njegovom kapitalu koristeći vlasništvo koje drugo lice ima neposredno u tom pravnom licu.

Zabrana uzajamnog učešća

Član 29

Društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, društvo za posredovanje u osiguranju i društvo za zastupanje u osiguranju ne mogu uzajamno imati učešće u smislu člana 28. stav 1. ovog zakona.

Povezana lica

Član 30

Povezana lica, u smislu ovog zakona, jesu lica koja su međusobno povezana upravljanjem, kapitalom ili na drugi način radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, tako da poslovanje ili rezultati poslovanja jednog lica mogu bitno da utiču na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica.

Povezanim licima iz stava 1. ovog člana smatraju se naročito:

1) dva ili više pravnih ili fizičkih lica koja su povezana tako da jedno od njih ima učešće u drugom pravnom licu;

2) dva ili više pravnih ili fizičkih lica među kojima ne postoji odnos iz tačke 1) ovog stava, ali postoji mogućnost da se, usled pogoršanja ili poboljšanja finansijskog položaja jednog lica, pogorša ili poboljša finansijski položaj drugog ili drugih lica a Narodna banka Srbije proceni da postoji i mogućnost prenosa gubitka ili dobiti;

3) pravno i fizičko lice koji su povezani tako da je fizičko lice punomoćnik pravnog lica;

4) dva ili više pravnih i fizičkih lica koja su povezana tako da je fizičko lice član organa upravljanja ili nadzora drugog/drugih pravnih lica;

5) dva ili više pravnih i fizičkih lica koja su povezana tako da su članovi porodice fizičkog lica članovi organa upravljanja ili nadzora drugog/drugih pravnih lica;

6) članovi porodice fizičkih lica koja su članovi organa upravljanja ili nadzora ili lica s posebnim ovlašćenjima i odgovornostima jednog pravnog lica a istovremeno su i članovi organa upravljanja ili nadzora ili lica s posebnim ovlašćenjima i odgovornostima drugog/drugih pravnih lica.

Lica povezana sa akcionarskim društvom za osiguranje su:

1) članovi grupe društava u kojoj je to društvo;

2) članovi uprave društva, članovi organa upravljanja člana grupe društava u kojoj je to društvo, kao i članovi porodice ovih lica;

3) lica sa učešćem u ovom društvu i u licima koja su članovi grupe društava u kojoj je to društvo, kao i članovi porodice ovih lica;

4) pravna lica u kojima lica iz tač. 2) i 3) ovog stava imaju kontrolno učešće.

Ako je ovim zakonom određeno da akcionarsko društvo za osiguranje ne može ulagati u određeno pravno lice, odnosno da pravno lice ne može ulagati u akcionarsko društvo za osiguranje - ta zabrana se odnosi na neposredna i posredna ulaganja.

Odeljak 4. KVALIFIKOVANO UČEŠĆE

Prethodna saglasnost za sticanje/uvećanje kvalifikovanog učešća

Član 31

Lice koje namerava da stekne kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje ili ga uveća tako da stekne ili da prelazi 20%, 30% ili 50% glasačkih prava ili osnovnog kapitala u ovom društvu, odnosno tako da postane matično društvo tog društva - dužno je da zatraži prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije za ovo sticanje, odnosno uvećanje.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana Narodna banka Srbije izdaje rešenjem, kojim se utvrđuje da je lice iz tog stava dužno da kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje stekne, odnosno uveća najkasnije u roku od godinu dana od dana donošenja ovog rešenja.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana prestaje da važi ako lice iz tog stava ne stekne, odnosno ne uveća kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje u roku iz stava 2. ovog člana.

Lice koje je dobilo saglasnost iz stava 1. ovog člana dužno je da obavesti Narodnu banku Srbije o svakom sticanju/uvećanju kvalifikovanog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje - najkasnije u roku od osam dana od dana tog sticanja/uvećanja.

Uslovi za sticanje/uvećanje kvalifikovanog učešća

Član 32

Lice koje namerava da stekne/uveća kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje u skladu s članom 31. stav 1. ovog zakona mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ima dobru poslovnu reputaciju;
- 2) da obezbedi da lica koja će voditi poslove društva za osiguranje nakon tog sticanja/uvećanja imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće iskustvo;
- 3) da je njegovo finansijsko stanje zadovoljavajuće, posebno s obzirom na poslove koje društvo obavlja;
- 4) da vršenje nadzora nad društvom u skladu sa ovim zakonom neće biti onemogućeno ili znatno otežano zbog njegove bliske povezanosti s drugim licima ili zbog strukture grupe društava kojoj to lice pripada, niti će biti onemogućena ili znatno otežana razmena podataka između nadležnih organa;
- 5) da se može utvrditi neposredno ili posredno vlasništvo drugih lica u tom licu, kao i svako neposredno ili posredno vlasništvo tog lica u drugim licima, odnosno da bliska povezanost društva za osiguranje s drugim licima po osnovu tog sticanja/uvećanja ne može ugroziti stabilnost i sigurnost poslovanja društva;
- 6) da ne postoji osnovana sumnja da se u vezi sa nameravanim sticanjem/uvećanjem vrši ili pokušava vršiti pranje novca ili finansiranje terorizma u smislu odredaba zakona koji uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, odnosno da nameravano sticanje/uvećanje može uvećati rizik takvog postupanja;
- 7) da je moguće utvrditi izvor sredstava i razloge za to sticanje/uvećanje.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove za sticanje, odnosno uvećanje kvalifikovanog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje, kao i dokaze, dokumentaciju i podatke koje je lice iz stava 1. ovog člana dužno da dostavi uz zahtev za dobijanje saglasnosti iz člana 31. ovog zakona.

Zahtev za dobijanje prethodne saglasnosti za sticanje/uvećanje kvalifikovanog učešća

Član 33

O zahtevu za dobijanje saglasnosti iz člana 31. ovog zakona Narodna banka Srbije odlučuje u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahteva.

Pri odlučivanju o zahtevu iz stava 1. ovog člana, a radi obezbeđivanja stabilnog i sigurnog poslovanja akcionarskog društva za osiguranje i uzimajući u obzir verovatni uticaj predloženog sticaoca na ovo društvo - Narodna banka Srbije, na osnovu ispunjenosti uslova iz člana 32. ovog zakona, utvrđuje pouzdanost lica koje stiće kvalifikovano učešće u tom društvu, kao i finansijsku opravdanost tog sticanja.

Ako Narodna banka Srbije o zahtevu iz stava 1. ovog člana ne odluči u propisanom roku, smatra se da je saglasnost iz tog stava data.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, Narodna banka Srbije je dužna da, ako podnosilac zahteva iz tog stava to traži, u roku od osam dana od dana prijema ovog zahteva, izda rešenje kojim se utvrđuje da je lice koje je podnelo taj zahtev istekom propisanog roka steklo zahtevanu saglasnost.

Pri oceni zahteva iz stava 1. ovog člana, lica koja su blisko povezana posmatraju se kao jedno lice.

Narodna banka Srbije ne može da uslovljava iznos ni procenat u vezi s kvalifikovanim učešćem koje se stiće, niti može da ispituje nameravano sticanje prema ekonomskim potrebama tržišta.

Ako je lice podnelo zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, o zahtevu iz stava 1. ovog člana odlučuje se u postupku odlučivanja o zahtevu za izdavanje ove dozvole.

Kad Narodna banka Srbije razmatra dva ili više zahteva za sticanje/uvećanje kvalifikovanog učešća u istom akcionarskom društvu za osiguranje, dužna je da se prema podnosiocima ovih zahteva ravnopravno odnosi.

Odbijanje zahteva za dobijanje prethodne saglasnosti za sticanje/uvećanje kvalifikovanog učešća

Član 34

Narodna banka Srbije odbiće zahtev za dobijanje saglasnosti iz člana 31. ovog zakona ako utvrdi:

- 1) da su dokumentacija i podaci koji su podneti nepotpuni;
- 2) da podnosilac zahteva ne ispunjava najmanje jedan od uslova iz člana 32. ovog zakona;
- 3) da bi, zbog bliske povezanosti podnosioca zahteva s drugim licima ili zbog strukture grupe društava kojoj to lice pripada, vršenje nadzora nad akcionarskim društvom za osiguranje u skladu sa ovim zakonom bilo onemogućeno ili znatno otežano;
- 4) da bi, uzimajući u obzir propise strane države koji se primenjuju na lica s kojima je podnosilac zahteva blisko povezan i način primene tih propisa, vršenje nadzora nad akcionarskim društvom za osiguranje u skladu sa ovim zakonom bilo onemogućeno ili znatno otežano;

5) da bi, zbog poslovnih aktivnosti podnosioca zahteva koje nisu povezane sa obavljanjem delatnosti osiguranja, stabilnost i sigurnost poslovanja akcionarskog društva za osiguranje bile ugrožene ili bi, zbog tih aktivnosti, vršenje nadzora nad tim društvom u skladu sa ovim zakonom bilo znatno otežano.

Lice kome je odbijen zahtev iz stava 1. ovog člana ne može podneti novi zahtev u roku od godinu dana od dana tog odbijanja.

Saradnja sa stranim nadzornim organima

Član 35

Kad je podnosilac zahteva za dobijanje saglasnosti iz člana 31. ovog zakona lice iz finansijskog sektora koje ima sedište, odnosno prebivalište u inostranstvu - Narodna banka Srbije saraduje sa stranim nadzornim organima radi utvrđivanja da li je to lice pod redovnim nadzorom u matičnoj državi i da li poštuje propise te države, odnosno ispunjava uslove propisane članom 32. ovog zakona.

Otuđenje/umanjenje kvalifikovanog učešća

Član 36

Ako lice koje je dobilo saglasnost iz člana 31. ovog zakona namerava da u potpunosti otuđi stečeno kvalifikovano učešće u društvu za osiguranje, odnosno da ga umanji ispod visine za koju je dobilo tu saglasnost - dužno je da o tome prethodno pismeno obavesti Narodnu banku Srbije, uz navođenje visine preostalog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje.

Pravne posledice nedozvoljenog sticanja/uvećanja kvalifikovanog učešća

Član 37

Ako lice stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje u visini ili preko nivoa propisanog u članu 31. stav 1. ovog zakona, odnosno tako da postane matično društvo ovog društva bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije - Narodna banka Srbije će rešenjem naložiti ovom licu da otuđi stečeno, odnosno uvećano kvalifikovano učešće u tom društvu, u roku koji ne može biti duži od tri meseca od dana donošenja ovog rešenja.

Nakon donošenja rešenja iz stava 1. ovog člana, lice iz tog stava više ne može neposredno ili posredno da ostvaruje glasačka prava u akcionarskom društvu za osiguranje, pravo na dividendu ili druga prava koja proističu iz stečenog ili uvećanog kvalifikovanog učešća, niti može da utiče na upravljanje ovim društvom ili na poslovnu politiku tog društva.

Akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da obezbedi da, nakon donošenja rešenja iz stava 1. ovog člana, lice iz stava 2. ovog člana ne ostvaruje prava u društvu za osiguranje iz tog stava, odnosno da ne može da utiče na upravljanje ovim društvom ili na poslovnu politiku tog društva.

Ako lice iz stava 1. ovog člana ne otuđi stečeno, odnosno uvećano kvalifikovano učešće na način i u roku utvrđenim u rešenju iz tog stava, pravni posao na osnovu koga je stečeno, odnosno uvećano kvalifikovano učešće ništav je.

Narodna banka Srbije rešenje iz stava 1. ovog člana dostavlja registru nadležnog organa, Komisiji za hartije od vrednosti i Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti.

Obaveza akcionarskih društava za osiguranje da dostavljaju informacije

Član 38

Ako akcionarsko društvo za osiguranje sazna o sticanju ili otuđivanju učešća u svom kapitalu koje će dovesti do toga da to učešće pređe nivo propisan članom 31. stav 1. ovog zakona ili padne ispod tog nivoa, o tome bez odlaganja obaveštava Narodnu banku Srbije.

Akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da najmanje jednom godišnje, kao i na njen zahtev, Narodnu banku Srbije obavesti o identitetu svih lica koja imaju kvalifikovano učešće u ovom društvu, uz navođenje visine tog učešća.

Obaveza pravnih lica s kvalifikovanim učešćem da dostavljaju informacije

Član 39

Pravna lica s kvalifikovanim učešćem u akcionarskom društvu za osiguranje koja imaju saglasnost iz člana 31. ovog zakona dužna su da Narodnoj banci Srbije dostave podatke i informacije o novoimenovanim članovima organa upravljanja tih lica, o licima koja u tim pravnim licima steknu kvalifikovano učešće ili s njima postanu blisko povezana, kao i o svakoj statusnoj promeni - najkasnije u roku od 30 dana od dana njihovog imenovanja, odnosno sticanja tog svojstva, odnosno od dana saznanja o budućoj statusnoj promeni.

Narodna banka Srbije može od lica iz stava 1. ovog člana tražiti da joj dostave i druge informacije koje se odnose na njih same i/ili na lica s kojima su blisko povezana a značajne su za razjašnjenje ili tumačenje podataka i informacija iz tog stava ili za utvrđivanje da li su promenjeni uslovi pod kojima je Narodna banka Srbije odobrila sticanje, odnosno uvećanje kvalifikovanog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje.

Mere prema kvalifikovanom imaocu

Član 40

Ako Narodna banka Srbije utvrdi da lice koje je steklo, odnosno uvećalo kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje utiče na to društvo suprotno načelima poslovanja iz člana 19. ovog zakona, može ovom licu naložiti privremenu meru radi okončanja takvog postupanja, uključujući i ograničenje ostvarivanja prava glasa po osnovu kvalifikovanog učešća.

O meri iz stava 1. ovog člana Narodna banka Srbije obaveštava registar nadležnog organa, radi upisa zabeležbe o toj meri.

Oduzimanje saglasnosti za sticanje/uvećanje kvalifikovanog učešća

Član 41

Narodna banka Srbije donosi rešenje o oduzimanju saglasnosti za sticanje/uvećanje kvalifikovanog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje ako utvrdi:

- 1) da je lice koje ima kvalifikovano učešće navedenu saglasnost dobilo na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) da lice koje ima kvalifikovano učešće više ne ispunjava najmanje jedan od uslova iz člana 32. ovog zakona;
- 3) da lice koje ima kvalifikovano učešće uveća to učešće bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, preko nivoa za koji je potrebna ova saglasnost;
- 4) da lice koje ima kvalifikovano učešće može ugroziti stabilno i sigurno poslovanje društva.

Narodna banka Srbije će rešenjem iz stava 1. ovog člana licu kome je oduzeta saglasnost iz tog stava naložiti da otuđi kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje u roku koji ne može biti duži od tri meseca od dana donošenja tog rešenja.

Na prava i obaveze lica iz stava 2. ovog člana, obaveze akcionarskog društva za osiguranje i dostavljanje rešenja iz tog stava shodno se primenjuju odredbe člana 37. st. 2, 3. i 5. ovog zakona.

Odeljak 5.

DOZVOLA ZA OBAVLJANJE POSLOVA OSIGURANJA, OSNIVAČKA SKUPŠTINA I UPIS U REGISTAR

1. Dozvola za obavljanje poslova osiguranja

Zahtev za izdavanje dozvole za rad

Član 42

Zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja (u daljem tekstu: dozvola za rad) podnose osnivači akcionarskog društva za osiguranje.

Osnivače akcionarskog društva za osiguranje u postupku dobijanja dozvole za rad mogu zastupati lica koja oni za to ovlaste.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana, osnivači akcionarskog društva za osiguranje podnose:

- 1) osnivački akt društva;
- 2) predlog statuta društva;
- 3) dokaz da osnivači raspolažu iznosom novčanog dela osnovnog kapitala koji je propisan članom 27. ovog zakona;

4) poslovni plan društva;

5) predloge akata poslovne politike iz člana 67. stav 2. tač. od 2) do 10) ovog zakona, s mišljenjem ovlašćenog aktuara na predloge ovih akata iz tač. od 2) do 5) tog stava i uslove osiguranja za obavezna osiguranja u saobraćaju s mišljenjem ovlašćenog aktuara, ako će društvo obavljati ta osiguranja;

6) predlog kako će se uspostaviti sistem upravljanja u društvu utvrđen ovim zakonom;

7) spisak akcionara i podatke o akcionarima koji stiču kvalifikovano učešće u društvu, o visini njihovog učešća i o licima koja su blisko povezana s budućim kvalifikovanim imaćima, sa opisom načina povezanosti iz člana 30. ovog zakona;

8) podatke i dokaze o ispunjenosti uslova utvrđenih članom 32. ovog zakona na osnovu kojih se utvrđuje pouzdanost lica koje stiče kvalifikovano učešće u društvu i finansijska opravdanost predloženog sticanja;

9) podatke o predloženim članovima uprave društva, s podacima i dokazima o tome da ova lica imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće stručne kvalifikacije, znanje i iskustvo i dokazima o ispunjenosti drugih uslova iz člana 62. ovog zakona;

10) ime i prezime lica koje će obavljati poslove ovlašćenog aktuara, s podacima i dokazima o ispunjenosti uslova iz člana 62. st. od 1. do 4. ovog zakona;

11) dokaz o potrebnoj organizacionoj, kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva.

Narodna banka Srbije može zahtevati da joj, radi odlučivanja o zahtevu iz stava 1. ovog člana, osnivači akcionarskog društva za osiguranje dostave i druge podatke i dokumentaciju.

Narodna banka Srbije bliže propisuje šta se smatra potrebnom organizacionom, kadrovskom i tehničkom osposobljenošću akcionarskog društva za osiguranje, kao i sadržinu dokaza, dokumentacije i podataka iz stava 3. ovog člana.

Poslovni plan

Član 43

Poslovni plan akcionarskog društva za osiguranje mora da sadrži:

1) osnove poslovne politike;

2) grupu osiguranja ili vrstu osiguranja koje će društvo obavljati a za koje se izdaje dozvola za rad, s prikazom strukture i prirode rizika koji se pokrivaju i budućih obaveza po tom osnovu;

3) program predviđenog reosiguranja;

4) procenu zahtevane margine solventnosti;

5) procenu elemenata garantne rezerve, odnosno ispunjenosti uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala, u skladu sa odredbama ovog zakona;

6) planirani iznos troškova osnivanja i način pokrića tih troškova;

7) elaborat o očekivanim rezultatima poslovanja za trogodišnji period, a naročito očekivani prihod od premija, očekivani rashod po osnovu šteta, predračun troškova sprovođenja osiguranja sa očekivanom strukturom tih troškova, projekciju bilansa stanja, a posebno projekciju imovine koja će služiti za pokriće obaveza po osnovu osiguranja, uz procenu likvidnosti.

Elaborat iz stava 1. tačka 7) ovog člana sadrži i mišljenje ovlašćenog aktuara u delu koji se odnosi na to da li očekivana premija akcionarskog društva za osiguranje obezbeđuje trajno ispunjenje obaveza po osnovu ugovora o osiguranju.

Akcionarsko društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja iz člana 9. tačka 18) ovog zakona, u okviru ispunjavanja obaveze utvrđene u stavu 1. tačka 6) ovog člana, prikazuje i opis resursa potrebnih za ispunjenje obaveza, odnosno način ispunjenja obaveza za tu vrstu osiguranja.

Izdavanje dozvole za rad

Član 44

Dozvola za rad izdaje se za obavljanje jedne ili više vrsta osiguranja kojima će se baviti akcionarsko društvo za osiguranje.

O zahtevu za izdavanje dozvole za rad Narodna banka Srbije odlučuje rešenjem - u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahteva.

U dispozitivu rešenja iz stava 2. ovog člana izričito se navode vrste osiguranja za koje se izdaje dozvola za rad, a ako se rešenje izdaje za sve vrste osiguranja iz jedne grupe, odnosno podgrupe osiguranja - u dispozitivu se navodi samo ta grupa, odnosno podgrupa osiguranja.

Odbijanje zahteva za izdavanje dozvole za rad

Član 45

Narodna banka Srbije će odbiti zahtev za izdavanje dozvole za rad akcionarskom društvu za osiguranje:

- 1) ako su dokumentacija i podaci koje podnosilac zahteva podnese nepotpuni;
- 2) ako podnosilac zahteva nije dokazao da raspolaže iznosom novčanog dela osnovnog kapitala koji je propisan članom 27. ovog zakona;
- 3) ako osnivački akt i/ili predlog statuta društva nisu u skladu sa zakonom i drugim propisom;

- 4) ako poslovni plan društva, predloži akata poslovne politike iz člana 67. stav 2. tač. od 2) do 10) ovog zakona, odnosno predloženi sistem upravljanja u društvu nisu odgovarajući;
- 5) ako lica koja stiču kvalifikovano učešće u društvu ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom;
- 6) ako bi, zbog bliske povezanosti podnosioca zahteva s drugim licima ili zbog strukture grupe društava kojoj to lice pripada, vršenje nadzora nad društvom u skladu sa ovim zakonom bilo onemogućeno ili znatno otežano;
- 7) ako bi, uzimajući u obzir propise strane države koji se primenjuju na lica s kojima je podnosilac zahteva blisko povezan i način primene tih propisa, vršenje nadzora nad društvom u skladu sa ovim zakonom bilo onemogućeno ili znatno otežano;
- 8) ako bi, zbog poslovnih aktivnosti podnosioca zahteva koje nisu povezane sa obavljanjem delatnosti osiguranja, stabilnost i sigurnost poslovanja društva bile ugrožene ili bi, zbog tih aktivnosti, vršenje nadzora nad društvom u skladu sa ovim zakonom bilo znatno otežano;
- 9) ako predloženi članovi uprave društva ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom;
- 10) ako nije dostavljeno ime i prezime lica koje će obavljati poslove ovlašćenog aktuara i propisani podaci i dokazi o ispunjenosti uslova za to lice;
- 11) ako nije obezbeđena potrebna organizaciona, kadrovska i tehnička osposobljenost društva.

Ako Narodna banka Srbije odbije zahtev za izdavanje dozvole za rad, dužna je da navede razloge za to odbijanje.

Osnivač akcionarskog društva za osiguranje kome je zahtev za izdavanje dozvole za rad odbijen ne može podneti novi zahtev u roku od godinu dana od dana tog odbijanja.

Promena dozvole za rad

Član 46

Akcionarsko društvo za osiguranje, radi obavljanja bilo koje vrste osiguranja koja nije navedena u dozvoli za rad, odnosno za prestanak obavljanja one vrste osiguranja za koju ima dozvolu za rad - podnosi Narodnoj banci Srbije zahtev za promenu dozvole za rad.

Na promenu dozvole za rad u smislu stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe čl. od 42. do 45. ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, izdaje se nova dozvola za rad, čime dotadašnja dozvola za rad prestaje da važi.

Prestanak važenja dozvole za rad

Član 47

Dozvola za rad izdata akcionarskom društvu za osiguranje prestaje da važi:

- 1) ako se osnivačka skupština društva ne održi u propisanom roku;
- 2) ako osnivači društva, u roku od 30 dana od dana dobijanja dozvole za rad, ne podnesu prijavu za upis u registar nadležnog organa;
- 3) ako društvo ne otpočne poslovanje u roku od jedne godine od dana upisa u registar nadležnog organa;
- 4) ako društvo ne obavlja poslove osiguranja duže od šest meseci neprekidno;
- 5) prenosom celog portfelja osiguranja na drugo akcionarsko društvo za osiguranje;
- 6) statusnom promenom društva;
- 7) danom donošenja rešenja Narodne banke Srbije o davanju saglasnosti za sprovođenje dobrovoljne likvidacije društva;
- 8) oduzimanjem dozvole za rad.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije donosi rešenje o prestanku važenja dozvole za rad.

Akcionarsko društvo za osiguranje ne može zaključivati nove ugovore o osiguranju:

- 1) u slučaju iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana - od dana uručenja rešenja iz stava 2. ovog člana;
- 2) u slučaju iz stava 1. tač. 5) i 6) ovog člana - od dana kad društvo od Narodne banke Srbije dobije saglasnost za prenos portfelja osiguranja, odnosno za statusnu promenu;
- 3) u slučaju iz stava 1. tačka 7) ovog člana - od dana donošenja odluke o likvidaciji društva;
- 4) u slučaju iz stava 1. tačka 8) ovog člana - od dana donošenja rešenja o oduzimanju društvu dozvole za rad.

2. Osnivačka skupština

Član 48

Osnivačka skupština akcionarskog društva za osiguranje održava se posle prijema rešenja Narodne banke Srbije o izdavanju društvu dozvole za rad, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema tog rešenja.

Osnivačku skupštinu akcionarskog društva za osiguranje čine osnivači tog društva.

Osnivači akcionarskog društva za osiguranje pravo glasa na osnivačkoj skupštini ostvaruju srazmerno visini svog uloga.

Osnivačka skupština dvotrećinskom većinom glasova osnivača akcionarskog društva za osiguranje:

- 1) donosi statut društva;
- 2) utvrđuje poslovnu politiku i poslovni plan društva;
- 3) bira članove nadzornog odbora društva;
- 4) donosi opšte akte, akte poslovne politike i druge akte značajne za početak rada i poslovanja društva;
- 5) prihvata procenu vrednosti nenovčanih uloga;
- 6) utvrđuje najveći iznos troškova osnivanja kad ti troškovi padaju na teret društva.

Osnivači društva za osiguranje dužni su da akte usvojene na sednici osnivačke skupštine dostave Narodnoj banci Srbije u roku od pet dana od dana održavanja te sednice.

3. Upis u registar

Član 49

Osnivači akcionarskog društva za osiguranje dužni su da prijavu za upis društva u registar nadležnog organa podnesu u roku od 30 dana od dana prijema rešenja Narodne banke Srbije o izdavanju dozvole za rad.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana podnosi se i rešenje iz tog stava, kao i rešenje Narodne banke Srbije o davanju prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave akcionarskog društva za osiguranje.

Akcionarsko društvo za osiguranje stiče svojstvo pravnog lica upisom u registar nadležnog organa.

Akcionarsko društvo za osiguranje dužno je da rešenje o upisu u registar nadležnog organa dostavi Narodnoj banci Srbije u roku od sedam dana od dana prijema tog rešenja.

Odeljak 6.

ORGANIZACIJA I NAČIN UPRAVLJANJA AKCIONARSKIM DRUŠTVOM ZA OSIGURANJE

Organi akcionarskog društva za osiguranje

Član 50

Organi akcionarskog društva za osiguranje su:

- 1) skupština,

2) nadzorni odbor,

3) izvršni odbor.

Na pitanja koja se odnose na organe akcionarskog društva za osiguranje primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva, osim ako pojedina pitanja nisu drukčije uređena ovim zakonom.

a) Skupština

Član 51

Skupštinu akcionarskog društva za osiguranje čine akcionari tog društva (u daljem tekstu: akcionari).

Pravo glasa akcionari ostvaruju neposredno ili preko svojih predstavnika.

Statutom akcionarskog društva za osiguranje (u daljem tekstu: statut) ne može se akcionarima koji imaju 1% ili više akcija s pravom glasa onemogućiti neposredno vršenje prava glasa.

Delokrug skupštine

Član 52

Skupština akcionarskog društva za osiguranje (u daljem tekstu: skupština) odlučuje o:

- 1) izmenama statuta;
- 2) povećanju ili smanjenju osnovnog kapitala društva, kao i o svakoj emisiji hartija od vrednosti;
- 3) broju odobrenih akcija;
- 4) promenama prava ili povlastica bilo koje klase akcija;
- 5) statusnim promenama i promenama pravne forme društva;
- 6) sticanju imovine velike vrednosti i raspolaganju njome;
- 7) raspodeli dobiti i pokriću gubitaka društva;
- 8) usvajanju finansijskih izveštaja, godišnjeg izveštaja o poslovanju, izveštaja o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja, kao i izveštaja revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja;
- 9) usvajanju izveštaja nadzornog odbora društva;
- 10) utvrđivanju dugoročnog plana finansijske konsolidacije;

- 11) imenovanju i razrešenju članova nadzornog odbora društva;
- 12) utvrđivanju naknada članova nadzornog odbora društva;
- 13) izboru društva za reviziju i naknadi za obavljanje revizije;
- 14) drugim pitanjima u skladu sa zakonom i statutom.

Skupština ne može donošenje odluka iz stava 1. ovog člana da prenese na drugi organ akcionarskog društva za osiguranje.

Sednice skupštine

Član 53

Sednice skupštine održavaju se najmanje jednom godišnje.

Narodna banka Srbije može zahtevati da se određena pitanja uvrste u dnevni red zasedanja skupštine.

Predstavnik Narodne banke Srbije može prisustvovati sednici skupštine i može se na toj sednici obraćati akcionarima.

Nadzorni odbor akcionarskog društva za osiguranje obaveštava Narodnu banku Srbije o datumu održavanja i dnevnom redu sednice skupštine u roku predviđenom za obaveštavanje skupštine, i, nakon održane sednice, dostavlja joj kopiju zapisnika s te sednice.

b) Nadzorni odbor

Član 54

Nadzorni odbor akcionarskog društva za osiguranje čine najmanje tri člana, uključujući i predsednika.

Najmanje jednu trećinu članova nadzornog odbora čine lica nezavisna od akcionarskog društva za osiguranje (nezavisni član nadzornog odbora).

Na nezavisnog člana nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva.

Delokrug nadzornog odbora

Član 55

Nadzorni odbor akcionarskog društva za osiguranje (u daljem tekstu: nadzorni odbor):

- 1) utvrđuje poslovne ciljeve, poslovnu strategiju i godišnji plan poslovanja društva i nadzire njihovo ostvarivanje;

- 2) imenuje i razrešava članove izvršnog odbora društva;
- 3) imenuje i razrešava ovlašćenog aktuara;
- 4) nadzire rad članova izvršnog odbora društva;
- 5) ustanovljava računovodstvene politike društva i izjašnjava se o aktima poslovne politike društva;
- 6) razmatra i daje mišljenje sa obrazloženjem na finansijske izveštaje, godišnji izveštaj o poslovanju i izveštaj o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i podnosi ih skupštini na usvajanje;
- 7) daje i opoziva prokuru;
- 8) saziva sednice skupštine i utvrđuje predlog dnevnog reda;
- 9) izdaje odobrene akcije ako je za to ovlašćen statutom ili odlukom skupštine;
- 10) utvrđuje emisionu cenu akcija i drugih hartija od vrednosti, u skladu sa zakonom;
- 11) utvrđuje tržišnu vrednost akcija, u skladu sa zakonom;
- 12) donosi odluku o sticanju sopstvenih akcija, u skladu sa zakonom;
- 13) donosi odluku o raspodeli međuidividendi akcionarima u slučajevima predviđenim zakonom;
- 14) određuje naknadu za rad članova izvršnog odbora i izjašnjava se o politici zarada i ostalih primanja u društvu;
- 15) daje saglasnost članovima izvršnog odbora društva za preduzimanje poslova ili radnji u skladu sa zakonom, statutom, odlukom skupštine i odlukom nadzornog odbora;
- 16) uspostavlja sistem internih kontrola i utvrđuje strategije za upravljanje rizicima;
- 17) donosi pravilnik o radu interne revizije;
- 18) usvaja plan rada interne revizije;
- 19) obezbeđuje da pravni poslovi zaključeni sa akcionarima, povezanim licima i drugim licima koja imaju dužnost prema društvu ne budu nepovoljniji po to društvo od istih poslova zaključenih po tržišnim uslovima;
- 20) predlaže skupštini društvo za reviziju i razmatra izveštaje revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja, kao i izveštaje internog revizora;
- 21) obaveštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima;

22) razmatra nalaze Narodne banke Srbije u postupku nadzora nad obavljanjem delatnosti osiguranja, odnosno drugih nadzornih i inspeksijskih organa u postupku kontrole poslovanja društva;

23) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i odlukama skupštine.

Nadzorni odbor je odgovoran za uspostavljanje sistema upravljanja rizicima u akcionarskom društvu za osiguranje i za nadzor nad tim sistemom, a dužan je i da obezbedi da izvršni odbor ovog društva identifikuje rizike kojima je to društvo izloženo, kao i da kontrolu tih rizika vrši u skladu sa odobrenim strategijama i procedurama.

Sednice nadzornog odbora

Član 56

Sednice nadzornog odbora održavaju se najmanje jednom u tri meseca.

Ako Narodna banka Srbije oceni da je potrebno, predstavnik Narodne banke Srbije može prisustvovati sednici nadzornog odbora i obraćati se njegovim članovima.

Nadzorni odbor obaveštava Narodnu banku Srbije o datumu održavanja i dnevnom redu svoje sednice u roku predviđenom za obaveštavanje članova nadzornog odbora.

Akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da, uz godišnji izveštaj o poslovanju društva, Narodnoj banci Srbije dostavi i izveštaj o ukupnom broju održanih sednica nadzornog odbora i mestu njihovog održavanja.

v) Izvršni odbor

Član 57

Izvršni odbor akcionarskog društva za osiguranje (u daljem tekstu: izvršni odbor) čine najmanje dva člana, uključujući i predsednika.

Predsednik izvršnog odbora predstavlja i zastupa akcionarsko društvo za osiguranje.

Pri zaključivanju pravnih poslova i preduzimanju pravnih radnji iz svog delokruga, predsednik izvršnog odbora dužan je da obezbedi potpis jednog člana izvršnog odbora.

Član izvršnog odbora ne može imati zamenike.

Nadležnost izvršnog odbora

Član 58

Izvršni odbor vodi poslove akcionarskog društva za osiguranje i vrši dnevni nadzor nad aktivnostima zaposlenih u tom društvu.

Izvršni odbor:

- 1) obezbeđuje zakonitost rada društva;
- 2) odgovara za tačnost poslovnih knjiga i finansijskih izveštaja društva;
- 3) primenjuje poslovne ciljeve i poslovnu strategiju društva na način utvrđen poslovnim planom, odnosno godišnjim planom poslovanja, a daje i smernice za novo poslovno planiranje;
- 4) donosi akta poslovne politike društva;
- 5) odlučuje o investicionoj politici, kao i o zaduživanju društva u granicama koje utvrdi nadzorni odbor, u skladu s propisima;
- 6) sprovodi sistem internih kontrola i strategije za upravljanje rizicima;
- 7) usvaja procedure za identifikovanje, merenje, praćenje i procenu rizika, kao i za upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i o tim aktivnostima izveštava nadzorni odbor;
- 8) usvaja i sprovodi procedure za rešavanje odštetnih zahteva;
- 9) obezbeđuje sigurnost i redovno praćenje informacionog sistema društva;
- 10) obaveštava nadzorni odbor o svim postupanjima koja nisu usklađena s propisima i drugim aktima društva;
- 11) podnosi nadzornom odboru tromesečne izveštaje i godišnji izveštaj o poslovanju, kao i finansijske izveštaje društva;
- 12) sprovodi odluke skupštine i nadzornog odbora;
- 13) odlučuje o pitanjima koja nisu u nadležnosti skupštine i nadzornog odbora;
- 14) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom, statutom, odlukama skupštine i odlukama nadzornog odbora.

Uprava akcionarskog društva za osiguranje

Član 59

Upravu akcionarskog društva za osiguranje (u daljem tekstu: uprava), u smislu ovog zakona, čini nadzorni odbor i izvršni odbor.

Članovi uprave su dužni da preduzimaju mere radi sprečavanja nezakonitih ili neprimerenih radnji i uticaja koji su štetni ili nisu u najboljem interesu akcionarskog društva za osiguranje i njegovih akcionara a koje vrše lica koja su blisko povezana s tim društvom - radi zaštite korisnika usluge osiguranja.

Obaveza informisanja skupštine o prihodima članova uprave

Član 60

Skupština najmanje jednom godišnje razmatra pismenu informaciju s detaljnim podacima o svim zaradama, naknadama i drugim primanjima članova nadzornog odbora i izvršnog odbora i o svim ugovorima između akcionarskog društva za osiguranje i tih lica te drugih lica povezanih s njima čija je posledica imovinska korist za ova lica, kao i predlog nadzornog odbora o zaradama, naknadama i drugoj imovinskoj koristi tih lica za narednu godinu.

Prethodna saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave

Član 61

Imenovanje člana uprave vrši se posle prethodno pribavljene saglasnosti Narodne banke Srbije za obavljanje funkcije člana uprave.

Za člana uprave može biti imenovano lice koje ispunjava uslove propisane članom 62. ovog zakona.

Akcionarsko društvo za osiguranje uz zahtev za dobijanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana dostavlja predlog odluke svog nadležnog organa o imenovanju člana uprave, kao i dokaze i podatke o ispunjenosti uslova iz stava 2. ovog člana, a za lice predloženo za člana izvršnog odbora i izjavu o poslovnim namerama u upravljanju tim društvom za period na koji se imenuje.

O zahtevu iz stava 3. ovog člana Narodna banka Srbije odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahteva.

Ako je podnet zahtev za izdavanje dozvole za rad, o zahtevu iz stava 3. ovog člana odlučuje se u postupku odlučivanja o zahtevu za izdavanje dozvole za rad.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana prestaje da važi ako lice u roku od šest meseci od dana donošenja rešenja o davanju te saglasnosti ne bude imenovano za člana uprave.

Akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da Narodnu banku Srbije obavesti o imenovanju, odnosno razrešenju člana uprave u roku od osam dana od dana imenovanja, odnosno razrešenja.

Akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da imenovane članove uprave upiše u registar nadležnog organa.

Ako je član uprave imenovan bez saglasnosti iz stava 1. ovog člana, imenovanje se smatra ništavim.

Uslovi za obavljanje funkcije člana uprave

Član 62

Član uprave mora imati dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće stručne kvalifikacije, znanje i iskustvo koji su potrebni za obavljanje funkcije člana uprave.

Član uprave ne može biti lice:

- 1) koje je pravnosnažno osuđeno za krivično delo na безусловnu kaznu zatvora ili pravnosnažno osuđeno za kazneno delo koje ga čini nepodobnim za obavljanje ove funkcije;
- 2) kome je pravnosnažno izrečena zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti koja ga čini nepodobnim za obavljanje ove funkcije;
- 3) koje je na dan oduzimanja dozvole za rad pravnom licu iz finansijskog sektora ili šest meseci pre tog dana, odnosno na dan uvođenja prinudne uprave ili pokretanja postupka stečaja ili prinudne likvidacije nad tim pravnim licem bilo ovlašćeno za zastupanje i predstavljanje tog pravnog lica ili bilo član njegovog organa upravljanja, osim prinudnog upravnika ovog pravnog lica;
- 4) kome je u poslednje tri godine oduzeta saglasnost za obavljanje funkcije člana organa upravljanja ili druge funkcije za čije je obavljanje propisana saglasnost nadležnog organa;
- 5) koje je razrešeno dužnosti člana uprave u skladu s članom 204. ovog zakona.

Član uprave, pored lica propisanih zakonom kojim se uređuju privredna društva, ne može biti ni lice:

- 1) koje je povezano s pravnim licem u kome akcionarsko društvo za osiguranje ima više od 5% učešća u kapitalu ili učešća u pravu glasa;
- 2) koje je član organa upravljanja ili nadzora ili prokurista u drugom društvu za osiguranje/reosiguranje ili drugom licu iz finansijskog sektora.

Izuzetno od stava 3. tačka 1) ovog člana, za člana uprave može biti imenovano lice koje je član organa upravljanja, odnosno nadzora pravnog lica u kome akcionarsko društvo za osiguranje ima kontrolno učešće.

Najmanje jedan član nadzornog odbora, odnosno jedan član izvršnog odbora mora aktivno znati srpski jezik i imati prebivalište u Republici, a ostali članovi izvršnog odbora moraju imati boravište u Republici.

Svi članovi izvršnog odbora moraju biti zaposleni u akcionarskom društvu za osiguranje s punim radnim vremenom.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove za obavljanje funkcije člana uprave, kao i dokaze, dokumentaciju i podatke koje je akcionarsko društvo za osiguranje dužno da dostavi uz zahtev za dobijanje saglasnosti iz člana 61. ovog zakona.

Odbijanje zahteva za dobijanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave

Član 63

Narodna banka Srbije će odbiti zahtev za dobijanje saglasnosti iz člana 61. ovog zakona:

- 1) ako su dokumentacija i podaci koje podnosilac zahteva podnese nepotpuni;

2) ako lice koje je predloženo za člana uprave ne ispunjava najmanje jedan od uslova iz člana 62. ovog zakona;

3) ako iz podataka kojima raspolaže proizlazi da bi, zbog delatnosti ili poslova koje lice predloženo za člana uprave obavlja, odnosno radnji koje je izvršilo, moglo biti ugroženo poslovanje akcionarskog društva za osiguranje u skladu s pravilima o upravljanju rizikom;

4) ako je lice predloženo za člana uprave već upisano u registar nadležnog organa bez prethodno dobijene saglasnosti iz tog člana.

Za lice za koje je odbijen zahtev iz stava 1. ovog člana ne može se podneti novi zahtev u roku od godinu dana od dana tog odbijanja.

Oduzimanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave

Član 64

Narodna banka Srbije će rešenjem oduzeti datu saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave:

1) ako je lice saglasnost dobilo davanjem neistinitih i netačnih podataka;

2) ako član uprave više ne ispunjava najmanje jedan od uslova iz člana 62. ovog zakona;

3) ako član uprave ne postupa u skladu sa obavezama člana uprave propisanim ovim zakonom;

4) ako je ocenila da su se stekli uslovi za uvođenje prinudne uprave u skladu s članom 206. ovog zakona.

Licu kome se oduzme saglasnost iz stava 1. ovog člana danom donošenja rešenja iz tog stava prestaje funkcija člana uprave.

Akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da obezbedi potpunu primenu odredbe stava 2. ovog člana.

Za lica iz stava 1. ovog člana kojima je oduzeta saglasnost iz tog stava ne može se podneti novi zahtev za dobijanje te saglasnosti u roku od tri godine od dana donošenja rešenja o oduzimanju date saglasnosti.

Obaveze i odgovornosti člana uprave

Član 65

Izvršni odbor je dužan da odmah pismeno obavesti nadzorni odbor:

1) ako je ugrožena likvidnost, odnosno solventnost akcionarskog društva za osiguranje;

2) ako nastupe razlozi za prestanak važenja dozvole za rad akcionarskog društva za osiguranje ili za oduzimanje društvu dozvole za rad, odnosno razlozi za zabranu obavljanja pojedinih vrsta osiguranja;

3) ako akcionarsko društvo za osiguranje prestane da ispunjava uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala propisane ovim zakonom.

O nastupanju okolnosti iz stava 1. ovog člana, nadzorni odbor je dužan da odmah pismeno obavesti Narodnu banku Srbije.

Član uprave je dužan da odmah pismeno obavesti Narodnu banku Srbije:

1) o njegovom imenovanju na funkciju, odnosno o prestanku funkcije u organu upravljanja ili nadzora drugih pravnih lica;

2) o pravnim poslovima na osnovu kojih je on, odnosno član njegove porodice, neposredno ili posredno, stekao akcije, odnosno udele pravnog lica na osnovu kojih je sam ili s članovima svoje porodice stekao, odnosno uvećao u tom pravnom licu kvalifikovano učešće, odnosno ako se njegovo učešće smanjilo ispod nivoa propisanog članom 31. stav 1. ovog zakona.

Za štetu koja nastane kao posledica propuštanja obaveza propisanih zakonom, članovi uprave odgovorni su akcionarskom društvu za osiguranje.

Odeljak 7.

OSTALE ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE/REOSIGURANJE

Prethodna saglasnost za promenu poslovnog imena i sedišta

Član 66

Akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da od Narodne banke Srbije zatraži prethodnu saglasnost na predlog odluke o promeni svog poslovnog imena, sedišta, odnosno adrese sedišta.

Uz zahtev za dobijanje saglasnosti Narodne banke Srbije za promenu sedišta, odnosno adrese sedišta podnosi se, pored predloga odluke o promeni sedišta, i dokaz o potrebnoj tehničkoj osposobljenosti iz člana 42. stav 3. tačka 11) ovog zakona.

O zahtevu iz stava 2. ovog člana Narodna banka Srbije odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahteva.

Akti iz stava 1. ovog člana doneti bez saglasnosti Narodne banke Srbije ništavi su.

Opšti akti, godišnji plan poslovanja i akti poslovne politike

Član 67

Akcionarsko društvo za osiguranje donosi opšte akte, godišnji plan poslovanja i akte poslovne politike.

Akti poslovne politike akcionarskog društva za osiguranje su:

- 1) opšti i posebni uslovi osiguranja i tarife premija;
- 2) tehničke osnove osiguranja;
- 3) odluka o kriterijumima za utvrđivanje, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja;
- 4) pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja;
- 5) pravilnici o formiranju i načinu obračunavanja tehničkih rezervi utvrđenih članom 116. ovog zakona;
- 6) investiciona politika;
- 7) pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka;
- 8) pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa;
- 9) pravilnik o postupanju sa obrascima evidencije o polisama;
- 10) drugi akti poslovne politike.

Pored akata iz stava 2. ovog člana, akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da sve druge akte, poslovne knjige, zapisnike sa sednica svojih organa, odluke tih organa i ugovore sačinjava na srpskom jeziku.

Prethodna saglasnost za ulaganja u druga pravna lica

Član 68

Akcionarsko društvo za osiguranje je dužno da zatraži prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije za ulaganja na osnovu kojih stiče kvalifikovano učešće u drugom pravnom licu, kao i za uvećanje tog učešća u visini ili preko nivoa propisanog članom 31. stav 1. ovog zakona.

O zahtevu iz stava 1. ovog člana Narodna banka Srbije odlučuje u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahteva - shodnom primenom odredaba ovog zakona o izdavanju prethodne saglasnosti za sticanje/uvećanje kvalifikovanog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje, s tim što se ispunjenost uslova iz člana 32. stav 1. tač. od 1) do 6) ovog zakona procenjuje za pravno lice u koje se ulaže, a ispunjenost uslova iz tačke 7) tog stava za društvo koje podnosi ovaj zahtev.

Akti iz stava 1. ovog člana koji su doneti bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, kao i radnje iz tog stava koje su preduzete bez ove saglasnosti - ništavi su.

Shodna primena zakona na poslovanje akcionarskog društva za reosiguranje

Član 69

Odredbe ovog zakona koje se odnose na društvo za osiguranje shodno se primenjuju na akcionarsko društvo za reosiguranje, osim ako pojedina pitanja nisu drukčije uređena ovim zakonom.

Odeljak 8. DRUŠTVO ZA UZAJAMNO OSIGURANJE

Delatnost

Član 70

Društvo za uzajamno osiguranje je pravno lice sa sedištem u Republici koje je u registar nadležnog organa upisano na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za obavljanje poslova osiguranja.

Društvo za uzajamno osiguranje obavlja poslove osiguranja isključivo u interesu svojih članova (osiguranika) po principu uzajamnosti i solidarnosti.

Društvo za uzajamno osiguranje može obavljati sve poslove osiguranja, osim poslova reosiguranja.

Poslovno ime društva za uzajamno osiguranje sadrži oznaku "d.u.o.".

Osnivači

Član 71

Društvo za uzajamno osiguranje mogu osnovati pravna i fizička lica.

Društvo za uzajamno osiguranje može osnovati najmanje 250 fizičkih lica ako se društvo osniva za obavljanje poslova životnih osiguranja, odnosno najmanje 300 fizičkih ili pravnih lica ako se osniva za obavljanje poslova neživotnih osiguranja.

Vrste

Član 72

Društvo za uzajamno osiguranje osniva se kao društvo s neograničenim doprinosom ili kao društvo sa ograničenim doprinosom.

Društvo za uzajamno osiguranje s neograničenim doprinosom može od svakog člana (osiguranika) zahtevati uplatu dodatnog doprinosa potrebnog za namirenje nepokrivenih šteta i ostalih rashoda, bez ograničenja.

Društvo za uzajamno osiguranje sa ograničenim doprinosom može od svakog člana (osiguranika) zahtevati uplatu dodatnog doprinosa koji nije veći od njegovog prethodno uplaćenog doprinosa u celini iz iste poslovne godine - ako su naknade šteta i ostali rashodi veći od prethodno uplaćenog doprinosa i ostalih prihoda društva.

Ako društvo za uzajamno osiguranje obavlja poslove više vrsta osiguranja, svojim statutom može predvideti plaćanje dodatnog doprinosa odvojeno za svaku vrstu osiguranja.

Osnovni kapital

Član 73

Novčani deo osnovnog kapitala pri osnivanju društva za uzajamno osiguranje ne može biti manji od iznosa osnovnog kapitala koji je propisan članom 27. ovog zakona.

Društvo za uzajamno osiguranje je dužno da u svom poslovanju održava osnovni kapital u visini propisanoj u stavu 1. ovog člana.

Zahtev za izdavanje dozvole za rad

Član 74

Zahtev za izdavanje dozvole za rad podnose osnivači društva za uzajamno osiguranje.

Osnivače društva za uzajamno osiguranje u postupku dobijanja dozvole za rad mogu zastupati lica koja oni za to ovlaste.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana, osnivači društva za uzajamno osiguranje podnose:

- 1) ugovor o osnivanju društva;
- 2) predlog statuta društva;
- 3) dokaz da raspolažu iznosom novčanog dela osnovnog kapitala koji je propisan članom 73. stav 1. ovog zakona;
- 4) dokaz o uplati doprinosa (premija) članova (osiguranika), sa spiskom tih članova;
- 5) poslovni plan društva;
- 6) dokaz da osnivači koji stiču kvalifikovano učešće u tom društvu ispunjavaju uslove iz člana 32. ovog zakona;
- 7) dokaz da predloženi članovi uprave u tom društvu ispunjavaju uslove iz člana 62. ovog zakona;
- 8) predloge akata poslovne politike iz člana 67. stav 2. tač. od 2) do 10) ovog zakona, s mišljenjem ovlašćenog aktuara na predloge ovih akata iz tač. od 2) do 5) tog stava i uslove osiguranja za obavezna osiguranja u saobraćaju s mišljenjem ovlašćenog aktuara, ako će društvo obavljati ta osiguranja.

Ugovor o osnivanju

Član 75

Ugovor o osnivanju društva za uzajamno osiguranje sadrži naročito odredbe o:

- 1) poslovnom imenu, sedištu i adresi sedišta društva;
- 2) imenu i adresi, odnosno poslovnom imenu i sedištu osnivača;
- 3) poslovima osiguranja, tj. vrstama osiguranja i broju istih rizika;
- 4) iznosu novčanog dela osnovnog kapitala i drugih sredstava;
- 5) broju osnivača i visini uloga svakog osnivača;
- 6) uslovima, rokovima i načinu vraćanja uplaćenih uloga osnivača, s kamatom iz viška prihoda nad rashodima (u daljem tekstu: višak);
- 7) posledicama promene statuta društva, opštih uslova osiguranja i odluke o prestanku društva na zaključene ugovore o osiguranju;
- 8) posledicama propuštanja uplate uloga, minimalnog doprinosa, međusobnim odnosima u slučaju neispunjenja propisanih uslova koji se odnose na minimalan broj članova (osiguranika), odnosno istih rizika.

Ugovor o osnivanju društva za uzajamno osiguranje može da sadrži i druge odredbe značajne za osnivanje društva.

Statut

Član 76

Statut društva za uzajamno osiguranje sadrži odredbe o:

- 1) poslovnom imenu, sedištu i adresi sedišta društva;
- 2) poslovima osiguranja i vrstama osiguranja kojima će se društvo baviti;
- 3) iznosu novčanog dela osnovnog kapitala društva i drugih sredstava i o uplati doprinosa članova (osiguranika);
- 4) broju osnivača i visini osnivačkih uloga pojedinih članova (osiguranika);
- 5) načinu utvrđivanja doprinosa članova (osiguranika) i o uslovima i rokovima uplate doprinosa;
- 6) pravu članova (osiguranika) na naknadu štete;
- 7) ograničenom, odnosno neograničenom doprinosu;
- 8) obavezi uplate dodatnog doprinosa za pokriće manjka ili mogućnosti da se manjak društva pokrije srazmernim umanjeanjem naknade svim članovima (osiguranicima);

- 9) početku i prestanku članstva u društvu;
- 10) pravima i obavezama članova (osiguranika) koji istupe iz društva;
- 11) načinu potpisivanja i zastupanju društva;
- 12) organima društva i njihovom sastavu, imenovanju, opozivu, delokrugu i načinu rada i odlučivanja;
- 13) fondovima i rezervama;
- 14) uslovima i načinu raspodele viška, odnosno pokrića manjka;
- 15) postupku izmene statuta društva;
- 16) promeni forme društva;
- 17) prestanku društva;
- 18) drugim pitanjima značajnim za poslovanje društva.

Rezerve

Član 77

Statutom društva za uzajamno osiguranje mora biti određen način formiranja rezervi za pokriće manjka u poslovanju društva, doprinosi (premije) koji se godišnje koriste za formiranje ovih rezervi i najmanji iznos tih rezervi.

Prava i obaveze članova

Član 78

Osiguranik stiče svojstvo člana društva za uzajamno osiguranje potpisivanjem ugovora o osiguranju.

Član društva za uzajamno osiguranje ne odgovara za obaveze tog društva.

Član društva za uzajamno osiguranje ne može svoje obaveze za plaćanje doprinosa i naknadnih uplata prema ovom društvu prebijati svojim potraživanjem prema tom društvu.

Plaćanje doprinosa i raspoređivanje viška moraju biti pod jednakim uslovima za sve članove društva za uzajamno osiguranje.

Skupština

Član 79

Skupštinu društva za uzajamno osiguranje čine osnivači i članovi (osiguranici).

Osnivači i članovi (osiguranici) društva za uzajamno osiguranje upravljaju tim društvom srazmerno svojim ulozima i doprinosima.

Osnivači društva za uzajamno osiguranje učestvuju u upravljanju tim društvom do povraćaja uplaćenih uloga.

Primena odredaba o akcionarskom društvu za osiguranje

Član 80

Odredbe čl. od 31. do 68. ovog zakona shodno se primenjuju na društvo za uzajamno osiguranje, osim ako pojedina pitanja nisu drukčije uređena ovim zakonom.

Odeljak 9.

POSLOVI OSIGURANJA KOJE DRUŠTVO ZA OSIGURANJE OBAVLJA U STRANOJ DRŽAVI

Uslovi i način obavljanja poslova osiguranja u stranoj državi

Član 81

Društvo za osiguranje može poslove osiguranja obavljati u stranoj državi preko ogranka ili neposredno, u skladu s propisima te države i odredbama ovog člana.

Za osnivanje ogranka u stranoj državi, društvo za osiguranje podnosi Narodnoj banci Srbije zahtev za dobijanje prethodne saglasnosti za osnivanje ogranka.

O zahtevu iz stava 2. ovog člana Narodna banka Srbije odlučuje u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahteva.

Narodna banka Srbije će odbiti zahtev iz stava 2. ovog člana ako bi, zbog propisa strane države i prakse u njihovoj primeni, vršenje nadzora nad obavljanjem delatnosti osiguranja u skladu sa ovim zakonom moglo biti onemogućeno ili otežano.

Kad poslove osiguranja neposredno obavlja u stranoj državi, društvo za osiguranje je dužno da, u roku od osam dana od početka obavljanja poslova, o tome obavesti Narodnu banku Srbije.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove za obavljanje poslova osiguranja u stranoj državi preko ogranka, kao i način davanja, oduzimanja i prestanka važenja saglasnosti iz stava 2. ovog člana.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na društvo za reosiguranje.

Glava III INFORMACIJE ZA UGOVARAČA OSIGURANJA

Informacije za ugovarača osiguranja pre zaključenja ugovora o osiguranju

Član 82

Društvo za osiguranje je dužno da, pre zaključenja ugovora o osiguranju, obavesti ugovarača osiguranja najmanje o:

- 1) poslovnom imenu, pravnoj formi, sedištu i adresi sedišta društva za osiguranje s kojim zaključuje ugovor;
- 2) uslovima osiguranja i pravu koje se primenjuje na ugovor o osiguranju;
- 3) vremenu važenja ugovora;
- 4) rizicima pokrivenim osiguranjem i isključenjima u vezi s tim rizicima;
- 5) visini premije osiguranja, načinu plaćanja premije osiguranja, visini doprinosa, poreza i drugih troškova koji se obračunavaju pored premije osiguranja, kao i o ukupnom iznosu plaćanja;
- 6) pravu na raskid ugovora i uslovima za raskid, odnosno pravu na odustanak od ugovora;
- 7) roku u kome ponuda obavezuje društvo za osiguranje;
- 8) načinu podnošenja i roku propisanom za podnošenje odštetnog zahteva, odnosno za ostvarivanje prava po osnovu osiguranja;
- 9) načinu zaštite njegovih prava i interesa kod društva za osiguranje;
- 10) nazivu, sedištu i adresi organa nadležnog za nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje, kao i o načinu zaštite njegovih prava i interesa kod tog organa.

U slučaju zaključivanja ugovora o životnom osiguranju, obaveštenje iz stava 1. ovog člana, pored informacija iz tog stava, mora da sadrži i informacije:

- 1) o osnovici i kriterijumima za učešće u dobiti i načinu i rokovima za isplatu učešća u dobiti;
- 2) o tabeli otkupnih vrednosti;
- 3) o uslovima za ostvarivanje prava na kapitalizaciju ugovora i pravima iz takvog osiguranja;
- 4) kod osiguranja vezanih za jedinice investicionih fondova - o tome ko snosi investicioni rizik, definiciji investicionih jedinica za koje su vezane naknade i o prospektu investicionog fonda, a naročito o strukturi ulaganja;
- 5) o poreskim propisima koji se odnose na životno osiguranje.

U slučaju osiguranja troškova pravne zaštite kod izbora advokata ili drugog lica koje ima odgovarajuće kvalifikacije u skladu s propisom, a radi odbrane, zastupanja ili zaštite interesa osiguranika u istrazi ili postupku - osiguranik slobodno bira advokata ili drugo lice.

Kad ugovarač osiguranja i osiguranik nisu isto lice, a reč je o kolektivnom osiguranju ili osiguranju koje predstavlja povezani ugovor (sa ugovorom o prodaji robe ili o pružanju usluga između potrošača i trgovca ili u vezi s njim) ili ugovor koji je uslov za korišćenje druge finansijske usluge - društvo za osiguranje je dužno da osiguranika obavesti o podacima iz stava 1. tač. od 1) do 6) i stava 2. ovog člana, kao i da mu obezbedi uslove osiguranja koji se primenjuju na ugovor o osiguranju.

Informacije za ugovarača osiguranja za vreme važenja ugovora o osiguranju

Član 83

Društvo za osiguranje je dužno da, za vreme važenja ugovora o osiguranju, obavesti ugovarača osiguranja o:

- 1) promeni poslovnog imena, pravne forme, sedišta i adrese sedišta društva za osiguranje s kojim je zaključen ugovor;
- 2) promenama podataka, odnosno informacija iz člana 82. stav 1. tač. od 2) do 6) i stav 2. tač. od 1) do 4) ovog zakona - u slučaju promene odredaba u zakonu koje se odnose na ugovor o osiguranju.

Za vreme važenja ugovora o životnom osiguranju društvo za osiguranje je dužno da jednom godišnje obavesti osiguranika o stanju učešća u dobiti.

Sadržaj obaveštenja i način obaveštavanja

Član 84

Tekst i sadržaj obaveštenja iz čl. 82. i 83. ovog zakona moraju biti napisani pregledno i razumljivo i sastavljeni na srpskom jeziku.

Društvo za osiguranje je dužno da obaveštavanje iz čl. 82. i 83. ovog zakona izvrši u pisanoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka koji ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku omogućava da sačuva podatke, da tim podacima pristupi i da ih reprodukuje u neizmenjenom obliku u periodu koji odgovara svrsi čuvanja.

Sve informacije koje društvo za osiguranje saopštava potencijalnim ugovaračima osiguranja preko sredstava javnog informisanja moraju biti tačne, celovite i jasne, moraju se zasnivati na pouzdanim podacima, ne smeju prikrivati pravu svrhu takvog informisanja, niti na bilo koji način dovoditi u zabludu primaoca tih informacija.

Troškove u vezi sa obaveštavanjem iz st. 1. i 2. ovog člana snosi društvo za osiguranje.

Glava IV POSLOVI POSREDOVANJA I ZASTUPANJA U OSIGURANJU

Odeljak 1. POSREDOVANJE U OSIGURANJU

Poslovi posredovanja u osiguranju i reosiguranju

Član 85

Poslovi posredovanja u osiguranju obuhvataju poslove posredovanja u osiguranju i u reosiguranju.

Poslovi posredovanja u osiguranju su poslovi koji se odnose na dovođenje u vezu osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja/reosiguranja i društva za osiguranje/reosiguranje radi pregovaranja o zaključenju ugovora o osiguranju/reosiguranju, na pripremu za zaključenje ovih ugovora, kao i na pružanje pomoći pri izvršavanju prava iz tih ugovora, a naročito pri rešavanju odštetnih zahteva.

Obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 86

Poslove posredovanja u osiguranju kao isključivu delatnost obavlja društvo za posredovanje u osiguranju sa sedištem u Republici koje je u registar nadležnog organa upisano na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za obavljanje ovih poslova.

Društvo za posredovanje u osiguranju ne može obavljati poslove zastupanja u osiguranju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice iz tog stava može da obavlja i poslove koji su neposredno ili posredno povezani s poslovima osiguranja, s tim da Narodna banka Srbije bliže propisuje koji su to poslovi, kao i način i uslove njihovog obavljanja.

Zabrana posredovanja u osiguranju

Član 87

Društvo za posredovanje u osiguranju ne može posredovati radi zaključenja ugovora o osiguranju/reosiguranju s društvom za osiguranje/reosiguranje ako bi zaključenje tih ugovora bilo suprotno ovom zakonu.

Osnivanje društva za posredovanje u osiguranju i poslovno ime

Član 88

Društvo za posredovanje u osiguranju osniva se u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, ako pojedina pitanja nisu drukčije uređena ovim zakonom.

Društvo za posredovanje u osiguranju može se osnovati kao akcionarsko društvo ili kao društvo sa ograničenom odgovornošću.

Ako se društvo za posredovanje u osiguranju osniva kao akcionarsko društvo - novčani deo osnovnog kapitala ne može biti manji od 25.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate.

Ako se društvo za posredovanje u osiguranju osniva kao društvo sa ograničenom odgovornošću - novčani deo osnovnog kapitala ne može biti manji od 12.500 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate.

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da u svom poslovanju obezbedi da njegov osnovni kapital uvek bude u visini iznosa koji nije manji od iznosa u evrima iz stava 3, odnosno stava 4. ovog člana, kao i da likvidnu aktivu (sredstva u novcu, kratkoročnim hartijama od vrednosti i drugim kratkoročnim plasmanima i potraživanjima) održava u visini od najmanje 50% ukupnog iznosa osnovnog kapitala.

Poslovno ime društva za posredovanje u osiguranju mora da sadrži i oznaku delatnosti "posredovanje u osiguranju".

Zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 89

Zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju podnose osnivači društva za posredovanje u osiguranju.

Osnivače društva za posredovanje u osiguranju u postupku dobijanja dozvole iz stava 1. ovog člana mogu zastupati lica koja oni za to ovlaste.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana, osnivači društva za posredovanje u osiguranju podnose:

- 1) osnivački akt društva;
- 2) predlog statuta društva, kad je taj akt predviđen zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 3) dokaz da raspolažu iznosom novčanog dela osnovnog kapitala koji je propisan članom 88. ovog zakona;
- 4) poslovni plan društva;
- 5) spisak akcionara, odnosno vlasnika udela i podatke o licima koja stiču kvalifikovano učešće u društvu za posredovanje u osiguranju, o visini njihovog učešća i o licima koja su blisko povezana s tim licima;
- 6) podatke i dokaze o ispunjenosti uslova utvrđenih članom 32. stav 1. tač. 1), 3) i 6) ovog zakona na osnovu kojih se utvrđuje pouzdanost lica koje stiče kvalifikovano učešće u društvu;
- 7) podatke o predloženom članu uprave društva, koji mora da ima ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, s podacima i dokazima o tome da to lice ima dobru poslovnu reputaciju i o ispunjenosti uslova iz člana 62. stav 2. ovog zakona;
- 8) dokaz o potrebnoj kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva;
- 9) ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za štete koje nastanu obavljanjem delatnosti ili безусловnu garanciju banke, koju je prihvatila Narodna banka Srbije, na sumu

osiguranja, odnosno na iznos garancije od najmanje 200.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate;

10) dokaz o povezanosti po osnovu kapitala ili na drugi način s društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, društvima za zastupanje u osiguranju ili drugim društvima za posredovanje u osiguranju.

Narodna banka Srbije bliže propisuje način dokazivanja dobre poslovne reputacije člana uprave društva za posredovanje u osiguranju, šta se smatra potrebnom kadrovskom i tehničkom osposobljenošću tog društva, kao i sadržinu dokaza, dokumentacije i podataka iz stava 3. ovog člana.

Izdavanje dozvole i upis u registar

Član 90

O zahtevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju Narodna banka Srbije odlučuje rešenjem - u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahteva.

Osnivači društva za posredovanje u osiguranju dužni su da prijavu za upis u registar nadležnog organa podnesu u roku od 30 dana od dana prijema rešenja iz stava 1. ovog člana.

Uz prijavu iz stava 2. ovog člana podnosi se i rešenje iz tog stava, kao i rešenje Narodne banke Srbije o davanju prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave društva za posredovanje u osiguranju.

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da rešenje o upisu u registar dostavi Narodnoj banci Srbije u roku od sedam dana od dana prijema tog rešenja.

Oduzimanje dozvole

Član 91

Narodna banka Srbije može društvu za posredovanje u osiguranju oduzeti dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju ako nastupe razlozi za oduzimanje saglasnosti Narodne banke Srbije date na akte i radnje društva u skladu sa ovim zakonom.

Narodna banka Srbije će društvu za posredovanje u osiguranju oduzeti dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju:

- 1) ako je dozvola dobijena na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) ako društvo prestane da ispunjava najmanje jedan od uslova iz člana 89. ovog zakona;
- 3) ako je utvrđeno da društvo u poslovanju ne postupa u skladu sa zakonom i drugim propisom;
- 4) ako društvo posreduje za društvo za osiguranje/reosiguranje koje nema dozvolu za rad.

Ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 92

Poslove posredovanja u osiguranju u društvu za posredovanje u osiguranju mogu, na osnovu zaposlenja ili rada van radnog odnosa u skladu sa zakonom, obavljati samo lica koja imaju ovlašćenje Narodne banke Srbije za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju (u daljem tekstu: ovlašćeni posrednici).

Poslove iz stava 1. ovog člana ne mogu obavljati lica koja su osuđena na безусловnu kaznu zatvora ili su pravnosnažno osuđena za kazneno delo koje ih čini nepodobnim za obavljanje tih poslova.

Narodna banka Srbije izdaje ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju licu koje ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo;
- 2) položilo je stručni ispit za sticanje zvanja ovlašćenog posrednika na srpskom jeziku;
- 3) nije mu pravnosnažno izrečena zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti koja ga čini nepodobnim za obavljanje ovih poslova;
- 4) nije mu u poslednje tri godine oduzeto ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.

Narodna banka Srbije bliže propisuje potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo za lice iz stava 3. ovog člana, sadržinu programa i način polaganja stručnog ispita iz tačke 2) tog stava, način dokazivanja ispunjenosti uslova iz tog stava, kao i način usavršavanja ovlašćenih posrednika.

Narodna banka Srbije može ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju izdati i licu koje je zvanje ovlašćenog posrednika steklo u inostranstvu, pod uslovima i na način koje ona propiše.

Ovlašćeni posrednik je dužan da poslove posredovanja u osiguranju obavlja u skladu sa pravilima struke i dobrim poslovnim običajima.

Oduzimanje ovlašćenja za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 93

Narodna banka Srbije će oduzeti dato ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju licu koje:

- 1) ovo ovlašćenje dobije na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) prestane da ispunjava najmanje jedan od uslova iz člana 92. ovog zakona;
- 3) teže prekrši pravila struke, odnosno dobre poslovne običaje.

Posebna obaveza društva za posredovanje u osiguranju

Član 94

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da ugovaraču osiguranja/reosiguranja, odnosno osiguraniku pruži objašnjenja i savete o okolnostima značajnim za zaključenje i sprovođenje ugovora o osiguranju/reosiguranju.

U izvršavanju obaveze iz stava 1. ovog člana, društvo za posredovanje u osiguranju je dužno naročito da:

- 1) pre zaključivanja ugovora o osiguranju/reosiguranju, odredi potrebe i zahteve ugovarača osiguranja/reosiguranja, odnosno osiguranika na osnovu podataka dobijenih od tih lica;
- 2) posreduje, radi pregovaranja o zaključenju ugovora o osiguranju/reosiguranju, s društvom za osiguranje/reosiguranje koje, s obzirom na okolnosti pojedinog slučaja, nudi najbolje pokriće;
- 3) izradi odgovarajuću analizu rizika i predloži odgovarajuće pokriće;
- 4) navede razloge za date savete u vezi sa predloženim ugovorom, odnosno da obrazloži zašto je predložilo određeno društvo za osiguranje/reosiguranje;
- 5) obavesti društvo za osiguranje/reosiguranje o nameri ugovarača osiguranja/reosiguranja da zaključi ugovor o osiguranju/reosiguranju i da ugovaraču osiguranja/reosiguranja ponudi polisu osiguranja, odnosno ugovor o reosiguranju i upozna ga s pravilima za izračunavanje premije;
- 6) proveri sadržinu polise osiguranja, odnosno ugovora o reosiguranju;
- 7) ponudi pomoć ugovaraču osiguranja/reosiguranja, odnosno osiguraniku za vreme trajanja ugovora o osiguranju/reosiguranju, kao i pre i posle nastupanja osiguranog slučaja, a naročito da vodi računa o tome da to lice u utvrđenim rokovima izvrši radnje značajne za ostvarivanje, odnosno očuvanje prava iz ugovora o osiguranju/reosiguranju;
- 8) prati izvršavanje ugovora o osiguranju/reosiguranju koji je zaključen uz njegovo posredovanje;
- 9) izradi predlog za izmenu zaključenog ugovora o osiguranju/reosiguranju, radi veće sigurnosti i zaštite ugovarača osiguranja/reosiguranja.

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da analizu rizika iz stava 2. tačka 3) ovog člana sačini uzimajući u obzir dovoljno veliki broj ugovora o osiguranju/reosiguranju koji su dostupni na tržištu osiguranja, što mu omogućava davanje preporuka u skladu sa profesionalnim kriterijumima, kako bi ugovarač osiguranja/reosiguranja zaključenjem ugovora o osiguranju/reosiguranju ostvario svoje potrebe i zahteve.

Zaštita interesa stranaka

Član 95

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da, pri obavljanju poslova posredovanja u osiguranju, štiti interese ugovarača osiguranja/reosiguranja, odnosno osiguranika.

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da, pri obavljanju poslova posredovanja u osiguranju, štiti one interese društva za osiguranje/reosiguranje na koje je, pre ili posle zaključenja ugovora o osiguranju/reosiguranju, dužan da obratiti pažnju i ugovarač osiguranja/reosiguranja.

Društvo za posredovanje u osiguranju, pri obavljanju poslova pripreme za zaključenje ugovora o osiguranju/reosiguranju, dužno je da društvo za osiguranje/reosiguranje obavesti o svim značajnijim rizicima koji su mu poznati ili bi mu morali biti poznati.

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da ugovarača osiguranja/reosiguranja, odnosno osiguranika upozna sa svim pravnim i ekonomskim vezama s društvom za osiguranje/reosiguranje koje mogu uticati na nepristrasnost društva za posredovanje u osiguranju u izvršavanju obaveza prema tom licu.

Pravnim i ekonomskim vezama iz stava 4. ovog člana smatraju se naročito odredbe ugovora o posredovanju zaključenog između društva za posredovanje u osiguranju i društva za osiguranje/reosiguranje na osnovu kojih je društvo za posredovanje u osiguranju:

1) dužno da posreduje isključivo u zaključenju ugovora o osiguranju/reosiguranju sa određenim društvom za osiguranje/reosiguranje;

2) ugovorilo pravo na uvećanu proviziju u odnosu na uobičajenu proviziju za posredovanje kod određenih vrsta osiguranja.

Primena odredaba o akcionarskom društvu za osiguranje

Član 96

Odredbe člana 28, čl. od 30. do 41, čl. 45. i 47, čl. od 61. do 64, čl. 66, 68. i 81. ovog zakona shodno se primenjuju na društvo za posredovanje u osiguranju.

Odeljak 2.

ZASTUPANJE U OSIGURANJU

Poslovi zastupanja u osiguranju

Član 97

Poslovi zastupanja u osiguranju su poslovi pokretanja, predlaganja ili obavljanja poslova pripreme i zaključivanja ugovora o osiguranju u ime i za račun društva za osiguranje.

Poslove zastupanja u osiguranju obavlja pravno lice ili fizičko lice - preduzetnik na osnovu ugovora o zastupanju u osiguranju, u skladu sa ovim zakonom.

Ugovor o zastupanju u osiguranju čuva se u poslovnim prostorijama ugovornih strana.

Obavljanje poslova zastupanja u osiguranju

Član 98

Poslove zastupanja u osiguranju, kao isključivu delatnost, obavlja:

1) društvo za zastupanje u osiguranju sa sedištem u Republici koje je u registar nadležnog organa upisano na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju;

2) fizičko lice - preduzetnik (u daljem tekstu: zastupnik u osiguranju) sa sedištem u Republici koje je u registar nadležnog organa upisano na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Banka koja ima sedište u Republici i osnovana je u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke (u daljem tekstu: banka), davalac finansijskog lizinga koji ima sedište u Republici i osnovan je u skladu sa zakonom kojim se uređuju finansijski lizing i javni poštanski operator koji ima sedište u Republici i osnovan je u skladu sa zakonom kojim se uređuju poštanske usluge mogu, kao dopunsku delatnost, obavljati poslove zastupanja u osiguranju na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije za obavljanje tih poslova.

Društvo za zastupanje u osiguranju, zastupnik u osiguranju, odnosno lica iz stava 2. ovog člana ne mogu obavljati poslove posredovanja u osiguranju.

Društvo za osiguranje vodi evidenciju društava za zastupanje u osiguranju, zastupnika u osiguranju, lica iz stava 2. ovog člana i lica iz člana 113. stav 1. ovog zakona koja za to društvo za osiguranje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, lica iz tog stava mogu da obavljaju i poslove koji su neposredno ili posredno povezani s poslovima osiguranja, s tim da Narodna banka Srbije bliže propisuje koji su to poslovi, kao i način i uslove njihovog obavljanja.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju za lica iz stava 2. ovog člana, kao i način davanja, oduzimanja i prestanka važenja saglasnosti iz tog stava.

Ograničenje zastupanja u osiguranju

Član 99

Društvo za zastupanje u osiguranju, zastupnik u osiguranju i pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona mogu poslove zastupanja u osiguranju da obavljaju za jedno društvo za osiguranje ili za više društava za osiguranje - uz njihovu pismenu saglasnost.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da u svojim poslovnim prostorijama ima na vidnom mestu istaknuto poslovno ime društva za osiguranje koje zastupa.

Poslovno ime

Član 100

Poslovno ime društva za zastupanje u osiguranju, odnosno zastupnika u osiguranju mora da sadrži i oznaku delatnosti "zastupanje u osiguranju".

Osnivanje društva za zastupanje u osiguranju

Član 101

Društvo za zastupanje u osiguranju osniva se u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, ako pojedina pitanja nisu drukčije uređena ovim zakonom.

Društvo za zastupanje u osiguranju može se osnovati kao akcionarsko društvo ili kao društvo sa ograničenom odgovornošću.

Ako se društvo za zastupanje u osiguranju osniva kao akcionarsko društvo - novčani deo osnovnog kapitala ne može biti manji od 25.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate.

Ako se društvo za zastupanje u osiguranju osniva kao društvo sa ograničenom odgovornošću - novčani deo osnovnog kapitala ne može biti manji od 12.500 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate.

Društvo za zastupanje u osiguranju je dužno da u svom poslovanju obezbedi da njegov osnovni kapital uvek bude u visini iznosa koji nije manji od iznosa u evrima iz stava 3, odnosno stava 4. ovog člana, kao i da likvidnu aktivu (sredstva u novcu, kratkoročnim hartijama od vrednosti i drugim kratkoročnim plasmanima i potraživanjima) održava u visini od najmanje 50% ukupnog iznosa osnovnog kapitala.

Zahtev za izdavanje dozvole društvu za zastupanje u osiguranju

Član 102

Zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju podnose osnivači društva za zastupanje u osiguranju.

Osnivače društva za zastupanje u osiguranju u postupku dobijanja dozvole iz stava 1. ovog člana mogu zastupati lica koja oni za to ovlaste.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana, osnivači društva za zastupanje u osiguranju podnose:

- 1) osnivački akt društva;
- 2) predlog statuta društva, kad je taj akt predviđen zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 3) dokaz da raspolažu iznosom novčanog dela osnovnog kapitala koji je propisan članom 101. ovog zakona;
- 4) poslovni plan društva i akt o postupanju sa obrascima evidencije o polisama;
- 5) spisak akcionara, odnosno vlasnika udela i podatke o licima koja stiču kvalifikovano učešće u društvu, o visini njihovog učešća i o licima koja su blisko povezana s tim licima;

6) podatke i dokaze o ispunjenosti uslova utvrđenih članom 32. stav 1. tač. 1), 3) i 6) ovog zakona na osnovu kojih se utvrđuje pouzdanost lica koje stiče kvalifikovano učešće u društvu;

7) podatke o predloženom članu uprave društva, koji mora da ima ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, s podacima i dokazima o tome da to lice ima dobru poslovnu reputaciju i o ispunjenosti uslova iz člana 62. stav 2. ovog zakona;

8) dokaz o potrebnoj kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva;

9) ugovor o zastupanju s društvom za osiguranje, koji mora da sadrži odredbu o odgovornosti tog društva za osiguranje za radnje koje društvo za zastupanje u osiguranju preuzima u obavljanju poslova zastupanja u osiguranju i pravu društva za osiguranje na trajni nadzor nad izvršavanjem tog ugovora;

10) dokaz o povezanosti po osnovu kapitala ili na drugi način s društvima za osiguranje, društvima za posredovanje u osiguranju ili drugim društvima za zastupanje u osiguranju.

Narodna banka Srbije bliže propisuje način dokazivanja dobre poslovne reputacije člana uprave društva za zastupanje u osiguranju, šta se smatra potrebnom kadrovskom i tehničkom osposobljenošću tog društva, kao i sadržinu dokaza, dokumentacije i podataka iz stava 3. ovog člana.

Zahtev za izdavanje dozvole zastupniku u osiguranju

Član 103

Zastupnik u osiguranju upisuje se u registar nadležnog organa posle prethodnog pribavljanja dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, koju Narodna banka Srbije izdaje na njegov zahtev.

Podnosioca zahteva iz stava 1. ovog člana u postupku dobijanja dozvole iz tog stava mogu zastupati lica koja on za to ovlasti.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

1) osnivački akt zastupnika u osiguranju;

2) dokaz o identitetu podnosioca zahteva (lično ime, broj lične karte i jedinstveni matični broj građana);

3) dokaz o prebivalištu podnosioca zahteva;

4) dokaz da podnosilac zahteva raspolaže novčanim iznosom iz stava 4. ovog člana;

5) dokaz da podnosilac zahteva ima dobru poslovnu reputaciju;

6) dokaz da podnosilac zahteva ima ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju;

7) poslovni plan zastupnika u osiguranju i akt o postupanju sa obrascima evidencije o polisama;

8) ugovor o zastupanju s društvom za osiguranje, koji mora da sadrži odredbu o odgovornosti tog društva za radnje koje zastupnik u osiguranju preduzima u obavljanju poslova zastupanja u osiguranju i pravu tog društva na trajni nadzor nad izvršavanjem ovog ugovora;

9) dokaz o potrebnoj kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti zastupnika u osiguranju;

10) dokaz o povezanosti po osnovu kapitala ili na drugi način s društvima za osiguranje, društvima za posredovanje u osiguranju ili društvima za zastupanje u osiguranju.

Podnosilac zahteva iz stava 1. ovog člana mora pri osnivanju imati na računu novčani iznos od 1.500 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate, koji potiče iz njegovih sredstava, a u toku poslovanja zastupnika u osiguranju likvidna aktiva (sredstva u novcu, kratkoročnim hartijama od vrednosti i drugim kratkoročnim plasmanima i potraživanjima) mora se održavati u visini od najmanje 75% tog iznosa.

Narodna banka Srbije bliže propisuje način dokazivanja dobre poslovne reputacije podnosioca zahteva iz stava 1. ovog člana, šta se smatra potrebnom kadrovskom i tehničkom osposobljenošću zastupnika u osiguranju, kao i sadržinu dokaza i dokumentacije iz stava 3. ovog člana.

Poslovođa zastupnika u osiguranju

Član 104

Zastupnik u osiguranju može poslovođenje poveriti poslovno sposobnom fizičkom licu (u daljem tekstu: poslovođa) pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Poslovođa mora da ispunjava uslove koji su članom 103. stav 3. tač. 5) i 6) ovog zakona propisani za zastupnika u osiguranju.

Poslovođa mora biti u radnom odnosu kod zastupnika u osiguranju s punim radnim vremenom.

Zastupnik u osiguranju je dužan da dokaze o ispunjenosti uslova iz ovog člana dostavi Narodnoj banci Srbije pre poveravanja poslova poslovođi.

Ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju

Član 105

Poslove zastupanja u osiguranju u društvu za zastupanje u osiguranju, kod zastupnika u osiguranju i pravnih lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona mogu, na osnovu zaposlenja ili rada van radnog odnosa u skladu sa zakonom, obavljati samo lica koja imaju ovlašćenje Narodne banke Srbije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju (u daljem tekstu: ovlašćeni zastupnici).

Poslove iz stava 1. ovog člana ne mogu obavljati lica koja su osuđena na безусловnu kaznu zatvora ili su pravnosnažno osuđena za kazneno delo koje ih čini nepodobnim za obavljanje tih poslova.

Narodna banka Srbije izdaje ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju licu koje ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo;
- 2) položilo je stručni ispit za sticanje zvanja ovlašćenog zastupnika na srpskom jeziku;
- 3) nije mu pravnosnažno izrečena zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti koja ga čini nepodobnim za obavljanje ovih poslova;
- 4) nije mu u poslednje tri godine oduzeto ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Narodna banka Srbije bliže propisuje potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo za lice iz stava 3. ovog člana, sadržinu programa i način polaganja stručnog ispita iz tačke 2) tog stava, način dokazivanja ispunjenosti uslova iz tog stava, kao i način usavršavanja ovlašćenih zastupnika.

Narodna banka Srbije može ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju izdati i licu koje je zvanje ovlašćenog zastupnika steklo u inostranstvu, pod uslovima i na način koje ona propiše.

Ovlašćeni zastupnik je dužan da poslove zastupanja u osiguranju obavlja u skladu sa pravilima struke i dobrim poslovnim običajima.

Na oduzimanje ovlašćenja iz stava 3. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 93. ovog zakona.

Novčana sredstva i instrumenti plaćanja

Član 106

Društvo za zastupanje u osiguranju, zastupnik u osiguranju i pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona dužni su da novčana sredstva i ostale instrumente plaćanja i obezbeđenja plaćanja koje su naplatili, odnosno preuzeli od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja, u ime i za račun društva za osiguranje, uplate u korist tog društva istog, a najkasnije narednog radnog dana od dana ove naplate ili preuzimanja, odnosno da u tom roku predaju ostale instrumente plaćanja i obezbeđenja plaćanja.

Lice iz stava 1. ovog člana koje je ovlašćeno za naplatu premije osiguranja, tu naplatu vrši u skladu s propisima i aktima društva za osiguranje.

Sredstva i ostale instrumente plaćanja i obezbeđenja plaćanja iz stava 1. ovog člana, lice iz tog stava je dužno da čuva na sigurnom mestu do uplate, odnosno predaje društvu za osiguranje.

Sredstva naplaćene premije osiguranja i ostali instrumenti plaćanja iz ovog člana ne mogu biti predmet prinudne naplate, osim u slučaju izvršenja obaveza lica iz stava 1. ovog člana prema društvu za osiguranje.

Odgovornost za zastupanje u osiguranju

Član 107

Za radnje preduzete u obavljanju poslova zastupanja u osiguranju odgovara društvo za osiguranje.

Društvo za zastupanje u osiguranju, zastupnik u osiguranju i pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona odgovaraju osiguraniku za štetu koja nastane usled lažnog predstavljanja ili nepažnje ovih lica, odnosno zbog toga što ta lica nisu osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja otkrila da obavljaju delatnost u svojstvu zastupnika.

Lice s posebnim ovlašćenjima u društvu za osiguranje koje je zaključilo ugovor o zastupanju u osiguranju odgovara tom društvu za prouzrokovanu štetu koja je nastala iz tog ugovora.

Primena odredaba o akcionarskom društvu za osiguranje i društvu za posredovanje u osiguranju

Član 108

Odredbe člana 28, čl. od 30. do 41, čl. 45. i 47, čl. od 61. do 64, čl. 66, 68, 81, 90. i 91. ovog zakona shodno se primenjuju na društvo za zastupanje u osiguranju.

Odredbe čl. 45, 47, 66, 90. i 91. ovog zakona shodno se primenjuju na zastupnika u osiguranju.

Odeljak 3. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Uprava društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju i zastupnik u osiguranju

Član 109

Izvršni direktor, odnosno direktor društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju, koji čini upravu tog društva u smislu ovog zakona, mora biti zaposlen u tom društvu s punim radnim vremenom i imati boravište u Republici.

Zastupnik u osiguranju iz člana 98. stav 1. tačka 2) ovog zakona ne može biti zaposlen u društvu za osiguranje.

Provizija

Član 110

Društvo za zastupanje u osiguranju, zastupnik u osiguranju i pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona nemaju pravo da od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja zahtevaju plaćanje provizije ili bilo kakvu drugu naplatu.

Društvo za posredovanje u osiguranju nema pravo da od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja/reosiguranja zahteva plaćanje provizije ili bilo kakvu drugu naplatu, osim ako ugovorom s tim ugovaračem nije izričito pismeno drukčije ugovoreno.

Ako je ugovorom s ugovaračem osiguranja/reosiguranja izričito pismeno ugovoreno da društvo za posredovanje u osiguranju ima pravo na proviziju ili bilo kakvu drugu naplatu - nema pravo da od društva za osiguranje zahteva proviziju ili bilo kakvu drugu naplatu po tom ugovoru.

Obaveza pružanja informacija

Član 111

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju, zastupnik u osiguranju i pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona dužni su da, pre zaključenja ugovora o osiguranju/reosiguranju, kao i pri izmeni i/ili dopuni, odnosno produženju tih ugovora, obaveste ugovarača osiguranja/reosiguranja o:

- 1) svom poslovnom imenu, sedištu i adresi sedišta;
- 2) registru nadležnog organa u koji su upisani i načinu provere registracije;
- 3) nazivu društava za osiguranje/reosiguranje s kojima imaju zaključen ugovor;
- 4) tome da imaju neposredno, odnosno posredno pravo ili mogućnost da ostvare 10% ili više glasačkih prava, odnosno vlasništvo nad 10% ili više osnovnog kapitala u društvu za osiguranje/reosiguranje s kojim će biti zaključen ugovor o osiguranju/reosiguranju;
- 5) tome da društvo za osiguranje/reosiguranje s kojim će biti zaključen ugovor o osiguranju/reosiguranju ili matično društvo tog društva imaju neposredno, odnosno posredno pravo ili mogućnost da ostvare 10% ili više glasačkih prava, odnosno vlasništvo nad 10% ili više osnovnog kapitala u tom licu;
- 6) načinu zaštite njegovih prava i interesa kod tog lica;
- 7) nazivu, sedištu i adresi organa nadležnog za nadzor nad poslovanjem tog lica, kao i o načinu zaštite njegovih prava i interesa kod tog organa.

Društvo za zastupanje u osiguranju, zastupnik u osiguranju i pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona dužni su da, pre zaključenja ugovora o osiguranju, ugovarača osiguranja obaveste i o tome da li zastupaju isključivo jedno društvo za osiguranje ili više društava, o nazivu tih društava, kao i o informacijama iz člana 82. ovog zakona.

Na način obaveštavanja ugovarača osiguranja/reosiguranja i na tekst i sadržaj obaveštenja iz st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 84. ovog zakona.

Primena odredaba o društvu za osiguranje i prestanak važenja dozvole

Član 112

Na vršenje nadzora nad poslovanjem društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju i nad obavljanjem poslova zastupanja u osiguranju od strane pravnih lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona, na naganje mera nadzora navedenim licima, na izveštavanje Narodne banke Srbije koje vrše ta lica, kao i na obaveze tih lica koje se tiču

čuvanja poverljivih podataka - shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na društvo za osiguranje.

Na procenu ispunjenosti obaveze održavanja osnovnog kapitala društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju shodno se primenjuju odredbe člana 144. ovog zakona.

Društvu za posredovanje/zastupanje u osiguranju i zastupniku u osiguranju dozvola za obavljanje poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju prestaje da važi i u slučaju prestanka obavljanja tih poslova.

Narodna banka Srbije bliže uređuje način vršenja nadzora i sadržinu obaveze izveštavanja iz stava 1. ovog člana.

Izuzeci u obavljanju poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju

Član 113

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na lica koja obavljaju poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u slučaju da su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- 1) kod zaključenja ugovora o osiguranju zahteva se poznavanje samo pokrića osiguranja koje se pruža;
- 2) ugovor o osiguranju nije ugovor o životnom osiguranju;
- 3) ugovor o osiguranju ne pokriva osiguranje od odgovornosti;
- 4) osnovna delatnost tih lica nije zastupanje u osiguranju;
- 5) osiguranje predstavlja dopunu uz proizvod ili uslugu ako pokriva:
  - (1) rizik kvara, gubitka ili oštećenja proizvoda ili stvari,
  - (2) rizik oštećenja ili gubitka prtljaga i ostale rizike u vezi s putovanjem rezervisanim preko turističke agencije čak i kad ovo osiguranje pokriva životno osiguranje ili osiguranje od odgovornosti, pod uslovom da to osiguranje predstavlja pomoćni, odnosno dopunski oblik osiguranja koji pokriva rizike u vezi s navedenim putovanjem;
- 6) iznos godišnje premije osiguranja po jednom ugovoru o osiguranju nije veći od 100 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate i ugovor o osiguranju, uključujući i njegova produženja, nije zaključen na period duži od pet godina.

Ugovorom o osiguranju iz stava 1. ovog člana ne mogu se pokriti ni vrste osiguranja koje su posebnim zakonom utvrđene kao obavezno osiguranje u Republici, niti prava po osnovu garantnog lista.

Narodna banka Srbije ima pravo nadzora nad sprovođenjem ugovora koje je društvo za osiguranje zaključilo radi obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana sa licem iz tog stava.

Izuzetak u obavljanju poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na lica koja te poslove obavljaju za društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju, zastupnika u osiguranju ili pravna lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona.

Glava V IMOVINA, OBAVEZE, KAPITAL I POSLOVANJE DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Odeljak 1. PREMIJA OSIGURANJA I SREDSTVA OSIGURANJA

Premija osiguranja

Član 114

Premija osiguranja sastoji se od funkcionalne premije i režijskog dodatka.

Funkcionalna premija sastoji se od tehničke premije, a može da sadrži i doprinos za preventivu ako je uračunat u premiju osiguranja.

Sredstva osiguranja

Član 115

Sredstva osiguranja društva za osiguranje čine:

- 1) sredstva tehničkih rezervi;
- 2) sredstva garantne rezerve;
- 3) ostala sredstva osiguranja.

Ostalim sredstvima osiguranja smatraju se sva sredstva kojima društvo za osiguranje raspolaže a nisu uključena u obračun sredstava iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana.

Tehničke rezerve

Član 116

Društvo za osiguranje je dužno da, na kraju obračunskog perioda, obrazuje, odnosno obračuna tehničke rezerve dovoljne za pokriće svih obaveza iz ugovora o osiguranju, na način i u rokovima utvrđenim ovim zakonom.

Društvo za osiguranje, zavisno od vrsta osiguranja kojima se bavi, obrazuje sledeće tehničke rezerve:

- 1) rezerve za prenosne premije;

- 2) rezerve za neistekle rizike;
- 3) rezerve za bonuse i popuste;
- 4) rezervisane štete;
- 5) matematičku rezervu;
- 6) rezervu za osiguranja kod kojih su osiguranici prihvatili da učestvuju u investicionom riziku;
- 7) rezerve za izravnanje rizika.

Pored rezervi iz stava 2. ovog člana, društvo za osiguranje obrazuje i druge tehničke rezerve - za očekivane buduće obaveze i rizike za koje se ne obrazuje nijedna od tehničkih rezervi iz tog stava.

Tehničke rezerve se iskazuju po vrstama osiguranja, odvojeno za životna i odvojeno za neživotna osiguranja.

Društvo za osiguranje tehničke rezerve obračunava oprezno, pouzdano i objektivno, korišćenjem načela aktuarske struke, pravila struke osiguranja i odgovarajućih podataka o karakteristikama portfelja osiguranja i rizicima koji se preuzimaju.

Pri obračunu tehničkih rezervi društvo za osiguranje uzima u obzir prava koja osiguranik ili korisnik osiguranja može imati po osnovu ugovora o osiguranju, a naročito naknade u vezi sa zaključenim ugovorima o osiguranju i njihovo očekivano povećanje.

Društvo za osiguranje je dužno da proverava da li su tehničke rezerve dovoljne, odnosno adekvatne za pokriće svih obaveza iz ugovora o osiguranju i da, na zahtev Narodne banke Srbije, dostavi rezultate te provere, kao i dokumente i informacije korišćene za obračun adekvatnosti tehničkih rezervi.

Narodna banka Srbije propisuje kriterijume, način i rokove obračunavanja tehničkih rezervi.

a) Rezerve za prenosne premije

Član 117

Rezerve za prenosne premije obrazuju se izdvajanjem iz ukupne premije osiguranja na kraju tekućeg perioda, odvojeno za svaki ugovor o osiguranju, srazmerno vremenu trajanja osiguranja.

Rezerve za prenosne premije su deo premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu.

b) Rezerve za neistekle rizike

Član 118

Rezerve za neistekle rizike obrazuju se u iznosu iznad rezervi za prenosne premije za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu a po ugovorima o osiguranju iz tekućeg perioda.

Rezerve za neistekle rizike obračunavaju se za pokriće očekivanog iznosa šteta i troškova u narednom periodu ako taj očekivani iznos prelazi iznos rezervi za prenosne premije i potraživanja za premiju po ugovorima o osiguranju.

v) Rezerve za bonuse i popuste

Član 119

Rezerve za bonuse i popuste obrazuju se u iznosu na čiju isplatu osiguranici imaju pravo na osnovu:

- 1) učestvovanja u dobiti, odnosno drugih prava na osnovu ugovora o osiguranju, osim ako se za ta osiguranja obrazuje matematička rezerva;
- 2) buduće delimično snižene premije;
- 3) povrata dela premije za nepotrošeno vreme trajanja osiguranja zbog prevremenog prestanka osiguranja.

g) Rezervisane štete

Član 120

Rezervisane štete obrazuju se u visini procenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene a nerešene štete i za nastale neprijavljene štete u tekućem periodu.

Ako se štete za pojedine vrste osiguranja pojavljuju u obliku rente, rezervisane štete obračunavaju se u kapitalizovanom iznosu svih budućih obaveza.

d) Matematička rezerva

Član 121

Matematička rezerva je tehnička rezerva društva za osiguranje namenjena izmirenju sadašnje vrednosti buduće obaveze po osnovu ugovora o životnom osiguranju i po osnovu višegodišnjih ugovora o neživotnom osiguranju kod kojih se kumuliraju sredstva štednje ili sredstva za pokriće rizika u kasnijim godinama i na koje se primenjuju tablice verovatnoće i obračuni kao kod životnih osiguranja.

Matematička rezerva obračunava se posebno za svaki ugovor iz stava 1. ovog člana - tako što se sadašnja vrednost buduće obaveze iskazuje u vreme obračunavanja ove rezerve.

đ) Rezerva za osiguranja kod kojih su osiguranici prihvatili da učestvuju u investicionom riziku

Član 122

Rezerva za osiguranja kod kojih su osiguranici prihvatili da učestvuju u investicionom riziku obrazuje se u iznosu na koji osiguranici imaju pravo a koji je neposredno vezan za vrednost investiranja.

Ako je ugovorom o osiguranju kod koga su osiguranici prihvatili da učestvuju u investicionom riziku garantovano određeno pravo - obrazuje se posebna matematička rezerva za izmirenje ove obaveze.

e) Rezerve za izravnanje rizika

Član 123

Društvo za osiguranje je dužno da rezerve za izravnanje rizika obrazuje za vrstu osiguranja iz člana 9. stav 1. tačka 14) ovog zakona, a može ih obrazovati i za druge vrste neživotnih osiguranja kojima se bavi, u skladu sa svojom poslovnom politikom.

Rezerve za izravnanje rizika koriste se za vremensko izravnavanje toka šteta u pojedinim vrstama osiguranja.

Odeljak 2. ADEKVATNOST KAPITALA

Garantna rezerva

Član 124

Društvo za osiguranje je dužno da, radi trajnog izvršavanja obaveza i podnošenja rizika u poslovanju, formira garantnu rezervu, na način propisan ovim zakonom.

Garantnu rezervu čine primarni kapital i dopunski kapital, umanjeni za odbitne stavke.

Primarni kapital iz stava 2. ovog člana sastoji se od:

- 1) uplaćenog osnovnog kapitala po osnovu običnih akcija;
- 2) rezervi utvrđenih statutom i drugim aktima društva za osiguranje, osim rezervi povezanih s preferencijalnim akcijama;
- 3) revalorizacionih rezervi s nerealizovanim rezultatima;
- 4) neraspoređenog dobitka ranijih godina;
- 5) neraspoređenog dobitka tekuće godine - do 50%.

Dopunski kapital iz stava 2. ovog člana sastoji se od:

- 1) uplaćenog osnovnog kapitala po osnovu preferencijalnih akcija;
- 2) rezervi povezanih s preferencijalnim akcijama.

Odbitne stavke iz stava 2. ovog člana čine:

- 1) nematerijalna imovina (ulaganja);
- 2) otkupljene sopstvene akcije;
- 3) gubitak tekuće godine i nepokriveni gubitak ranijih godina;
- 4) udeli, odnosno akcije kod drugih društava za osiguranje sa sedištem u Republici.

Garantna rezerva se formira uzimajući u obzir još i sledeća pravila:

- 1) rezerve iz stava 3. tač. 2) i 3) ovog člana koje se uključuju u obračun garantne rezerve u zbiru ne smeju preći 20% garantne rezerve;
- 2) neraspoređeni dobiti iz stava 3. tač. 4) i 5) ovog člana koji se uključuju u obračun garantne rezerve u zbiru ne smeju preći 25% garantne rezerve;
- 3) dopunski kapital iz stava 4. ovog člana koji se uključuje u obračun garantne rezerve ne sme preći 50% primarnog kapitala iz stava 3. ovog člana.

Narodna banka Srbije može propisati i druge kategorije, odnosno odbitne stavke garantne rezerve i bliže urediti način i dinamiku obračuna ove rezerve.

Zahtevana margina solventnosti za životna osiguranja

Član 125

Zahtevana margina solventnosti za društva za osiguranje koja obavljaju poslove životnih osiguranja utvrđuje se na način utvrđen st. 2, 6, 7, 8. i 9. ovog člana.

Zahtevana margina solventnosti za vrste osiguranja iz člana 8. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona utvrđuje se kao zbir prvog i drugog rezultata iz st. 3. i 4. ovog člana.

Prvi rezultat iz stava 2. ovog člana utvrđuje se na sledeći način:

- 1) ukupan iznos matematičke rezerve utvrđen na poslednji dan prethodne godine množi se sa 4%;
- 2) iznos iz tačke 1) ovog stava množi se koeficijentom, koji ne može biti manji od 85%, između:
  - (1) ukupnog iznosa matematičke rezerve na poslednji dan prethodne godine umanjenog za deo koji pokriva reosiguranje i
  - (2) ukupnog iznosa matematičke rezerve na poslednji dan prethodne godine.

Drugi rezultat iz stava 2. ovog člana utvrđuje se, i to samo za osiguranja kod kojih rizični kapital nije negativan, na sledeći način:

- 1) iznos ukupnog rizičnog kapitala na poslednji dan prethodne godine množi se sa 0,3%;
- 2) iznos iz tačke 1) ovog stava množi se koeficijentom, koji ne može biti manji od 50%, između:
  - (1) ukupnog iznosa rizičnog kapitala na poslednji dan prethodne godine umanjenog za iznos rizičnog kapitala pokrivenog reosiguranjem i
  - (2) ukupnog iznosa rizičnog kapitala na poslednji dan prethodne godine;
- 3) izuzetno od tačke 1) ovog stava - ukupan iznos rizičnog kapitala za osiguranja za slučaj smrti s trajanjem od najviše tri godine množi se sa 0,1%, odnosno sa 0,15% za osiguranje s trajanjem više od tri godine i manje od pet godina.

Rizični kapital iz stava 4. ovog člana predstavlja razliku između osigurane sume za slučaj smrti i utvrđene matematičke rezerve.

Zahtevana margina solventnosti za vrstu osiguranja iz člana 8. tačka 5) ovog zakona utvrđuje se na sledeći način:

- 1) ako društvo snosi investicioni rizik - uzima se 4% matematičke rezerve i množi koeficijentom iz stava 3. tačka 2) ovog člana;
- 2) ako društvo ne snosi investicioni rizik, ali su troškovi upravljanja određeni i nepromenljivi za period duži od pet godina - uzima se 1% matematičke rezerve i množi koeficijentom iz stava 3. tačka 2) ovog člana;
- 3) ako društvo ne snosi investicioni rizik i troškovi upravljanja nisu određeni i nepromenljivi za period duži od pet godina - uzima se 25% neto administrativnih troškova prethodne godine povezanih s tim poslovima osiguranja;
- 4) ako društvo snosi rizik smrti osiguranika - uzima se 0,3% rizičnog kapitala i množi koeficijentom iz stava 4. tačka 2) ovog člana.

Zahtevana margina solventnosti za vrstu osiguranja iz člana 8. tačka 6) ovog zakona utvrđuje se kao 1% vrednosti kapitalizovane imovine.

Zahtevana margina solventnosti za vrstu osiguranja iz člana 8. tačka 7) ovog zakona utvrđuje se prema odredbama stava 3. ovog člana.

Zahtevana margina solventnosti za vrstu osiguranja iz člana 8. tačka 4) ovog zakona utvrđuje se shodnom primenom odredaba člana 126. ovog zakona.

Zahtevana margina solventnosti za neživotna osiguranja

Član 126

Zahtevana margina solventnosti za društva za osiguranje koja obavljaju poslove neživotnih osiguranja utvrđuje se kao viši iznos od iznosa utvrđenih zahtevanih margina solventnosti na osnovu premija iz stava 2, odnosno šteta iz stava 3. ovog člana.

Zahtevana margina solventnosti na osnovu premija utvrđuje se na sledeći način:

1) zbir premija u prethodnoj godini do iznosa od 50.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti množi se sa 18%, a iznad tog iznosa množi se sa 16%, pri čemu premija predstavlja viši iznos od iznosa ukupne premije ili iznosa ostvarene premije, bez umanjenja za iznos dat u reosiguranje;

2) iznos iz tačke 1) ovog stava množi se koeficijentom, koji ne može biti manji od 50%, za prethodne tri godine između:

(1) ukupnih rashoda za štete (rešene štete uvećane za promenu rezervisanih šteta) umanjenih za iznos koji pokriva reosiguranje i

(2) ukupnih rashoda za štete (rešene štete uvećane za promenu rezervisanih šteta);

3) pri utvrđivanju zbira premija u prethodnoj godini, premija koja se odnosi na vrste osiguranja iz člana 9. tač. 11), 12) i 13) ovog zakona uvećava se za 50%;

4) od zbira premija oduzimaju se premije otpisane tokom prethodne godine.

Zahtevana margina solventnosti na osnovu šteta utvrđuje se na sledeći način:

1) prosečan godišnji iznos rashoda za štete za prethodne tri godine, koji predstavlja rešene štete uvećane za promenu rezervisanih šteta bez umanjenja za iznos dat u reosiguranje, do iznosa od 35.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti množi se sa 26%, a iznad tog iznosa množi se sa 23%;

2) iznos iz tačke 1) ovog stava množi se koeficijentom, koji ne može biti manji od 50%, za prethodne tri godine između:

(1) ukupnih rashoda za štete (rešene štete uvećane za promenu rezervisanih šteta) umanjenih za iznos koji pokriva reosiguranje i

(2) ukupnih rashoda za štete (rešene štete uvećane za promenu rezervisanih šteta);

3) pri utvrđivanju godišnjeg iznosa rashoda za štete, iznos rashoda za štete koji se odnosi na vrste osiguranja iz člana 9. tač. 11), 12) i 13) ovog zakona uvećava se za 50%.

Pri utvrđivanju godišnjeg iznosa ukupnih rashoda za štete iz stava 3. tačka 1) ovog člana uzima se aritmetička sredina za prethodne tri godine.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, u slučaju da društvo za osiguranje u portfelju ima isključivo, odnosno pretežno osiguranje kredita, odnosno osiguranja koja pokrivaju rizike oluje, grada ili mraza, pri utvrđivanju godišnjeg iznosa ukupnih rashoda za štete uzima se aritmetička sredina za prethodnih sedam godina.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, zahtevana margina solventnosti za vrstu osiguranja iz člana 9. tačka 2) ovog zakona za koju su tehničke osnove osiguranja slične tehničkim osnovama za životna osiguranja jednaka je trećini zahtevane margine solventnosti iz tog stava:

- 1) ako se premije izračunavaju aktuarskim metodama na osnovu tablica oboljevanja;
- 2) ako se u vezi sa ovim osiguranjima obrazuje matematička rezerva za starenje;
- 3) ako premije sadrže dodatak za sigurnost;
- 4) ako društvo za osiguranje može otkazati ugovor o osiguranju najkasnije pre isteka treće godine osiguranja;
- 5) ako je ugovorom o osiguranju predviđena mogućnost povećanja ili smanjenja premije tokom trajanja tog ugovora.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, zahtevana margina solventnosti za prvu godinu poslovanja društva za osiguranje utvrđuje se primenom odredaba stava 2. ovog člana.

U slučaju da je utvrđena zahtevana margina solventnosti na kraju tekuće godine manja od utvrđene zahtevane margine solventnosti prethodne godine - zahtevana margina solventnosti mora biti najmanje jednaka zahtevanoj margini solventnosti prethodne godine pomnoženoj koeficijentom između rezervisanih šteta na kraju tekuće godine umanjenih za iznos koji pokriva reosiguranje i rezervisanih šteta na kraju prethodne godine umanjenih za iznos koji pokriva reosiguranje, pri čemu ovaj koeficijent ne može biti veći od 1.

Zahtevana margina solventnosti za društva za reosiguranje utvrđuje se shodnom primenom odredaba ovog člana.

Raspoloživost margine solventnosti

Član 127

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja dužno je da obezbedi raspoloživu marginu solventnosti najmanje u visini zahtevane margine solventnosti propisane članom 125. ovog zakona.

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja dužno je da obezbedi raspoloživu marginu solventnosti najmanje u visini zahtevane margine solventnosti propisane članom 126. ovog zakona.

Raspoloživom marginom solventnosti iz st. 1. i 2. ovog člana smatra se garantna rezerva utvrđena na način propisan članom 124. ovog zakona.

Garantni kapital

Član 128

Garantni kapital društva za osiguranje je deo garantne rezerve utvrđene članom 124. ovog zakona, koji pokriva najmanje jednu trećinu zahtevane margine solventnosti iz člana 125, odnosno člana 126. ovog zakona, zavisno od grupe osiguranja koju društvo za osiguranje obavlja.

Garantni kapital društva za osiguranje ne sme biti manji od iznosa propisanih članom 27. ovog zakona, zavisno od grupe osiguranja koju društvo za osiguranje obavlja u skladu sa izdatom dozvolom za rad.

Uslovi koji se odnose na adekvatnost kapitala

Član 129

Društvo za osiguranje ispunjava uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala ako su zadovoljeni kriterijumi propisani čl. 127. i 128. ovog zakona.

Narodna banka Srbije bliže propisuje način i dinamiku procene ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana, kao i način obračuna veličina iz čl. 125, 126. i 128. ovog zakona.

Mere za obezbeđenje solventnosti

Član 130

Ako društvo za osiguranje prestane da ispunjava uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala dužno je da Narodnoj banci Srbije dostavi program mera za obezbeđivanje ponovnog ispunjavanja tih uslova, odnosno solventnosti društva - u roku od osam dana od dana utvrđivanja prestanka ispunjenosti tih uslova.

Program mera iz stava 1. ovog člana sadrži aktivnosti i mere za utvrđivanje uzroka narušene solventnosti društva za osiguranje i njeno ponovno uspostavljanje obezbeđivanjem ispunjenosti uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala u roku koji ne može biti duži od tri meseca od dana utvrđivanja prestanka ispunjenosti tih uslova.

Narodna banka Srbije može od društva za osiguranje tražiti da izmeni i/ili dopuni program mera iz stava 1. ovog člana, i to najkasnije u roku od osam dana od dana prijema tog programa, a ako to ne učini, smatra se da je saglasna sa sprovođenjem predloženih mera.

Radi garancije obezbeđenja trajne solventnosti društva za osiguranje, Narodna banka Srbije može od tog društva tražiti da, u periodu sprovođenja programa mera iz stava 1. ovog člana, izradi i Narodnoj banci Srbije dostavi dugoročni plan finansijske konsolidacije, na čiju se sadržinu shodno primenjuju odredbe člana 43. ovog zakona.

Odeljak 3. INVESTIRANJE SREDSTAVA OSIGURANJA

Imovina koja se može pribavljati sredstvima tehničkih rezervi

Član 131

Sredstvima tehničkih rezervi obračunatim u skladu sa ovim zakonom pribavlja se imovina koja služi za pokriće budućih obaveza po osnovu osiguranja, kao i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizlaze iz poslova osiguranja koje obavlja društvo za osiguranje.

Sredstvima tehničkih rezervi mogu se pribavljati sledeći oblici imovine:

- 1) hartije od vrednosti i instrumenti tržišta novca koje su izdali Republika, države članice Evropske unije ili Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj, centralne banke država članica Evropske unije ili država članica navedene organizacije, odnosno za koje garantuje neki od navedenih subjekata;
- 2) hartije od vrednosti koje izdaju međunarodne finansijske organizacije čiji je Republika član;
- 3) dužničke hartije od vrednosti koje izdaju autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i dužničke hartije od vrednosti za koje garantuje neki od navedenih subjekata;
- 4) dužničke hartije od vrednosti kojima se trguje na tržištu hartija od vrednosti u skladu sa zakonom;
- 5) dužničke hartije od vrednosti kojima se ne trguje na tržištu hartija od vrednosti ako je njihov izdavalac pravno lice koje ima sedište u Republici;
- 6) akcije kojima se trguje na tržištu hartija od vrednosti u skladu sa zakonom;
- 7) akcije kojima se ne trguje na tržištu hartija od vrednosti ako je njihov izdavalac pravno lice koje ima sedište u Republici;
- 8) vlasnički udeli privrednih društava koja imaju sedište u Republici;
- 9) investicione jedinice investicionih fondova;
- 10) nepokretnosti i druga stvarna prava na nepokretnostima - ako su upisane u zemljišne, odnosno druge javne knjige u Republici, ako donose prinos, ako je njihova kupovna cena određena na osnovu procene ovlašćenog procenjivača i ako su bez tereta.

Sredstva tehničkih rezervi mogu se deponovati kod banaka koje imaju sedište u Republici ili držati u gotovini u blagajni i na računu društva za osiguranje.

Imovina iz stava 2. tačka 9) ovog člana može se pribavljati samo sredstvima tehničkih rezervi životnih osiguranja iz člana 8. stav 1. tačka 5) ovog zakona.

Pravila investiranja sredstava tehničkih rezervi

Član 132

Društvo za osiguranje je dužno da sredstva tehničkih rezervi investira u skladu s pravilima koja se odnose na vrste osiguranja koje obavlja a koja proizlaze iz prirode rizika koji su tom vrstom osiguranja pokriveni, odnosno iz strukture pripadajućih obaveza.

Investicioni potfolio kreiran sredstvima tehničkih rezervi treba da obezbedi likvidnost, sigurnost i profitabilnost društva za osiguranje, izmirenje njegovih budućih obaveza, kao i disperziju rizika.

Društvo za osiguranje je dužno da imovinu pribavljenu sredstvima tehničkih rezervi uskladi s prirodom obaveza po osnovu osiguranja, kako bi se rizik promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili drugih tržišnih parametara sveo na najmanju meru.

Imovina društva za osiguranje smatra se valutno usklađenom sa obavezama ako je ukupna imovina u svim valutama jednaka ukupnim obavezama u svim valutama a razlika između imovine i obaveza u pojedinačnoj valuti ne prelazi 20% vrednosti te imovine, odnosno tih obaveza.

Društvo za osiguranje je dužno da restrukturira investicioni portfolio kreiran sredstvima tehničkih rezervi, radi njegovog kontinuiranog prilagođavanja promenama relevantnih pokazatelja na finansijskim tržištima i omogućavanja bolje kontrole investicionih rizika.

Posebna pravila za investiranje matematičke rezerve

Član 133

Sredstvima matematičke rezerve obračunatim u skladu sa ovim zakonom pribavlja se imovina koja služi za pokriće budućih obaveza po osnovu onih vrsta osiguranja za koje je potrebno formirati matematičku rezervu, a koja se ne sme koristiti za pokriće obaveza iz drugih vrsta osiguranja.

Imovinom iz stava 1. ovog člana upravlja se odvojeno od ostale imovine, a ona, pored oblika uređenih članom 131. stav 2. ovog zakona, može obuhvatiti i predujmove do visine otkupne vrednosti ugovora o zaključenom životnom osiguranju.

U slučaju zaključenja ugovora o životnom osiguranju iz člana 8. stav 1. tačka 5) ovog zakona, investiranje sredstava matematičke rezerve, odnosno tehničkih rezervi mora u najvećoj mogućoj meri pratiti odredbe tog ugovora.

Ograničenja za investiranje sredstava tehničkih rezervi

Član 134

Narodna banka Srbije propisuje ograničenja za investiranje sredstava tehničkih rezervi u pojedine oblike imovine iz čl. 131. i 133. ovog zakona, kao i bliže uslove koji se odnose na pojedine oblike te imovine.

Narodna banka Srbije može propisati i druge oblike imovine koja se može pribavljati sredstvima tehničkih rezervi, osim onih utvrđenih u čl. 131. i 133. ovog zakona, kao i ograničenja pri investiranju ovih sredstava u te oblike imovine.

Imovina koja se može pribavljati sredstvima garantne rezerve

Član 135

Društvo za osiguranje je dužno da sredstva garantne rezerve investira u kategorije aktive koje obezbeđuju sigurnost, raspoloživost na dugi rok, kao i očuvanje realne vrednosti tih sredstava.

Radi ispunjenja obaveze iz stava 1. ovog člana - društvo za osiguranje svojom investicionom politikom utvrđuje oblike imovine koja se može pribavljati sredstvima garantne rezerve i kriterijume za investiranje ovih sredstava.

Narodna banka Srbije može bliže urediti pravila investiranja sredstava garantne rezerve.

Imovina koja se može pribavljati ostalim sredstvima osiguranja

Član 136

Ostala sredstva osiguranja mogu biti investirana slobodno u sve oblike imovine utvrđene investicionom politikom društva za osiguranje.

Raspored investiranja sredstava osiguranja

Član 137

Sredstva osiguranja iz člana 115. stav 1. ovog zakona investiraju se u Republici.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, sredstva osiguranja iz tog stava mogu se investirati u inostranstvu u oblike imovine propisane ovim zakonom i investicionom politikom društva za osiguranje posle pribavljene prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije za svako ulaganje.

Sredstva osiguranja investirana u inostranstvu u smislu stava 2. ovog člana ne mogu biti veća od 25% iznosa propisanih članom 27. ovog zakona, zavisno od poslova osiguranja koje društvo za osiguranje obavlja u skladu sa izdatom dozvolom za rad.

Narodna banka Srbije može propisati i druge kriterijume za izdavanje saglasnosti iz stava 2. ovog člana i ograničenja za investiranje sredstava osiguranja u inostranstvu, kao i obavezu posebnog obaveštavanja o tom investiranju.

Odeljak 4.

POSLOVNE KNJIGE, FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE I ODRŽAVANJE LIKVIDNOSTI

1. Vođenje poslovnih knjiga i finansijsko izveštavanje

Član 138

Društvo za osiguranje je dužno da vodi poslovne knjige i da sastavlja finansijske izveštaje i godišnji izveštaj o svom poslovanju u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuju kontni okvir za društvo za osiguranje i obrasci finansijskih izveštaja i izveštaja za statističke potrebe.

Društvo za osiguranje donosi računovodstvene politike i pravilnik kojim uređuje računovodstvo i te akte dostavlja Narodnoj banci Srbije u roku od osam dana od dana njihovog usvajanja.

Prihodi

Član 139

Prihode društva za osiguranje čine premije osiguranja i aktivnih poslova reosiguranja, kao i drugi funkcionalni prihodi, prihodi od investicione aktivnosti, finansijski prihodi, prihodi po osnovu usklađivanja vrednosti imovine i ostali prihodi.

Rashodi

Član 140

Rashodi društva za osiguranje jesu rashodi za štete i ugovorene sume osiguranja, rashodi za štete po osnovu saosiguranja, rashodi za štete po osnovu aktivnih poslova reosiguranja, rashodi za premije po osnovu pasivnih poslova reosiguranja i drugi rashodi od poslova osiguranja, rashodi za obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja (troškovi sprovođenja osiguranja/reosiguranja), drugi funkcionalni rashodi, rashodi po osnovu investicione aktivnosti, rashodi po osnovu usklađivanja vrednosti imovine, finansijski rashodi i ostali rashodi.

Rashodima za štete iz stava 1. ovog člana smatraju se i troškovi utvrđivanja i procenjivanja šteta, troškovi ostvarivanja regresnih zahteva, sudski troškovi i takse u sporovima po obavezama iz osnova osiguranja, troškovi veštačenja i drugi troškovi u vezi sa isplatom naknada šteta.

Rashodi društva za osiguranje su i povećanja pojedinačnih kategorija tehničkih rezervi utvrđenih članom 116. ovog zakona.

Razgraničenje troškova pribavljanja osiguranja

Član 141

Troškovi pribavljanja osiguranja razgraničavaju se u srazmeri rezerve za prenosne premije i ukupne premije, u skladu sa zakonom.

Utvrđivanje rezultata poslovanja

Član 142

Rezultat poslovanja akcionarskog društva za osiguranje čini dobitak ili gubitak, koji se iskazuje i obelodanjuje u finansijskim izveštajima, u skladu sa zakonom.

Društvo za uzajamno osiguranje utvrđuje višak ili manjak, koji se iskazuje i obelodanjuje u finansijskim izveštajima, u skladu sa zakonom.

Društvo koje obavlja poslove životnih osiguranja dužno je da u svojim finansijskim izveštajima, odnosno bilansu uspeha utvrđuje, iskazuje i obelodanjuje dobitak, odnosno višak i gubitak,

odnosno manjak - posebno za osiguranje života, zbirno za druge propisane vrste životnih osiguranja, kao i zbirno za grupu životnih osiguranja.

Društvo koje obavlja poslove neživotnih osiguranja dužno je da u svojim finansijskim izveštajima, odnosno bilansu uspeha utvrđuje, iskazuje i obelodanjuje dobitak, odnosno višak i gubitak, odnosno manjak - posebno po podgrupama neživotnih osiguranja utvrđenih ovim zakonom, kao i zbirno za grupu neživotnih osiguranja.

Društvo za osiguranje je dužno da utvrđuje i rezultat poslovanja po vrstama osiguranja iz člana 8, odnosno člana 9. ovog zakona, u skladu sa izdatom dozvolom za rad, kao i da o tome izveštava Narodnu banku Srbije na način koji ona propiše.

Raspored ostvarenog dobitka, odnosno viška

Član 143

Iz ostvarenog dobitka, odnosno viška društvo za osiguranje namiruje porez na dobitak, odnosno na višak, pri čemu ostatak predstavlja neraspoređeni dobitak, odnosno višak.

Društvo za osiguranje neraspoređeni dobitak, odnosno višak iz ranijih godina raspoređuje po sledećem redosledu:

- 1) za pokriće gubitka, odnosno manjka iz ranijih godina;
- 2) za izdvajanja u rezerve utvrđene statutom i drugim aktima društva;
- 3) za druge namene utvrđene statutom.

Redosled pokrića gubitka, odnosno manjka

Član 144

Društvo za osiguranje pokriva gubitak, odnosno manjak iz ranijih godina prema sledećem redosledu:

- 1) iz neraspoređenog dobitka, odnosno viška;
- 2) iz rezervi utvrđenih statutom i drugim aktima društva;
- 3) iz osnovnog kapitala.

Društvo za uzajamno osiguranje, pre početka korišćenja osnovnog kapitala, manjak pokriva iz dodatnog doprinosa članova (osiguranika) ili srazmernim umanjnjem naknade šteta svim članovima (osiguranicima), odnosno istovremeno iz dodatnog doprinosa i srazmernog umanjnjem naknade štete.

Pri proceni ispunjenosti obaveze iz člana 27. stav 3. i člana 73. stav 2. ovog zakona, osnovni kapital društva za osiguranje se koriguje za iznos gubitka, odnosno manjka koji se pokriva iz

osnovnog kapitala u smislu st. 1. i 2. ovog člana, bez obzira da li je takvo smanjenje osnovnog kapitala izvršeno odlukom nadležnog organa društva za osiguranje.

Program mera za pokriće gubitka, odnosno manjka

Član 145

Društvo za osiguranje je dužno da, najkasnije u roku od tri meseca od dana utvrđivanja gubitka, odnosno manjka, nadoknadi osnovni kapital u iznosu iskorišćenom za pokriće gubitka, odnosno manjka u smislu člana 144. ovog zakona, kad je osnovni kapital smanjen ispod iznosa propisanog ovim zakonom.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na naknadno utvrđeni gubitak, odnosno manjak iz prethodne godine i iz ranijih godina.

Društvo za osiguranje obaveštava Narodnu banku Srbije o nastalom gubitku, odnosno manjku i dostavlja joj program mera za pokriće nastalog gubitka, odnosno manjka danom utvrđivanja tog gubitka, odnosno manjka, a najkasnije u roku od 15 dana od dana utvrđenog za predaju finansijskih izveštaja za statističke i druge potrebe registru nadležnog organa.

Društvo za osiguranje koje nastali gubitak, odnosno manjak pokrije iz neraspoređenog dobitka, odnosno viška ili iz osnovnog kapitala iznad najnižeg iznosa propisanog članom 27. ovog zakona, nije dužno da izradi i dostavi program iz stava 3. ovog člana.

Program iz stava 3. ovog člana objedinjuje se s programom iz člana 130. stav 1. ovog zakona u slučaju da je usled ostvarenog gubitka društvo za osiguranje prestalo da ispunjava uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala.

2. Održavanje likvidnosti

Član 146

Društvo za osiguranje je dužno da obezbeđuje kontinuiranu likvidnost i da blagovremeno isplaćuje naknade šteta i izvršava druge obaveze, te da s tim u vezi preuzima sve neophodne mere.

Narodna banka Srbije može propisati kriterijume za procenu likvidnosti društva za osiguranje, kao i obavezu redovnog izveštavanja društava za osiguranje o likvidnosti, odnosno o tokovima novca.

Glava VI SISTEM UPRAVLJANJA

Odeljak 1. SISTEM UPRAVLJANJA U DRUŠTVU ZA OSIGURANJE

Član 147

Društvo za osiguranje je dužno da obezbedi postojanje i funkcionisanje efikasnog sistema upravljanja, koji uključuje upravljanje rizikom, sistem internih kontrola, internu reviziju i aktuarstvo.

Sistem upravljanja u društvu za osiguranje usklađuje se s veličinom i organizacionom strukturom društva, obimom aktivnosti i vrstama osiguranja koje društvo obavlja.

Narodna banka Srbije propisuje način uređivanja sistema upravljanja u društvu za osiguranje i uslove za poveravanje pojedinih poslova društva trećim licima, kao i način vršenja nadzora nad obavljanjem poverenih poslova od strane pružaoca usluga.

Odeljak 2. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Član 148

Društvo za osiguranje je dužno da obezbedi postojanje i funkcionisanje efikasnog sistema upravljanja rizicima kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju, koji se sastoji od strategija, procesa i procedura, koje obuhvataju i procedure za izveštavanje, neophodnih za kontinuirano identifikovanje, merenje i praćenje rizika, upravljanje rizicima i izveštavanje o pojedinačnim i ukupnim rizicima, uključujući i njihovu međuzavisnost.

Sistem upravljanja rizicima društva za osiguranje obuhvata naročito:

- 1) preuzimanje rizika u osiguranje i rezervisanje;
- 2) upravljanje imovinom i obavezama;
- 3) investicije;
- 4) likvidnost i upravljanje koncentracijom rizika;
- 5) upravljanje operativnim rizikom;
- 6) reosiguranje i druge načine umanjenja rizika.

Pravila o upravljanju rizikom

Član 149

Društvo za osiguranje je dužno da upravlja rizikom tako da obezbedi:

- 1) saosiguranje i reosiguranje viškova rizika iznad maksimalnog samopridržaja;
- 2) plaćanje naknade šteta, ugovorenih suma osiguranja i izvršavanje drugih obaveza iz osnova osiguranja u skladu s članom 18. stav 2. i članom 19. ovog zakona;
- 3) primenu načela poslovanja iz člana 19. ovog zakona;

- 4) osnovni kapital najmanje u visini propisanoj članom 27. ovog zakona;
- 5) tehničke rezerve u skladu s članom 116. ovog zakona;
- 6) ispunjenost uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala u skladu s članom 129. ovog zakona;
- 7) investiranje sredstava osiguranja u skladu s čl. od 131. do 137. ovog zakona;
- 8) istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa zakonom;
- 9) likvidnost u skladu s članom 146. ovog zakona;
- 10) druge aktivnosti radi ispunjenja obaveza iz tač. od 1) do 9) ovog člana, kao i drugih obaveza propisanih ovim zakonom koje se odnose na upravljanje rizikom.

Način upravljanja rizikom

Član 150

Društvo za osiguranje je dužno da identifikuje, procenjuje i meri rizike kojima je izloženo u svom poslovanju i da upravlja ovim rizicima primenom kvalitativnog i kvantitativnog načina upravljanja.

Društvo za osiguranje utvrđuje procedure za identifikovanje, procenu i merenje rizika, kao i za upravljanje rizicima, u skladu s propisima, standardima i pravilima struke osiguranja.

Narodna banka Srbije propisuje vrste rizika u obavljanju delatnosti osiguranja, bliže uslove i način identifikacije, merenja i praćenja ovih rizika i upravljanja tim rizicima.

Odeljak 3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Član 151

Društvo za osiguranje je dužno da obezbedi postojanje i funkcionisanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pod sistemom internih kontrola društva za osiguranje podrazumevaju se odgovarajuće administrativne i druge procedure, postupci i radnje koje je uprava dužna da organizuje i primeni na način koji odgovara prirodi, složenosti i rizičnosti posla, okvir interne kontrole, kao i postupak izveštavanja o usklađenosti poslovanja društva i kontrola te usklađenosti, a radi određivanja i prihvatanja odgovarajućih rizika i upravljanja tim rizicima, te sprečavanja nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju društva.

Kontrola usklađenosti poslovanja društva za osiguranje uključuje obaveštavanje uprave o poslovanju društva u skladu s propisima, kao i procenu mogućeg uticaja promene propisa na poslovanje društva i identifikaciju i procenu rizika usklađenosti poslovanja.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove i način uređivanja i sprovođenja sistema internih kontrola društva za osiguranje.

Uspostavljanje sistema internih kontrola

Član 152

Društvo za osiguranje svojim aktima uređuje uspostavljanje, funkcionisanje, praćenje i unapređenje sistema internih kontrola, kao i odgovornost društva za navedene aktivnosti.

Informacioni sistem i izloženost rizicima

Član 153

Društvo za osiguranje je dužno da sistem internih kontrola integriše u sve svoje poslovne aktivnosti i procese i da, kao podršku tom sistemu, razvije pouzdan, funkcionalan i adekvatan informacioni sistem.

Sistem internih kontrola društva za osiguranje organizuje se tako da obezbeđuje identifikaciju potencijalnih područja izloženosti društva rizicima i donošenje odluka kojima će se sprečiti prekomerna izloženost društva rizicima.

Odeljak 4. INTERNA REVIZIJA

Član 154

Društvo za osiguranje je dužno da organizuje internu reviziju koja je samostalna i nezavisna u obavljanju svojih poslova.

Internu reviziju društva za osiguranje (u daljem tekstu: interna revizija) obavlja poseban organizacioni deo društva utvrđen statutom.

Interna revizija za svoj rad neposredno odgovara nadzornom odboru.

Organi društva za osiguranje i zaposleni u tom društvu ne smeju sprečavati, ograničavati ili otežavati izveštavanje o nalazima i procenama zaposlenih na poslovima interne revizije.

Rad interne revizije uređuje se pravilnikom.

Zadaci interne revizije

Član 155

Interna revizija sprovodi stalnu i sveobuhvatnu reviziju svih aktivnosti iz poslovanja društva za osiguranje, a naročito:

1) kontinuirano praćenje, proveru i unapređenje sistema rada u društvu;

2) ocenu sistema upravljanja rizicima kojima je društvo izloženo ili se može očekivati da će biti izloženo;

3) ocenu adekvatnosti i pouzdanosti uspostavljenog sistema internih kontrola u društvu;

4) davanje odgovarajućih preporuka za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka i za unapređenje primenjenih postupaka i sistema rada društva.

Interna revizija ispituje i procenjuje:

1) adekvatnost i primenu propisanih procedura i procesa upravljanja rizicima;

2) računovodstvene postupke i organizaciju obavljanja računovodstvenih poslova;

3) pouzdanost i ažurnost finansijskih i upravljačkih informacija.

Društvo za osiguranje je dužno da pravilnikom o radu interne revizije i godišnjim planom rada propiše obavljanje interne revizije u skladu s načelima struke i praksom, međunarodno priznatim standardima interne revizije i etičkim principima interne revizije.

Interni revizor

Član 156

Za obavljanje poslova interne revizije društvo za osiguranje mora imati zaposleno najmanje jedno lice na neodređeno vreme s punim radnim vremenom (u daljem tekstu: interni revizor).

Društvo za osiguranje je dužno da utvrdi uslove za obavljanje poslova internog revizora, kao i raspored ostalih zaposlenih u internoj reviziji.

Interni revizor ne može biti član uprave, niti može obavljati druge poslove u društvu za osiguranje, uključujući i ovlašćenja i odgovornosti za pripremu akata i druge dokumentacije koji mogu biti predmet interne revizije.

Interni revizor sastavlja izveštaj o svakoj obavljenoj internoj reviziji.

Interni revizor poslove interne revizije obavlja na način propisan ovim zakonom.

Plan rada interne revizije

Član 157

Poslovi interne revizije obavljaju se u skladu s godišnjim planom rada i planom pojedinačne revizije.

Godišnjim planom rada interne revizije utvrđuju se planirane aktivnosti interne revizije, a naročito oblasti poslovanja u kojima će interna revizija izvršiti reviziju poslovanja i rokovi za izvršenje planiranih aktivnosti.

Interna revizija pojedinačnu reviziju obavlja i na zahtev uprave.

Izveštavanje interne revizije

Član 158

Interna revizija sastavlja tromesečne i godišnje izveštaje o internoj reviziji.

Tromesečni izveštaj o internoj reviziji sadrži:

- 1) opis izvršene revizije aktivnosti iz poslovanja društva za osiguranje (predmet revizije), sa značajnijim nalazima;
- 2) ocenu načina obrade dokumentacije i postupka zaključivanja ugovora o osiguranju i izdavanja polisa osiguranja i likvidacije šteta;
- 3) nezakovitosti i druge nepravilnosti koje je interna revizija utvrdila u postupku revizije, sa objašnjenjima i posledicama uočenih nepravilnosti i naznačenjem odgovornih lica;
- 4) predlog mera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i rokove za njihovo sprovođenje;
- 5) druge konstatacije, ocene, preporuke i predloge u vezi sa otklanjanjem uočenih nepravilnosti.

Godišnji izveštaj o internoj reviziji sadrži:

- 1) izveštaj o realizaciji godišnjeg plana rada interne revizije;
- 2) rezime značajnih nalaza o obavljenoj internoj reviziji;
- 3) ocenu mera preduzetih za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Izveštaje iz stava 1. ovog člana interna revizija dostavlja nadzornom odboru, radi razmatranja.

Godišnji izveštaj o internoj reviziji nadzorni odbor razmatra istovremeno s finansijskim izveštajem društva za osiguranje.

Nadzorni odbor je dužan da, uz godišnji izveštaj o internoj reviziji, skupštini dostavi i izveštaj o merama preduzetim za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Izveštavanje Narodne banke Srbije

Član 159

Društvo za osiguranje je dužno da Narodnoj banci Srbije dostavi pravilnik o radu interne revizije, godišnji plan rada interne revizije, kao i tromesečne i godišnje izveštaje o internoj reviziji - u roku od 15 dana od dana njihovog usvajanja, na način koji Narodna banka Srbije propiše.

Obaveštavanje društva za osiguranje i Narodne banke Srbije

Član 160

Ako utvrdi da društvo za osiguranje ne postupa u skladu s pravilima o upravljanju rizikom i zbog toga mu pretilikvidnost ili nesolventnost ili utvrdi da je ugrožena sigurnost njegovog poslovanja, odnosno da su ugrožena prava i interesi osiguranika i drugih korisnika osiguranja - interna revizija je dužna da o tome bez odlaganja obavesti upravu.

Ako utvrdi da članovi uprave ne preduzimaju mere radi otklanjanja uočenih nepravilnosti u skladu sa obaveštenjem iz stava 1. ovog člana, interna revizija je dužna da o tome bez odlaganja obavesti skupštinu i Narodnu banku Srbije.

Odeljak 5. AKTUARSTVO

Ovlašćeni aktuar

Član 161

Ovlašćeni aktuar je lice koje je dobilo ovlašćenje Narodne banke Srbije za obavljanje aktuarskih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Narodna banka Srbije ovlašćenje iz stava 1. ovog člana izdaje licu koje ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo;
- 2) ima položen stručni ispit za sticanje zvanja ovlašćenog aktuara na srpskom jeziku;
- 3) nije pravnosnažno osuđeno za krivično delo na bezuslovnu kaznu zatvora ili pravnosnažno osuđeno za kazneno delo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara;
- 4) nije mu pravnosnažno izrečena zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti koja ga čini nepodobnim za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara;
- 5) nije mu oduzeto ovlašćenje za obavljanje aktuarskih poslova.

Narodna banka Srbije bliže propisuje potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo za lice iz stava 2. ovog člana, sadržinu programa i način polaganja stručnog ispita iz tačke 2) tog stava, način dokazivanja ispunjenosti uslova iz tog stava, kao i način usavršavanja ovlašćenih aktuara.

Narodna banka Srbije može ovlašćenje za obavljanje aktuarskih poslova izdati i licu koje je zvanje ovlašćenog aktuara steklo u inostranstvu, pod uslovima i na način koje ona propiše.

Imenovanje ovlašćenog aktuara

Član 162

Za ovlašćenog aktuara ne može biti imenovano lice koje je član uprave, odnosno interni revizor.

Ako lice koje je imenovano za ovlašćenog aktuara privremeno ili trajno prestane da obavlja poslove ovlašćenog aktuara u društvu za osiguranje - to društvo je dužno da novog ovlašćenog aktuara imenuje shodnom primenom člana 42. stav 3. tačka 10) ovog zakona, i to u roku od 30 dana od dana nastupanja ove okolnosti.

Poslovi ovlašćenog aktuara

Član 163

Ovlašćeni aktuar daje mišljenje o:

- 1) načinu utvrđivanja premija, o tome da li je premija utvrđena u skladu sa aktuarskom strukom i propisima i da li obezbeđuje trajno ispunjenje svih obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju;
- 2) načinu utvrđivanja tehničkih rezervi, o tome da li su te rezerve utvrđene u skladu sa aktuarskom strukom i propisima i da li obezbeđuju trajno ispunjenje svih obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju;
- 3) aktima poslovne politike iz člana 67. stav 2. tač. od 1) do 5) ovog zakona u postupku njihovog donošenja, kao i u postupku izmena i/ili dopuna ovih akata, odnosno o njihovoj primeni;
- 4) finansijskim izveštajima i godišnjem izveštaju o poslovanju društva za osiguranje;
- 5) izveštaju o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja;
- 6) prenosu portfelja osiguranja.

Ovlašćeni aktuar obavlja i druge aktuarske poslove u skladu sa ovim zakonom.

Nadležni organi društva za osiguranje dužni su da u postupku donošenja, odnosno utvrđivanja akata iz stava 1. ovog člana razmotre mišljenje ovlašćenog aktuara.

Mišljenje ovlašćenog aktuara dostavlja se i internoj reviziji i nadzornom odboru.

Ako prestane da obavlja poslove ovlašćenog aktuara u društvu za osiguranje, ovlašćeni aktuar je dužan da o tome odmah pismeno obavesti Narodnu banku Srbije.

Sadržinu mišljenja ovlašćenog aktuara bliže propisuje Narodna banka Srbije.

Nezavisnost i samostalnost ovlašćenog aktuara

Član 164

Ovlašćeni aktuar je nezavisan i samostalan u obavljanju svojih poslova.

Ovlašćeni aktuar je dužan da poslove ovlašćenog aktuara obavlja u skladu sa zakonom, pravilima struke osiguranja i aktuarske struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Mere ovlašćenog aktuara za otklanjanje nepravilnosti

Član 165

Kad utvrdi da premije i tehničke rezerve nisu utvrđene u skladu sa aktuarskom strukom i propisima, odnosno da ne obezbeđuju trajno ispunjenje obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju - ovlašćeni aktuar je dužan da bez odlaganja upravi predloži mere za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Ako uprava ne sprovede mere iz stava 1. ovog člana, ovlašćeni aktuar je dužan da o tome bez odlaganja pismeno obavesti Narodnu banku Srbije.

Obaveze društva za osiguranje

Član 166

Društvo za osiguranje je dužno da ovlašćenom aktuaru obezbedi stalan i nesmetan pristup podacima o poslovanju koji su mu neophodni i koje on zatraži u obavljanju poslova ovlašćenog aktuara.

Nadzor nad radom ovlašćenog aktuara i mere

Član 167

Nadzor nad radom ovlašćenog aktuara koga imenuje društvo za osiguranje vrši Narodna banka Srbije.

Ako se ovlašćeni aktuar pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti ne pridržava obaveza propisanih ovim zakonom - Narodna banka Srbije može tom aktuaru:

- 1) naložiti meru upozorenja;
- 2) privremeno zabraniti obavljanje poslova ovlašćenog aktuara u društvu za osiguranje;
- 3) oduzeti ovlašćenje za obavljanje aktuarskih poslova.

O nalaganju mere iz stava 2. ovog člana Narodna banka Srbije obaveštava društvo za osiguranje za koje ovlašćeni aktuar obavlja poslove ovlašćenog aktuara.

Mera upozorenja

Član 168

Ako ne postupa u skladu s članom 164. stav 2. ovog zakona, Narodna banka Srbije može ovlašćenom aktuaru naložiti meru upozorenja.

Privremena zabrana obavljanja poslova ovlašćenog aktuara

Član 169

Narodna banka Srbije može ovlašćenom aktuaru privremeno zabraniti obavljanje poslova ovlašćenog aktuara u društvu za osiguranje, na period od šest meseci do tri godine, ako ovlašćeni aktuar, i pored izrečene mere upozorenja, ponovo postupi suprotno članu 164. stav 2. ovog zakona.

Oduzimanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova

Član 170

Narodna banka Srbije će oduzeti dato ovlašćenje za obavljanje aktuarskih poslova ovlašćenom aktuaru:

- 1) ako je ovlašćenje dobijeno na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) ako ovlašćeni aktuar prestane da ispunjava najmanje jedan od uslova iz člana 161. ovog zakona;
- 3) ako ovlašćeni aktuar teže prekrši obaveze koje su ovim zakonom propisane za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara.

Obaveštavanje Narodne banke Srbije o neprihvatanju mišljenja ovlašćenog aktuara

Član 171

Ako nadležni organ društva za osiguranje ne prihvati mišljenje ovlašćenog aktuara - društvo za osiguranje je dužno da u roku od narednih 15 dana o tome obavesti Narodnu banku Srbije i da navede razloge ovog neprihvatanja.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije može doneti rešenje kojim će naložiti preduzimanje odgovarajućih mera.

Preispitivanje mišljenja ovlašćenog aktuara

Član 172

Ako revizor u izveštaju o obavljenoj reviziji utvrdi da finansijski izveštaj društva za osiguranje ne prikazuje istinito i objektivno stanje njegove imovine i rezultate njegovog poslovanja - ovaj izveštaj revizora, u roku od pet dana od dana njegovog prijema, društvo dostavlja ovlašćenom aktuaru koji je sačinio mišljenje na finansijski izveštaj društva.

Ovlašćeni aktuar je dužan da svoje mišljenje o finansijskom izveštaju društva za osiguranje preispita u roku od 30 dana od dana prijema izveštaja revizora iz stava 1. ovog člana i da o tome obavesti nadležni organ društva za osiguranje.

Društvo za osiguranje je dužno da, u roku od sedam dana od dana prijema obaveštenja iz stava 2. ovog člana, o tome obavesti Narodnu banku Srbije.

Mere Narodne banke Srbije za otklanjanje nepravilnosti

Član 173

Narodna banka Srbije se može saglasiti s mišljenjem ovlašćenog aktuara ili sa izveštajem o obavljenoj reviziji, ili može imati svoje mišljenje, o čemu obaveštava društvo za osiguranje.

Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim društvu za osiguranje nalaže mere za otklanjanje uočenih nepravilnosti, a to društvo je dužno da postupi po ovom rešenju i o tome pismeno obavesti Narodnu banku Srbije u roku od 30 dana od dana prijema tog rešenja.

Provera mišljenja ovlašćenog aktuara

Član 174

Narodna banka Srbije može u toku vršenja nadzora u skladu sa ovim zakonom da zahteva da mišljenje ovlašćenog aktuara proveri ovlašćeni aktuar koga ona odredi - ako postoje razlozi za sumnju u ispravnost ovog mišljenja.

Glava VII ČUVANJE POVERLJIVIH PODATAKA

Obaveza čuvanja poverljivih podataka

Član 175

Društvo za osiguranje je dužno da, kao poverljive, čuva podatke, činjenice i okolnosti koje sazna u poslovanju sa osiguranikom, odnosno drugim korisnikom prava iz osiguranja.

Članovi organa društva za osiguranje, akcionari, zaposleni u društvu za osiguranje, odnosno druga lica kojima u vezi s njihovim radom u društvu, odnosno u vršenju usluga za društvo na bilo koji način postanu dostupni podaci iz stava 1. ovog člana - te podatke ne smeju saopštavati ili dostavljati trećim licima niti ih smeju sami koristiti ili omogućiti trećim licima da ih koriste.

Obaveza čuvanja podataka iz stava 1. ovog člana ne postoji u sledećim slučajevima:

- 1) ako osiguranik, odnosno korisnik osiguranja da pismenu saglasnost da se pojedini podaci mogu objaviti za određenu namenu ili određenom licu;
- 2) ako je to neophodno za utvrđivanje činjenica u krivičnom postupku i ako davanje ovih podataka naloži sud, odnosno javni tužilac;
- 3) ako je to određeno zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, odnosno zakonom kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma;
- 4) ako su ovi podaci neophodni za odlučivanje o pravnim odnosima između društva za osiguranje i osiguranika, odnosno drugih korisnika prava iz osiguranja u sudskom sporu;
- 5) ako su ovi podaci neophodni u ostavinskom ili drugom sudskom postupku, kad sud naloži njihovo dostavljanje;

6) ako su ovi podaci neophodni za naplatu po izvršnom rešenju iz imovine osiguranika i njihovo podnošenje sud pismeno zahteva, odnosno naloži;

7) ako su ovi podaci potrebni Narodnoj banci Srbije, odnosno drugom nadzornom organu za potrebe nadzora;

8) ako ove podatke traži poreski organ, organ nadležan za unutrašnje poslove ili organ nadležan za borbu protiv organizovanog kriminala, u skladu s propisima;

9) ako je to određeno zakonom kojim se uređuje obavezno osiguranje u saobraćaju.

Obaveza čuvanja podataka iz stava 1. ovog člana za lica iz stava 2. tog člana postoji i posle prestanka statusa na osnovu kog su ostvarili pristup tim podacima.

Narodna banka Srbije, drugi organi, odnosno sud mogu podatke koje su prikupili saglasno stavu 3. ovog člana koristiti isključivo za namene za koje su prikupljeni.

Prikupljanje, vođenje i korišćenje ličnih podataka

Član 176

Društvo za osiguranje i udruženje društava za osiguranje, kome su javna ovlašćenja poverena posebnim zakonom iz člana 11. ovog zakona prikupljaju, obrađuju, čuvaju, koriste i dostavljaju lične podatke neophodne za zaključenje ugovora o osiguranju i za likvidaciju šteta, odnosno isplatu ugovorenih iznosa koji proizlaze iz ugovora o osiguranju, u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i drugim zakonom, odnosno propisom.

Društvo za osiguranje i udruženje iz stava 1. ovog člana mogu obrazovati i voditi odgovarajuće registre podataka o osiguranicima, odnosno o korisnicima osiguranja i štetnim događajima, kao i registre podataka o proceni i likvidaciji šteta, odnosno isplati ugovorenih iznosa.

Društvo za osiguranje i udruženje iz stava 1. ovog člana mogu razmenjivati podatke o osiguranicima i štetnim događajima u slučaju sumnje da postoji prevara u osiguranju.

Podaci o osiguranicima, odnosno korisnicima osiguranja i drugi podaci značajni za ostvarivanje prava na naknadu štete, odnosno isplatu ugovorenih iznosa čuvaju se deset godina posle isteka ugovora o osiguranju, a u slučaju nastanka štetnog događaja, odnosno osiguranog slučaja - deset godina od utvrđivanja štete, odnosno ugovorenih iznosa.

Posle isteka rokova iz stava 4. ovog člana, podaci iz tog stava se brišu.

Glava VIII IZVEŠTAVANJE NARODNE BANKE SRBIJE KOJE VRŠI DRUŠTVO ZA OSIGURANJE

Redovno izveštavanje

Član 177

Društvo za osiguranje dostavlja Narodnoj banci Srbije:

- 1) finansijske izveštaje i godišnji izveštaj o poslovanju društva, s mišljenjem ovlašćenog aktuara i nadzornog odbora, sa obrazloženjem;
- 2) kopiju izveštaja o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva, s komentarom skupštine i nadzornog odbora na taj izveštaj;
- 3) izveštaj o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja društva, s mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 4) godišnji plan poslovanja društva;
- 5) statut i druge opšte akte koji se odnose na njegovo poslovanje, kao i izmene i/ili dopune tih akata;
- 6) akte poslovne politike iz člana 67. stav 2. tač. od 2) do 10) ovog zakona, s mišljenjem ovlašćenog aktuara na ove akte iz tač. od 2) do 5) tog stava, kao i izmene i/ili dopune tih akata;
- 7) obaveštenje o imenovanju ovlašćenog aktuara;
- 8) dokaze o izmenama podataka koji se upisuju u registar nadležnog organa;
- 9) druga obaveštenja, izveštaje i podatke koji su propisani zakonom.

Društvo za osiguranje dostavlja Narodnoj banci Srbije akte poslovne politike iz člana 67. stav 2. tač. od 2) do 5) ovog zakona koji se upotrebljavaju pri utvrđivanju tarifa premija i tehničkih rezervi - isključivo radi provere njihove usklađenosti s propisima i pravilima aktuarske struke.

Dokumente iz stava 1. tač. od 1) do 3) ovog člana društvo za osiguranje je dužno da dostavi u roku od 15 dana od dana njihovog usvajanja, a najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu, akta, dokumente i obaveštenja iz stava 1. tač. od 4) do 8) ovog člana - u roku od 15 dana od dana njihovog donošenja, odnosno promene, a druga obaveštenja, izveštaje i podatke - u rokovima koje propiše Narodna banka Srbije.

Tromesečno izveštavanje

Član 178

Društvo za osiguranje je dužno da tromesečno izveštava Narodnu banku Srbije o:

- 1) vlasničkoj strukturi osnovnog kapitala, s promenama akcionara;
- 2) saosiguranju i reosiguranju viškova rizika iznad maksimalnog samopridržaja, s mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 3) visini ostvarenih premija osiguranja po vrstama osiguranja, s mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 4) broju i visini prijavljenih i rešenih šteta i šteta u sporu;

- 5) tehničkim rezervama, s mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 6) stanju imovine, posebno investicionog portfolija, obaveza i kapitala, kao i ostvarenim prihodima i rashodima, po propisanoj strukturi;
- 7) ispunjenosti uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala a propisani su ovim zakonom.

Statistički podaci

Član 179

Društvo za osiguranje dostavlja Narodnoj banci Srbije statističke i druge podatke značajne za vršenje njenog nadzora - po grupama, vrstama i tarifama osiguranja.

Narodna banka Srbije objavljuje obrađene podatke iz stava 1. ovog člana.

Sadržina izveštaja i tačnost podataka

Član 180

Narodna banka Srbije bliže propisuje sadržinu izveštaja, obaveštenja i podataka iz čl. 178. i 179. ovog zakona, kao i način i rokove dostavljanja izveštaja, obaveštenja i podataka iz čl. od 177. do 179. ovog zakona.

Društvo za osiguranje je dužno da obezbedi tačnost i ažurnost podataka koje dostavlja Narodnoj banci Srbije u skladu sa ovim zakonom.

Izveštavanje na zahtev Narodne banke Srbije

Član 181

Društvo za osiguranje je dužno da, na zahtev Narodne banke Srbije, dostavlja i druge akte, izveštaje, informacije i podatke koji su značajni za vršenje njenog nadzora, na način i u roku utvrđenim u zahtevu.

Glava IX REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Vršenje revizije

Član 182

Revizija finansijskih izveštaja društva za osiguranje vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Reviziju finansijskih izveštaja obavljaju licencirani ovlašćeni revizori (u daljem tekstu: revizori) zaposleni u društvu za reviziju osnovanom u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija (u daljem tekstu: društvo za reviziju).

Isti revizor može u istom društvu za osiguranje uzastopno obaviti najviše pet revizija finansijskih izveštaja tog društva.

Isti revizor, odnosno društvo za reviziju u kome je zaposlen revizor ne može istovremeno, odnosno u istoj godini da obavlja i reviziju finansijskih izveštaja društva za osiguranje i da tom društvu pruža dodatne usluge u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija.

Narodna banka Srbije bliže propisuje sadržinu izveštaja o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva za osiguranje.

Prethodna saglasnost na izbor društva za reviziju

Član 183

Društvo za osiguranje je dužno da zatraži prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije na predlog odluke o izboru društva za reviziju koje će obaviti reviziju njegovih finansijskih izveštaja.

Zahtev za izdavanje saglasnosti i predlog odluke iz stava 1. ovog člana podnose se Narodnoj banci Srbije za godinu za koju se vrši izbor društva za reviziju - najkasnije 30. septembra te godine.

O zahtevu iz stava 1. ovog člana Narodna banka Srbije odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahteva.

Pri odlučivanju o davanju saglasnosti iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije procenjuje ispunjenost uslova koji se odnose na stručnu osposobljenost društva za reviziju, istinitost i objektivnost njegovih ranije datih izveštaja, kao i na to da li su ti izveštaji izrađeni u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija i propisom iz člana 182. stav 5. ovog zakona, a s tim u vezi može podatke i dokaze tražiti i od društva za osiguranje.

Ako je društvo za reviziju izabrano bez saglasnosti Narodne banke Srbije, taj izbor se smatra ništavim.

Obaveze društva za reviziju

Član 184

Društvo za reviziju daje mišljenje o tome da li su finansijski izveštaji društva za osiguranje sastavljeni u skladu s propisima i da li istinito i objektivno prikazuju finansijsko stanje društva, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za tu poslovnu godinu.

Društvo za reviziju je dužno da u toku revizije društva za osiguranje bez odlaganja obavesti upravu tog društva i Narodnu banku Srbije o svakoj uočenoj činjenici koja predstavlja težu povredu zakona ili drugog propisa ili materijalno značajnu promenu finansijskog rezultata iskazanog u nerevidiranim finansijskim izveštajima ili težu povredu opštih akata tog društva.

Društvo za reviziju je dužno da Narodnu banku Srbije obavesti i o drugim činjenicama i okolnostima koje mogu ugroziti dalje poslovanje društva za osiguranje a tiču se tog društva ili lica koja su s njim blisko povezana.

Narodna banka Srbije može od društva za reviziju da traži i dodatna objašnjenja u vezi sa obavljenom revizijom.

Društvo za reviziju, odnosno revizor ne odgovaraju za štetu nastalu ispunjavanjem obaveza iz ovog člana, osim ako se dokaže da je šteta prouzrokovana namerno ili krajnjom nepažnjom.

Provera izveštaja revizora

Član 185

Narodna banka Srbije može u toku vršenja nadzora nad obavljanjem delatnosti osiguranja da zahteva da izveštaj revizora proveri revizor zaposlen u drugom društvu za reviziju - ako postoje razlozi za sumnju u ispravnost mišljenja datog u tom izveštaju.

Obaveštavanje organa nadležnog za nadzor nad obavljanjem revizije

Član 186

Ako ustanovi propuste i nepravilnosti u izveštaju o obavljenoj reviziji i u radu revizora, odnosno društva za reviziju u kome je revizor zaposlen, a pri obavljanju revizije u društvu za osiguranje - Narodna banka Srbije o tome obaveštava organ nadležan za nadzor nad obavljanjem revizije.

Narodna banka Srbije organ iz stava 1. ovog člana posebno obaveštava o revizorima i društvima za reviziju u kojima su zaposleni revizori koji su reviziju obavljali kod društava za osiguranje kojima je Narodna banka Srbije oduzela dozvolu za rad i o razlozima za oduzimanje dozvole za rad.

Glava X

NADZOR NAD OBAVLJANJEM DELATNOSTI OSIGURANJA

Odeljak 1.

VRŠENJE NADZORA

Subjekti nadzora i saradnja Narodne banke Srbije s drugim organima i organizacijama

Član 187

Narodna banka Srbije vrši nadzor nad obavljanjem delatnosti osiguranja, odnosno nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje, društava za reosiguranje, društava za posredovanje u osiguranju, društava za zastupanje u osiguranju, zastupnika u osiguranju i nad obavljanjem poslova zastupanja u osiguranju od strane pravnih lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona (subjekti nadzora).

Narodna banka Srbije može da vrši nadzor i nad pravnim licima koja su povezana imovinskim, upravljačkim, odnosno poslovnim odnosima sa subjektom nadzora kod koga se vrši nadzor i da ostvari uvid u poslovne knjige svih učesnika u poslu koji je predmet nadzora - ako je to neophodno radi vršenja nadzora nad obavljanjem delatnosti osiguranja.

Narodna banka Srbije u obavljanju poslova u skladu sa ovim zakonom saraduje s nadzornim i drugim nadležnim organima u Republici i inostranstvu, kao i s međunarodnim organizacijama.

Narodna banka Srbije može s organima, odnosno organizacijama iz stava 3. ovog člana zaključiti sporazume o saradnji, odnosno razmenjivati podatke pribavljene u vršenju nadzora nad obavljanjem delatnosti osiguranja i obavljanju drugih poslova utvrđenih ovim zakonom, radi obavljanja poslova iz njihove nadležnosti, pod uslovom da za te organe, odnosno organizacije važi obaveza čuvanja tajnosti tih podataka na način utvrđen članom 196. ovog zakona.

Predmet nadzora

Član 188

Nadzor Narodne banke Srbije nad poslovanjem društva za osiguranje obuhvata:

- 1) obavljanje delatnosti osiguranja u skladu sa izdatom dozvolom za rad društvu;
- 2) usklađenost opštih akata i akata poslovne politike društva sa zakonom i drugim propisima koji se odnose na delatnost osiguranja;
- 3) zakonitost rada društva i obavljanje delatnosti u skladu s načelima poslovanja utvrđenim ovim zakonom;
- 4) tržišno ponašanje društva prema korisniku usluge osiguranja, a naročito izvršavanje obaveza koje je društvo preuzelo po osnovu ugovora o osiguranju prema tom licu, kao i obaveze informisanja ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika;
- 5) sprovođenje politike saosiguranja i reosiguranja;
- 6) obrazovanje propisanih tehničkih rezervi;
- 7) obračun garantne rezerve i ispunjenost uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala;
- 8) obračun zahtevane margine solventnosti;
- 9) investiranje sredstava osiguranja u skladu sa zakonom i drugim propisom;
- 10) sastavljanje knjigovodstvene i druge dokumentacije, vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa zakonom, drugim propisima, opštim aktima i aktima poslovne politike društva;
- 11) troškove obavljanja delatnosti osiguranja, a naročito troškove sprovođenja osiguranja;
- 12) obezbeđivanje likvidnosti i solventnosti u obavljanju delatnosti osiguranja;
- 13) uspostavljanje i funkcionisanje sistema upravljanja u društvu;
- 14) način obavljanja interne revizije;

15) ispunjenost uslova koji su ovim zakonom propisani za akcionare - kvalifikovane imaoce i za lica koja obavljaju funkciju člana uprave;

16) organizacionu, kadrovsku i tehničku osposobljenost društva, kao i upravljanje informacionim sistemom društva;

17) sprovođenje mera koje je naložila Narodna banka Srbije;

18) nenaplaćene premije i druga potraživanja društva;

19) druga pitanja propisana zakonom.

Način vršenja nadzora

Član 189

Nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje vrši se:

1) neposrednom kontrolom poslovanja društva za osiguranje;

2) posrednom kontrolom - analizom, praćenjem i kontrolom izveštaja i druge dokumentacije koju društvo dostavlja Narodnoj banci Srbije, kao i drugih podataka o poslovanju društva kojima Narodna banka Srbije raspolaže.

Smatra se da su rešenja, zapisnici, obaveštenja, zahtevi i drugi akti Narodne banke Srbije koji su u vezi s nadzorom dostavljeni društvu za osiguranje - dostavljeni i članovima organa tog društva.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove i način vršenja nadzora iz stava 1. ovog člana, a može propisati i obavezu društva za osiguranje da obezbedi uslove za prijem u elektronskom obliku rešenja, zapisnika, obaveštenja, zahteva i drugih akata iz stava 2. ovog člana.

Lica ovlašćena za neposrednu kontrolu

Član 190

Neposrednu kontrolu poslovanja društva za osiguranje vrše zaposleni u Narodnoj banci Srbije koje rešenjem odredi guverner ili lice koje on ovlasti (u daljem tekstu: ovlašćeno lice).

U rešenju iz stava 1. ovog člana navodi se društvo za osiguranje, odnosno druga lica kod kojih se vrši kontrola i predmet kontrole.

U postupku neposredne kontrole poslovanja društva za osiguranje mogu učestvovati i ovlašćena lica stranog nadzornog organa koji nadzire, odnosno kontroliše poslovanje članova grupe društava za osiguranje u kojoj je to društvo, u skladu sa sporazumom o saradnji zaključenim između Narodne banke Srbije i tog nadzornog organa.

Neposredna kontrola

Član 191

U vršenju neposredne kontrole poslovanja društva za osiguranje, ovlašćeno lice ima pravo da:

- 1) pristupa svim organizacionim delovima i prostorijama društva, uz poštovanje bezbednosnih procedura;
- 2) ostvari uvid u opšte akte, akte poslovne politike i poslovne knjige društva i sve druge akte, dokumentaciju i podatke koji se odnose na poslovanje društva u Republici i inostranstvu;
- 3) zahteva da se obezbede kopije dokumenata koji su u vezi s predmetom kontrole ili tehnička podrška prilikom pristupa poslovnim knjigama u elektronskom obliku;
- 4) ostvari uvid u tehničku dokumentaciju i pristupa bazama podataka, programskim rešenjima koja društvo koristi i drugim resursima informacionog sistema;
- 5) zahteva od članova uprave, internog revizora, ovlašćenog aktuara i lica s posebnim ovlašćenjima u društvu da pruže informacije i objašnjenja koji se odnose na poslovanje društva;
- 6) privremeno oduzme predmete i isprave ako postoji osnovana sumnja da su oni namenjeni izvršenju, odnosno upotrebljeni za izvršenje krivičnog dela, prekršaja ili drugog dela kažnjivog po ovom zakonu.

O privremenom oduzimanju predmeta i isprava iz stava 1. tačka 6) ovog člana sačinjava se poseban zapisnik, koji potpisuje ovlašćeno lice koje je oduzelo predmete i isprave i lice od koga su ti predmeti i isprave neposredno uzeti.

Obaveze društva za osiguranje

Član 192

Društvo za osiguranje je dužno da ovlašćenom licu, na njegov zahtev:

- 1) omogući kontrolu poslovanja u sedištu društva i drugim prostorijama u kojima društvo obavlja delatnost, odnosno kod lica iz člana 187. stav 2. ovog zakona;
- 2) omogući kontrolu poslovne i druge dokumentacije, ažurnosti i ispravnosti poslovnih i drugih knjiga i drugih evidencija, ispravnosti i tačnosti sastavljanja finansijskih izveštaja i godišnjih izveštaja o poslovanju društva, kao i izveštaja i obaveštenja koji su dostavljeni Narodnoj banci Srbije;
- 3) stavi na uvid računovodstvenu i drugu dokumentaciju, poslovne knjige ili pojedine delove poslovnih knjiga i drugu evidenciju;
- 4) obezbedi podatke na mediju koji ovlašćeno lice odredi i omogući mu potpun uvid u elektronski sistem računovodstvenih podataka.

Ovlašćeno lice je dužno da nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje vrši tako da u što manjoj meri ometa redovno poslovanje tog društva.

Zapisnik o kontroli i dopuna zapisnika

Član 193

Ovlašćeno lice koje vrši kontrolu dužno je da o izvršenoj kontroli sačini zapisnik (u daljem tekstu: zapisnik o kontroli).

Zapisnik o kontroli dostavlja se društvu za osiguranje nad kojim je vršen nadzor, koje na njega može dati primedbe u roku od 20 dana od dana prijema zapisnika o kontroli.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, rok iz tog stava može da se skрати na osam dana od dana prijema zapisnika o kontroli ako to opravdavaju razlozi hitnosti.

O primedbama na zapisnik o kontroli pismeno se izjašnjava ovlašćeno lice, koje, zavisno od osnovanosti tih primedaba, sačinjava dopunu zapisnika o kontroli, odnosno službenu belešku.

Dopuna zapisnika o kontroli sačinjava se kad se proverom navoda iz primedaba na taj zapisnik utvrdi bitno različito činjenično stanje od onog koje je navedeno u zapisniku o kontroli, pri čemu se ne razmatraju primedbe koje se odnose na promenu činjeničnog stanja nastalu nakon perioda u kome je izvršena kontrola.

Dopuna zapisnika o kontroli dostavlja se društvu za osiguranje u roku od 20 dana od dana dostavljanja primedaba na taj zapisnik, a društvo za osiguranje može podneti primedbe na dopunu zapisnika o kontroli u roku od osam dana od dana prijema dopune tog zapisnika.

Službena beleška iz stava 4. ovog člana sačinjava se kad se proverom navoda iz primedaba na zapisnik o kontroli ili na dopunu zapisnika o kontroli utvrdi da one nisu osnovane ili se utvrdi da je društvo za osiguranje otklonilo utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti, nakon čega se dostavlja društvu.

Ako društvo za osiguranje, u rokovima propisanim ovim članom, ne dostavi primedbe na zapisnik o kontroli, odnosno na dopunu zapisnika o kontroli ili dostavljenim primedbama osnovano ne ospori nalaze iz tog zapisnika, odnosno dopune tog zapisnika kojima je utvrđena nepravilnost u njegovom poslovanju - Narodna banka Srbije će prema tom društvu preduzeti mere predviđene ovim zakonom.

Zaključak o obustavi postupka kontrole

Član 194

Narodna banka Srbije doneće zaključak o obustavi postupka kontrole ako u zapisniku o kontroli nisu utvrđene nepravilnosti ili su utvrđene manje značajne nepravilnosti, ili društvo za osiguranje, u roku propisanom ovim zakonom, svojim primedbama osnovano ospori sve nalaze iz zapisnika o kontroli, odnosno dopune zapisnika o kontroli ili deo tih nalaza tako da preostale nepravilnosti predstavljaju manje značajne nepravilnosti.

Zaključak iz stava 1. ovog člana dostavlja se društvu za osiguranje.

Posredna kontrola

Član 195

Ako Narodna banka Srbije posrednom kontrolom uoči određene nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje, može pismeno upozoriti to društvo na ove nepravilnosti i odrediti mu rok za njihovo otklanjanje.

Ako društvo za osiguranje ne postupi po upozorenju iz stava 1. ovog člana ili to ne učini u utvrđenom roku, odnosno ako Narodna banka Srbije posrednom kontrolom utvrdi teže nepravilnosti i/ili nezakovitosti u poslovanju društva za osiguranje, sačinjava se zapisnik o kontroli, u kom slučaju Narodna banka Srbije, odnosno njen zaposleni koji vrši posrednu kontrolu postupa na način utvrđen čl. 193. i 194. ovog zakona.

U toku posredne kontrole iz stava 2. ovog člana Narodna banka Srbije može tražiti dostavljanje dodatne dokumentacije.

Tajnost podataka

Član 196

Podaci koje zaposleni u Narodnoj banci Srbije i ovlašćena lica iz člana 190. stav 3. ovog zakona na bilo koji način saznaju a odnose se na nadzor finansijskog stanja i zakonitosti poslovanja subjekata nadzora, drugi podaci o činjenicama i okolnostima za koje su saznali u vezi sa obavljanjem poslova, kao i dokumenti koji sadrže takve podatke određuju se i štite kao tajni podaci sa oznakom tajnosti "POVERLJIVO" ili "INTERNO", u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da podatke i dokumente iz tog stava čuvaju kao tajne podatke, odnosno ne mogu ih učiniti dostupnim trećim licima, osim u slučajevima propisanim zakonom.

Obaveza čuvanja tajnosti podataka za lica iz stava 1. ovog člana ne prestaje ni nakon prestanka radnog odnosa, odnosno angažovanja u Narodnoj banci Srbije, kao ni drugog svojstva na osnovu kog su ova lica ostvarila pristup podacima iz tog stava.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, Narodna banka Srbije može podatke i dokumente iz stava 1. ovog člana učiniti dostupnim nadzornim organima u Republici i inostranstvu pod uslovom da ih ti organi koriste isključivo u svrhe za koje su pribavljeni.

Objavljivanje podataka iz stava 1. ovog člana izraženih u zbirnom obliku tako da se na osnovu njih ne može utvrditi identitet subjekta nadzora, odnosno osiguranika, ugovarača osiguranja ili drugih korisnika osiguranja ne smatra se povredom obaveze čuvanja tajnosti podataka.

Odeljak 2. MERE NADZORA

1. Vrste mera i novčana kazna

Član 197

U vršenju nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje Narodna banka Srbije može:

- 1) uputiti pismenu opomenu;
- 2) javno objaviti informacije o neizvršavanju ili neblagovremenom izvršavanju obaveza društva ili o poslovanju društva suprotnom propisima, na teret društva;
- 3) naložiti mere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju društva;
- 4) naložiti mere zbog nepostupanja u skladu s pravilima o upravljanju rizikom;
- 5) naložiti razrešenje i suspenziju članova uprave;
- 6) naložiti privremene mere;
- 7) uvesti prinudnu upravu;
- 8) naložiti prenos portfelja osiguranja na drugo društvo za osiguranje;
- 9) oduzeti dozvolu za obavljanje pojedinih ili svih vrsta osiguranja za koje je izdata dozvola za rad.

O sprovođenju mera iz stava 1. tač. od 2) do 9) ovog člana Narodna banka Srbije donosi rešenje.

Kad utvrdi da je društvo za osiguranje postupilo u skladu s merama iz stava 1. ovog člana koje mu je izrekla i u kojoj meri je postupilo - Narodna banka Srbije će ili obustaviti postupak kontrole ili društvu izreći novu meru iz ovog zakona, u skladu s kriterijumima iz člana 198. ovog zakona.

Narodna banka Srbije može, nezavisno od preduzimanja mera iz stava 1. ovog člana, društvu za osiguranje, odnosno drugom subjektu nadzora, kao i odgovornom licu u tom subjektu, izreći novčanu kaznu u skladu sa odredbama ovog zakona.

Odlučivanje Narodne banke Srbije o izricanju mere

Član 198

Odluku o meri iz člana 197. ovog zakona koju preduzima prema društvu za osiguranje u čijem je poslovanju utvrdila nepravilnosti, Narodna banka Srbije donosi na osnovu ocene:

- 1) težine utvrđenih nepravilnosti;
- 2) pokazane spremnosti i sposobnosti uprave da otkloni utvrđene nepravilnosti;
- 3) stepena kojim društvo ugrožava finansijsku disciplinu na tržištu osiguranja.

Kod ocene težine nepravilnosti utvrđenih u poslovanju društva za osiguranje procenjuje se naročito:

- 1) finansijski položaj društva;
- 2) ispunjenost uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala propisanih ovim zakonom;
- 3) stepen izloženosti društva pojedinim vrstama rizika;
- 4) uticaj učinjene nepravilnosti na budući položaj društva;
- 5) broj utvrđenih nepravilnosti i njihova međusobnu zavisnost;
- 6) trajanje i učestalost učinjenih nepravilnosti;
- 7) zakonitost rada društva.

Kod ocene pokazane spremnosti i sposobnosti uprave da otkloni utvrđene nepravilnosti u poslovanju društva procenjuje se naročito:

- 1) sposobnost uprave da identifikuje, vrednuje i nadzire rizike iz poslovanja društva i da upravlja tim rizicima;
- 2) delotvornost sistema internih kontrola, odnosno interne revizije u društvu;
- 3) efikasnost u otklanjanju ranije utvrđenih nepravilnosti, a naročito u sprovođenju naloženih mera iz člana 197. ovog zakona;
- 4) informisanost akcionara, lica sa učešćem u društvu i članova uprave o teškoćama u poslovanju društva;
- 5) stepen saradnje uprave sa ovlašćenim licem tokom kontrole;
- 6) postupanje/nepostupanje organa društva po ranije utvrđenim nepravilnostima u poslovanju društva i upozorenjima Narodne banke Srbije.

Kod ocene stepena kojim društvo za osiguranje ugrožava finansijsku disciplinu na tržištu osiguranja, procenjuje se naročito:

- 1) značaj društva, odnosno učešće društva na tržištu osiguranja;
- 2) obim i vrste osiguranja koje društvo obavlja;
- 3) razgranatost poslovne mreže društva u Republici i inostranstvu;
- 4) imovinske, upravljačke, poslovne i dužničko-poverilačke veze društva s drugim društvima za osiguranje i drugim licima u finansijskom sektoru.

2. Pismena opomena

Član 199

Pismena opomena upućuje se društvu za osiguranje u čijem su poslovanju utvrđene nepravilnosti koje nisu bitno ni neposredno uticale na njegovo finansijsko stanje, na stabilnost tržišta osiguranja, odnosno na prava i interese osiguranika i drugih korisnika osiguranja.

Pismena opomena sadrži i rok za otklanjanje nepravilnosti iz stava 1. ovog člana.

3. Javno objavljivanje informacija

Član 200

Narodna banka Srbije može javno objaviti informacije o neizvršavanju ili neblagovremenom izvršavanju obaveza društva za osiguranje ili o njegovom poslovanju suprotnom propisima, na teret tog društva, ako je kontrolom utvrđeno da je društvo u svom poslovanju postupalo suprotno propisima, odnosno na način koji bi mogao znatno ugroziti prava i interese osiguranika i drugih korisnika osiguranja.

4. Mere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje

Član 201

Narodna banka Srbije naložiće društvu za osiguranje da otkloni nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju ako utvrdi:

- 1) da je društvo prestalo da ispunjava neki od uslova propisanih za obavljanje poslova osiguranja;
- 2) da član uprave ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom;
- 3) da društvo obavlja poslove koje po ovom zakonu ne može obavljati;
- 4) da se društvo prema osiguranicima i drugim korisnicima osiguranja ponaša protivno pravilima struke osiguranja i aktuarske struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnoj etici;
- 5) da društvo postupa suprotno obavezi obaveštavanja ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika u vezi s ugovorom o osiguranju;
- 6) da društvo postupa suprotno pravilima o vođenju poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja;
- 7) da društvo postupa suprotno obavezi izveštavanja i obaveštavanja Narodne banke Srbije;
- 8) da društvo postupa suprotno odredbama zakona, drugih propisa i opštih akata i akata poslovne politike kojima je uređeno poslovanje društva;
- 9) da društvo ne ispunjava druge obaveze propisane zakonom.

Mera iz stava 1. ovog člana sadrži i rok za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.

Izveštaj o sprovođenju mera

Član 202

Društvo za osiguranje je dužno da nezakonitosti i nepravilnosti koje je Narodna banka Srbije utvrdila u njegovom poslovanju otkloni u utvrđenom roku i da joj dostavi izveštaj o sprovođenju naloženih mera, s dokazima da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Ako utvrdi da je izveštaj iz stava 1. ovog člana nepotpun ili da dokazi iz tog izveštaja ne ukazuju da je društvo za osiguranje sprovelo naložene mere - Narodna banka Srbije može društvu za osiguranje naložiti da joj dostavi dopunu ovog izveštaja, s novim dokazima, i odrediti novi rok za njegovo dostavljanje i/ili može izvršiti kontrolu sprovođenja naloženih mera.

U slučaju da, na osnovu izveštaja iz stava 1. ovog člana, dopune izveštaja i/ili kontrole iz stava 2. ovog člana, utvrdi da društvo za osiguranje nije otklonilo nezakonitosti i nepravilnosti utvrđene u njegovom poslovanju, Narodna banka Srbije preduzeće prema tom društvu druge mere, u skladu sa zakonom.

5. Mere zbog nepostupanja u skladu s pravilima o upravljanju rizikom

Član 203

Ako Narodna banka Srbije utvrdi da društvo za osiguranje ne postupa u skladu s pravilima o upravljanju rizikom iz člana 149. ovog zakona, naložiće društvu da uskladi sa zakonom, odnosno da obezbedi:

- 1) saosiguranje i reosiguranje viškova rizika iznad maksimalnog samopridržaja;
- 2) plaćanje naknade šteta, ugovorenih suma osiguranja i izvršenje drugih obaveza iz osnova osiguranja;
- 3) primenu načela poslovanja iz člana 19. ovog zakona;
- 4) osnovni kapital u propisanoj visini;
- 5) propisane tehničke rezerve;
- 6) ispunjenost uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala propisanih ovim zakonom;
- 7) usklađivanje imovine pribavljene sredstvima tehničkih rezervi s propisanom strukturom;
- 8) istinito i objektivno prikazivanje pozicija finansijskih izveštaja;
- 9) likvidnost društva;
- 10) preduzimanje drugih aktivnosti radi ispunjenja obaveza iz tač. od 1) do 9) ovog stava, kao i drugih obaveza koje se odnose na upravljanje rizikom a propisane su ovim zakonom.

Pored mera iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije može društvu za osiguranje:

- 1) zabraniti zaključivanje novih ugovora o osiguranju u pojedinim ili u svim vrstama osiguranja, kao i proširenje obaveza iz već zaključenih ugovora;
- 2) naložiti raskid ugovora o osiguranju/reosiguranju, ugovora o posredovanju u osiguranju/reosiguranju, odnosno ugovora o zastupanju u osiguranju ako bi njihovo dalje važenje nanelo štetu društvu;
- 3) ograničiti visinu rizika koji može da preuzme u osiguranje;
- 4) zabraniti vršenje određenih isplata;
- 5) zabraniti zaključivanje poslova s pojedinim akcionarima, članovima uprave, povezanim licima ili drugim licima;
- 6) privremeno zabraniti, odnosno ograničiti raspolaganje imovinom;
- 7) naložiti ažuriranje poslovnih knjiga, popis imovine i obaveza, kao i usklađivanje potraživanja i obaveza;
- 8) naložiti naplatu dospelih potraživanja;
- 9) naložiti promenu organizacije i sistema upravljanja u društvu;
- 10) naložiti preduzimanje drugih radnji, u skladu sa zakonom.

Mere iz st. 1. i 2. ovog člana sadrže i rok za otklanjanje nepravilnosti u vezi s pravilima o upravljanju rizikom.

Društvo za osiguranje je dužno da u roku iz stava 3. ovog člana otkloni utvrđene nepravilnosti i Narodnoj banci Srbije dostavi izveštaj o sprovođenju naloženih mera.

Na izveštaj iz stava 4. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 202. ovog zakona.

6. Razrešenje i suspenzija člana uprave

Član 204

Narodna banka Srbije može naložiti razrešenje člana uprave društva za osiguranje ako utvrdi:

- 1) da je tom licu oduzeta saglasnost Narodne banke Srbije za obavljanje funkcije člana uprave;
- 2) da to lice postupa suprotno odredbama ovog zakona, odnosno da snosi odgovornost za nezakonitosti, odnosno nepravilnosti u poslovanju društva;
- 3) da društvo Narodnoj banci Srbije nije omogućilo da izvrši nadzor iz člana 187. ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije mora uzeti u obzir težinu utvrđenih nezakonitosti, odnosno nepravilnosti, kao i to da li bi zadržavanje lica iz tog stava kao člana uprave negativno uticalo na prava i interese osiguranika i drugih korisnika osiguranja.

Nalogom iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije može da:

- 1) licu iz tog stava zabrani ili ograniči obavljanje bilo koje aktivnosti u društvu za osiguranje;
- 2) licu iz tog stava zabrani neposredno ili posredno ostvarivanje glasačkog prava u društvu za osiguranje, odnosno ostvarivanje drugih prava u društvu;
- 3) od lica iz tog stava zahteva da, u roku koji ona odredi, otuđi posredno ili neposredno vlasništvo koje ima u društvu za osiguranje;
- 4) licu iz tog stava zabrani vršenje funkcije u bilo kom društvu za osiguranje ili članu grupe društava za osiguranje ili učestvovanje u obavljanju aktivnosti bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije.

Ako je lice iz stava 1. ovog člana optuženo za krivično delo koje ga čini nepodobnim za obavljanje funkcije člana uprave, Narodna banka Srbije može izdati nalog kojim se tom licu privremeno zabranjuje vršenje te funkcije u društvu za osiguranje i ostvarivanje prava iz stava 3. tačka 2) ovog člana u društvu - do okončanja krivičnog postupka.

7. Privremene mere

Član 205

Ako Narodna banka Srbije, u vršenju nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje, a pre sačinjavanja zapisnika o kontroli, utvrdi da je neophodno izreći privremenu meru kojom se obezbeđuje zaštita prava i interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, izreći će tu meru.

Privremenom merom iz stava 1. ovog člana može se naložiti društvu za osiguranje da:

- 1) svoje poslovanje uskladi s propisima;
- 2) ne zaključuje nove ugovore o osiguranju, odnosno ne proširuje obaveze iz već zaključenih ugovora;
- 3) ne raspolaže svojom imovinom bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije;
- 4) ne sprovodi odluke skupštine i nadzornog odbora bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije;
- 5) razreši, odnosno suspenduje člana uprave, odnosno smeni drugo lice na rukovodećem položaju;
- 6) preduzme, odnosno obustavi druge aktivnosti.

Mera iz stava 1. ovog člana izriče se privremenim rešenjem koje se donosi u skraćenom upravnom postupku, i to rešenje može biti na snazi najduže do donošenja rešenja o izricanju mera, odnosno do okončanja postupka kontrole u toku koje je doneto privremeno rešenje.

Rešenjem iz stava 3. ovog člana utvrđuju se način i rokovi u kojima će društvo za osiguranje izvršiti naloženu meru i o tome obavestiti Narodnu banku Srbije.

8. Prinudna uprava

Član 206

Narodna banka Srbije donosi rešenje o uvođenju prinudne uprave u društvu za osiguranje:

- 1) ako društvo sprovođenje mere koja je naložena saglasno članu 203. ovog zakona ne otpočne u utvrđenom roku, odnosno ako ne sprovede ovu meru;
- 2) ako društvo, i pored sprovođenja mere iz tačke 1) ovog stava, ne obezbedi ispunjenost uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala propisanih ovim zakonom;
- 3) ako bi dalje poslovanje društva moglo ugroziti njegovu likvidnost ili solventnost, odnosno prava i interese osiguranika i drugih korisnika osiguranja.

Prinudna uprava u društvu za osiguranje ne može trajati duže od godinu dana.

Narodna banka Srbije može propisati bliže uslove i način vršenja prinudne uprave u društvu za osiguranje.

Rešenje o uvođenju prinudne uprave

Član 207

Rešenjem Narodne banke Srbije o uvođenju prinudne uprave imenuju se najmanje dva prinudna upravnika i određuje rok trajanja prinudne uprave, a utvrđuje se i visina naknade za rad prinudnih upravnika, koja pada na teret društva za osiguranje.

Prinudni upravnici ne mogu biti zaposleni u Narodnoj banci Srbije i moraju biti lica nezavisna od društva za osiguranje.

Na prinudnog upravnika shodno se primenjuju odredbe člana 62. st. od 1. do 3. ovog zakona.

Uvođenje prinudne uprave u društvu za osiguranje upisuje se u registar nadležnog organa danom donošenja rešenja iz stava 1. ovog člana.

Ovlašćenja i obaveze prinudnih upravnika

Član 208

Donošenjem rešenja Narodne banke Srbije o uvođenju prinudne uprave, ovlašćenja uprave prelaze na prinudne upravnike.

Odluke iz nadležnosti organa uprave prinudni upravnici donose na osnovu saglasnosti Narodne banke Srbije.

Prinudni upravnici su dužni da se u svom radu pridržavaju instrukcija Narodne banke Srbije.

Prinudni upravnici su dužni da preduzmu mere neophodne za uspostavljanje ponovne poslovne stabilnosti i likvidnosti društva za osiguranje.

Izveštaji prinudnih upravnika

Član 209

Prinudni upravnici su dužni da najmanje jednom mesečno Narodnu banku Srbije izveštavaju o poslovanju društva za osiguranje u kome je uvedena prinudna uprava i o njegovom finansijskom stanju, odnosno dužni su da je izveste bez odlaganja kad utvrde da se finansijsko stanje društva dodatno pogoršalo u toj meri da ugrožava prava i interese osiguranika i drugih korisnika osiguranja.

Prinudni upravnici su dužni da, u roku od devet meseci od njihovog imenovanja, Narodnoj banci Srbije dostave izveštaj sa ocenom poslovne stabilnosti i likvidnosti društva za osiguranje i mogućnostima za njegovo dalje poslovanje, koji sadrži:

- 1) ocenu i posledice pokrića gubitka društva koje preuzimaju akcionari;
- 2) mogućnosti otklanjanja nepokrivenog gubitka društva;
- 3) neiskazane rashode koji mogu uticati na obaveze društva;
- 4) ocenu mogućih mera za otklanjanje nelikvidnosti i nesolventnosti društva, s procenom troškova sprovođenja tih mera;
- 5) ocenu razloga za pokretanje postupka likvidacije, odnosno stečaja nad društvom.

Povećanje osnovnog kapitala zbog obezbeđivanja poslovne stabilnosti društva za osiguranje

Član 210

Ako Narodna banka Srbije, na osnovu izveštaja prinudnih upravnika, oceni da je, radi obezbeđenja poslovne stabilnosti društva za osiguranje, odnosno otklanjanja uzroka njegove nelikvidnosti ili nesolventnosti, neophodno da se osnovni kapital društva poveća novim novčanim ulozima - može prinudnim upravicima da naloži da sazovu skupštinu akcionara i predlože joj donošenje odluke o povećanju osnovnog kapitala.

Prinudni upravnici su dužni da sazovu skupštinu radi odlučivanja o povećanju osnovnog kapitala u smislu stava 1. ovog člana najkasnije u roku od osam dana od dana prijema naloga Narodne banke Srbije za sazivanje te skupštine.

Pri sazivanju skupštine, akcionari moraju biti upozoreni na pravne posledice iz člana 215. stav 1. tačka 3) ovog zakona i upoznati s tim posledicama.

Ocena prinudne uprave

Član 211

Narodna banka Srbije najmanje jednom u tri meseca ocenjuje rezultate prinudnih upravnika.

Narodna banka Srbije konačnu ocenu rezultata prinudnih upravnika donosi najkasnije u roku od 30 dana od prijema izveštaja iz člana 209. stav 2. ovog zakona.

Ako oceni da se za vreme prinudne uprave ekonomsko stanje društva za osiguranje poboljšalo u meri koja bi obezbedila njegovu poslovnu stabilnost i likvidnost, odnosno sposobnost da redovno ispunjava dospele obaveze - Narodna banka Srbije doneće rešenje o ukidanju uvedene prinudne uprave i razrešenju prinudnih upravnika.

Ako oceni da se za vreme prinudne uprave nije poboljšalo ekonomsko stanje društva za osiguranje i da društvo nije obezbedilo poslovnu stabilnost i likvidnost, odnosno da nije sposobno da redovno ispunjava dospele obaveze - Narodna banka Srbije doneće rešenje o oduzimanju društvu dozvole za rad u skladu sa ovim zakonom.

Prestanak prinudne uprave

Član 212

Prinudna uprava u društvu za osiguranje prestaje:

- 1) danom donošenja rešenja Narodne banke Srbije o ukidanju prinudne uprave;
- 2) istekom godinu dana od dana uvođenja prinudne uprave;
- 3) danom donošenja rešenja Narodne banke Srbije o oduzimanju društvu dozvole za rad.

Podaci o prestanku prinudne uprave u društvu za osiguranje upisuju se u registar nadležnog organa.

9. Prenos portfelja osiguranja

Član 213

Kad utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje koje mogu da ugroze ili koje ugrožavaju njegovu sposobnost da ispuni obaveze nastale iz obavljanja poslova osiguranja, Narodna banka Srbije može da naloži tom društvu da svoj portfelj osiguranja prenese na drugo društvo za osiguranje.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije upućuje javni poziv društvima za osiguranje da, u roku od narednih 30 dana, podnesu ponudu za preuzimanje portfelja osiguranja.

Prenos portfelja osiguranja između društava za osiguranje vrši se shodno odredbama čl. od 222. do 226. ovog zakona.

10. Oduzimanje dozvole za rad

Mogućnosti oduzimanja dozvole za rad

Član 214

Narodna banka Srbije može oduzeti dozvolu za obavljanje pojedinih ili svih vrsta osiguranja društvu za osiguranje:

- 1) ako je dozvola dobijena na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) ako društvo prestane da ispunjava najmanje jedan od uslova iz člana 42. ovog zakona;
- 3) ako društvo obavlja poslove osiguranja za koje nema dozvolu za rad, osim u slučaju iz člana 22. ovog zakona;
- 4) ako društvo zaključi ugovor o posredovanju u osiguranju/reosiguranju, odnosno ugovor o zastupanju u osiguranju s pravnim ili fizičkim licem koje te poslove obavlja bez dozvole, odnosno saglasnosti Narodne banke Srbije, odnosno suprotno ovom zakonu;
- 5) ako društvo ne obavlja delatnost u skladu s načelima poslovanja iz člana 19. ovog zakona;
- 6) ako društvo obavlja delatnost na način kojim se povređuju prava i interesi osiguranika, korisnika osiguranja, odnosno trećih oštećenih lica, odnosno ako ne isplaćuje naknade šteta ili ne izvršava druge obaveze;
- 7) ako je društvo dalo netačne podatke o svom poslovanju ili podatke koji mogu dovesti u zabludu korisnika usluge osiguranja;
- 8) ako, prema izveštaju ovlašćenog aktuara, odnosno revizora ili nalazu Narodne banke Srbije, društvo nije solventno;
- 9) ako društvo ne obrazuje, ne obračunava, odnosno ne održava tehničke rezerve na način propisan ovim zakonom;
- 10) ako društvo ne poštuje odredbe ovog zakona kojima se uređuje investiranje sredstava osiguranja i ne očuva realnu vrednost imovine za pokriće obaveza po osnovu osiguranja;
- 11) ako društvo prestane da ispunjava uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala propisane ovim zakonom, a ne usvoji ili ne sprovede program mera iz člana 130. ovog zakona;
- 12) ako društvo ne nadoknadi iznos osnovnog kapitala iskorišćen za pokriće gubitka, odnosno manjka, kad je osnovni kapital smanjen ispod iznosa propisanog članom 27, odnosno članom 73. ovog zakona, u roku od tri meseca od dana utvrđivanja tog gubitka, odnosno manjka, odnosno ako ne usvoji ili ne sprovede program mera iz člana 145. ovog zakona;
- 13) ako društvo ne omogući vršenje nadzora na propisan način;
- 14) ako društvo ne omogući revizoru da izvrši reviziju finansijskih izveštaja na propisan način;
- 15) ako društvo ne obezbedi obavljanje poslova ovlašćenog aktuara na propisan način;

16) ako društvo ne dostavi izveštaje, dokumente i druge podatke na način i u rokovima propisanim ovim zakonom;

17) ako nastupe razlozi za oduzimanje saglasnosti Narodne banke Srbije date na akte i radnje društva u skladu sa ovim zakonom;

18) ako utvrdi nezakornitosti i nepravilnosti u poslovanju društva a dalje obavljanje delatnosti osiguranja bi ugrozilo prava i interese osiguranika i drugih korisnika osiguranja;

19) ako portfelj osiguranja prenese bez saglasnosti Narodne banke Srbije;

20) ako društvo u ostavljenom roku ne sprovede mere koje mu je naložila Narodna banka Srbije, odnosno ne otkloni razlog za preduzimanje tih mera;

21) ako društvo ne uplati doprinos u garantni fond u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavezno osiguranje u saobraćaju, ne izvršava obaveze po osnovu međunarodne karte osiguranja ili ne ispunjava druge obaveze propisane tim zakonom, odnosno obaveze predviđene međunarodnim ugovorom.

Oduzimanje dozvole iz stava 1. ovog člana ne oslobađa društvo za osiguranje obaveza po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju.

Oduzimanje dozvole za rad

Član 215

Narodna banka Srbije će društvu za osiguranje oduzeti dozvolu za rad:

1) ako se broj osnivača društva za uzajamno osiguranje smanji ispod broja propisanog članom 71. stav 2. ovog zakona a u roku od šest meseci se ne poveća do tog broja;

2) ako društvo ne ispunjava uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala propisane ovim zakonom, a sprovođenje programa mera iz člana 130. ovog zakona ne dovede do ponovnog ispunjavanja tih uslova u propisanom roku, odnosno ako nema mogućnosti za finansijsku konsolidaciju društva i na taj način se ugrozi stabilnost tržišta osiguranja, odnosno finansijskog sistema;

3) ako skupština sazvana u skladu s članom 210. ovog zakona odbije da donese odluku o povećanju osnovnog kapitala društva ili se doneta odluka ne sprovede;

4) ako prinudna uprava nije dovela do uspostavljanja poslovne stabilnosti i likvidnosti društva.

Oduzimanje dozvole za rad ne oslobađa društvo za osiguranje obaveza po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju.

Zabrana raspolaganja imovinom

Član 216

Rešenjem o oduzimanju dozvole za rad, Narodna banka Srbije će društvu za osiguranje odrediti i meru zabrane raspolaganja imovinom društva do donošenja rešenja o likvidaciji društva, odnosno rešenja o pokretanju postupka stečaja nad društvom.

Danom donošenja rešenja o oduzimanju dozvole za rad blokiraju se svi računi društva za osiguranje kod banaka.

11. Odgovornost za štetu nastalu vršenjem dužnosti utvrđenih ovim zakonom

Član 217

Narodna banka Srbije i zaposleni u Narodnoj banci Srbije, kao i lice koje po nalogu Narodne banke Srbije vrši dužnost utvrđenu ovim zakonom, ne odgovaraju za štetu koja nastane vršenjem te dužnosti, osim ako se dokaže da je šteta prouzrokovana namerno ili krajnjom nepažnjom.

Lica iz stava 1. ovog člana ne mogu odgovarati za štetu iz tog stava ni nakon prestanka radnog odnosa u Narodnoj banci Srbije, odnosno prestanka vršenja dužnosti.

Narodna banka Srbije nadoknadiće troškove zastupanja zaposlenih u Narodnoj banci Srbije u sudskim i upravnim postupcima pokrenutim u vezi s dužnostima koje ti zaposleni obavljaju ili su ih obavljali na osnovu ovog zakona.

Narodna banka Srbije će troškove iz stava 3. ovog člana nadoknaditi i licima kojima je prestao radni odnos u Narodnoj banci Srbije.

Odeljak 3. DODATNI NADZOR

Pojmovi "grupa društava" i "grupa društava za osiguranje"

Član 218

Grupa društava, u smislu ovog zakona, jeste grupa koju čine matično društvo, njegova zavisna društva i pravna lica u kojima to matično društvo, odnosno njegova zavisna društva imaju udeo u kapitalu, kao i društva koja su međusobno povezana zajedničkim upravljanjem.

Matično društvo pravnog lica je društvo koje ima kontrolno učešće u tom pravnom licu.

Zavisno društvo pravnog lica je društvo u kome to pravno lice ima kontrolno učešće.

Društva povezana zajedničkim upravljanjem jesu društva koja nisu povezana odnosom matičnog i zavisnog društva ni udelom u kapitalu u smislu stava 1. ovog člana, a obuhvataju:

1) društva kojima se upravlja na jedinstven način u skladu sa ugovorom zaključenim između tih društava ili odredbama osnivačkih akata ili statuta tih društava, ili

2) društva kod kojih ista lica čine većinu članova organa upravljanja ili nadzora.

Grupa društava za osiguranje, u smislu ovog zakona, jeste grupa društava iz stava 1. ovog člana u kojoj je društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje najznačajnije društvo u toj grupi.

Najznačajnijim društvom u grupi društava, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) krajnje matično društvo u grupi;
- 2) društvo koje ima značajno ili kontrolno učešće u drugom licu ili efektivno vrši uticaj na upravljanje tim licem (značajni imalac);
- 3) društvo s većom bilansnom sumom, ako dva ili više društava u grupi ispunjavaju kriterijume značajnog imaoaca.

Vršenje dodatnog nadzora

Član 219

Narodna banka Srbije, osim pojedinačnog nadzora nad društvom za osiguranje/reosiguranje, vrši i nadzor nad grupom društava za osiguranje (dodatni nadzor).

Nadzor nad grupom društava za osiguranje vrši se kao dodatni nadzor pri vršenju nadzora nad društvom za osiguranje/reosiguranje koje je najznačajnije društvo u grupi društava za osiguranje.

Narodna banka Srbije može odlučiti da određeno pravno lice nije predmet dodatnog nadzora, odnosno da nije deo grupe društava za osiguranje ako:

- 1) uključivanje tog pravnog lica ili više pravnih lica zajedno neznatno utiče na ostvarivanje ciljeva dodatnog nadzora;
- 2) uključivanje tog pravnog lica ne bi doprinelo ostvarivanju ciljeva dodatnog nadzora.

Pravno lice iz grupe društava za osiguranje nije predmet dodatnog nadzora ako ima sedište izvan Republike.

Društvo za osiguranje/reosiguranje koje je predmet dodatnog nadzora dužno je da Narodnoj banci Srbije dostavi konsolidovane finansijske izveštaje sačinjene u skladu sa zakonom, kao i prateće podatke i informacije potrebne radi vršenja dodatnog nadzora.

Narodna banka Srbije ima pravo da od društva za osiguranje/reosiguranje nad kojim vrši dodatni nadzor traži informacije o poslovanju pravnih lica iz st. 3. i 4. ovog člana ako su ta lica njegova zavisna društva u smislu člana 218. ovog zakona.

Narodna banka Srbije može bliže propisati način vršenja dodatnog nadzora iz ovog člana.

Glava XI

PRESTANAK RADA, LIKVIDACIJA I STEČAJ SUBJEKATA NADZORA

Razlozi prestanka

Član 220

Na prestanak rada društva za posredovanje u osiguranju, društva za zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju primenjuje se zakon kojim se uređuju privredna društva, ako pojedina pitanja nisu drukčije uređena ovim zakonom.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da Narodnu banku Srbije obaveste o prestanku rada.

Lica iz stava 2. ovog člana prestaju da rade brisanjem iz registra.

Primena odredaba zakona o stečaju i likvidaciji

Član 221

Likvidacija i stečaj društva za osiguranje sprovode se pod uslovima i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju stečaj i likvidacija banaka i društava za osiguranje.

Na postupak likvidacije i stečaja društva za posredovanje u osiguranju i društva za zastupanje u osiguranju primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva i zakona kojim se uređuje stečaj.

Lica iz stava 2. ovog člana dužna su da Narodnoj banci Srbije dostave odluku o likvidaciji društva u roku od tri dana od dana donošenja te odluke.

Glava XII PRENOS PORTFELJA OSIGURANJA

Zahtev za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja

Član 222

Društvo za osiguranje može, posle dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije, ceo portfelj osiguranja ili deo tog portfelja preneti jednom društvu za osiguranje ili na više drugih društava za osiguranje koja imaju dozvolu za rad, uz njihovu saglasnost.

Narodnoj banci Srbije se, uz zahtev za dobijanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana, podnosi:

1) ugovor o prenosu portfelja osiguranja u kome moraju biti utvrđene vrsta i visina sredstava tehničkih rezervi koja se, zajedno s portfeljom, ustupaju društvu za osiguranje koje preuzima portfelj, kao i rok do kog se mora izvršiti prenos portfelja;

2) spisak ugovora o osiguranju po pojedinim vrstama osiguranja koji su predmet prenosa portfelja osiguranja, sa opštim uslovima za ta osiguranja;

- 3) obrazloženje razloga za prenos portfelja osiguranja i izjašnjenje o očekivanim efektima tog prenosa na dalje poslovanje društva za osiguranje koje prenosi portfelj;
- 4) popis imovine pribavljene sredstvima tehničkih rezervi koje su predmet prenosa portfelja osiguranja, uz navođenje vrednosti i podataka na osnovu kojih je moguće proveriti način izračunavanja tih vrednosti;
- 5) izmenu poslovnog plana društva za osiguranje koje preuzima portfelj osiguranja a koja je neophodna za preuzimanje tog portfelja;
- 6) izveštaj o finansijskom poslovanju društva za osiguranje koje prenosi portfelj osiguranja i društva koje preuzima taj portfelj, s mišljenjem ovlašćenog aktuara kojim je obuhvaćen i prenos portfelja.

Za prenos portfelja osiguranja nije potrebna saglasnost osiguranika.

Odlučivanje o zahtevu za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja

Član 223

O zahtevu iz člana 222. stav 2. ovog zakona Narodna banka Srbije odlučuje rešenjem - u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahteva.

Rešenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Prenos portfelja osiguranja stupa na snagu danom donošenja rešenja Narodne banke Srbije kojim se daje saglasnost za prenos tog portfelja.

Pre isteka roka iz stava 1. ovog člana ne može se izvršiti prenos portfelja osiguranja na društvo za osiguranje koje preuzima taj portfelj.

Rešenjem o davanju saglasnosti za prenos portfelja osiguranja Narodna banka Srbije istovremeno odlučuje o promeni dozvole za rad društva za osiguranje koje prenosi ovaj portfelj ako taj prenos podrazumeva i promenu dozvole za rad.

Obaveze društva u postupku prenosa portfelja osiguranja

Član 224

Društvo za osiguranje je dužno da portfelj osiguranja prenese na društvo za osiguranje koje preuzima taj portfelj u roku koji je utvrđen ugovorom o prenosu portfelja osiguranja, a najkasnije u roku od 90 dana od dana prijema rešenja o davanju saglasnosti iz člana 223. ovog zakona i da bez odlaganja o tome obavesti Narodnu banku Srbije.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana prestaje da važi istekom roka iz tog stava.

Društvo za osiguranje koje je prenelo portfelj osiguranja dužno je da, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja iz stava 1. ovog člana, ugovarače osiguranja čiji su ugovori o osiguranju obuhvaćeni tim prenosom obavesti o poslovnom imenu, sedištu i adresi sedišta društva za

osiguranje koje je preuzelo portfelj osiguranja i danu do kog se mora okončati prenos tog portfelja - neposredno, u pismenoj formi i preko sredstava javnog informisanja.

Osiguranik može da raskine ugovor o osiguranju obaveštavajući o tome u pismenoj formi društvo za osiguranje koje je preuzelo portfelj osiguranja - u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja iz stava 3. ovog člana.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, osiguranici neživotnog osiguranja imaju pravo na deo premije koji odgovara ostatku trajanja osiguranja, a osiguranici životnog osiguranja imaju pravo na iznos matematičke rezerve obračunate na dan prenosa portfelja osiguranja ako su sredstva osiguranja života dovoljna za pokriće tog iznosa ili pravo na iznos smanjen proporcionalno umanjenju sredstava osiguranja života.

Odbijanje zahteva za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja

Član 225

Narodna banka Srbije može da odbije zahtev za davanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja ako oceni da bi tim prenosom bila ugrožena sposobnost društva za osiguranje koje preuzima ovaj portfelj da ispuni obaveze iz ugovora o osiguranju koji su predmet ovog prenosa ili bi tim prenosom bila ugrožena likvidnost i solventnost društva za osiguranje koje prenosi ovaj portfelj u poslovima osiguranja koje nastavlja da obavlja.

Pravne posledice prenosa portfelja osiguranja

Član 226

Danom prenosa portfelja osiguranja, društvo za osiguranje koje je preuzelo ovaj portfelj postaje strana u ugovorima o osiguranju koji su mu tim prenosom ustupljeni i preuzima sva prava i obaveze iz tih ugovora, a društvo za osiguranje koje prenosi portfelj osiguranja oslobađa se obaveza prema osiguranicima.

Prenos portfelja osiguranja za koji nije dobijena saglasnost Narodne banke Srbije nema pravno dejstvo.

Glava XIII STATUSNE PROMENE, PROMENA PRAVNE FORME I UDRUŽENJA DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE

1. Statusne promene

Član 227

Društvo za osiguranje može vršiti statusne promene s drugim društvom za osiguranje u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, ali samo uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije.

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju može vršiti statusne promene s drugim društvom za posredovanje/zastupanje u osiguranju u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, ali samo uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije.

Na statusne promene društava iz st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivanje tih društava.

2. Promena pravne forme

Član 228

Promena pravne forme subjekta nadzora može se izvršiti u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, ali samo uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije.

Na promene pravne forme subjekata nadzora shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivanje tih subjekata.

Posebna pravila za društvo za uzajamno osiguranje

Član 229

Društvo za uzajamno osiguranje može promeniti formu u akcionarsko društvo za osiguranje ako ispunjava uslove za osnivanje akcionarskog društva za osiguranje, u skladu sa ovim zakonom.

Na promenu forme iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva koje se odnose na promenu pravne forme privrednog društva, ako pojedina pitanja nisu drukčije uređena ovim zakonom.

Odluku o promeni forme društva za uzajamno osiguranje donosi skupština tog društva.

Odluka iz stava 3. ovog člana donosi se tročetvrtinskom većinom glasova ukupnog broja prisutnih članova skupštine društva za uzajamno osiguranje ako statutom tog društva nije predviđena veća kvalifikovana većina.

Uprava društva za uzajamno osiguranje je dužna da, uz poziv za sednicu skupštine tog društva, svim članovima dostavi i predlog odluke iz stava 3. ovog člana, s poukom o pravu na prigovor o promeni forme tog društva i pravnim posledicama koje iz toga proizlaze.

Svaki član društva za uzajamno osiguranje može, najkasnije u roku od tri dana do dana određenog za zasedanje skupštine ovog društva, podneti pismeni prigovor na promenu forme tog društva.

Na odluku iz stava 3. ovog člana prethodnu saglasnost daje Narodna banka Srbije.

Narodna banka Srbije će odbiti davanje saglasnosti iz stava 7. ovog člana ako oceni da se promenom forme društva za uzajamno osiguranje mogu ugroziti prava i interesi članova tog društva.

Odluka o promeni forme društva za uzajamno osiguranje

Član 230

Odluka o promeni forme društva za uzajamno osiguranje sadrži nominalni iznos osnovnog kapitala, iznos na koji glase akcije i način utvrđivanja učešća pojedinih članova u kapitalu, kao i druge elemente koje sadrži osnivački akt akcionarskog društva za osiguranje.

Nominalni iznos osnovnog kapitala društva za uzajamno osiguranje ne može da prelazi vrednost njegove imovine umanjene za obaveze tog društva na dan utvrđivanja ovog iznosa.

Ako odlukom iz stava 1. ovog člana nije drukčije određeno, svi članovi društva za uzajamno osiguranje učestvuju u osnovnom kapitalu akcionarskog društva za osiguranje.

Učešće pojedinog člana društva za uzajamno osiguranje u akcionarskom kapitalu društva za osiguranje ako članovi nisu sa istim učešćem - može se odrediti na osnovu visine osigurane sume, visine doprinosa (premije), visine traženog pokrića za slučaj životnog osiguranja, kriterijuma za raspodelu viška i vremena trajanja članstva u tom društvu za uzajamno osiguranje.

Svaki član društva za uzajamno osiguranje koji je uložio prigovor na odluku o promeni forme ovog društva ima pravo na isplatu svog učešća u kapitalu tog društva.

3. Udruženja društava za osiguranje

Član 231

Društva za osiguranje mogu se udruživati u udruženja društava za osiguranje, u skladu sa zakonom.

Glava XIV

ODREDBE KOJE SE PRIMENJUJU NAKON PRISTUPANJA REPUBLIKE SVETSKOJ TRGOVINSKOJ ORGANIZACIJI, ODNOSNO EVROPSKOJ UNIJI

Odeljak 1.

ODREDBE KOJE SE PRIMENJUJU NAKON PRISTUPANJA REPUBLIKE SVETSKOJ TRGOVINSKOJ ORGANIZACIJI

1. Obavljanje poslova osiguranja i reosiguranja

Obavljanje poslova osiguranja

Član 232

Poslove osiguranja može obavljati i ogranak stranog društva za osiguranje koji te poslove obavlja na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za osnivanje ogranka, u skladu sa ovim zakonom.

Lice koje ima sedište, odnosno prebivalište u Republici može ugovor o osiguranju da zaključi i sa ogrankom iz stava 1. ovog člana.

Obavljanje poslova reosiguranja

Član 233

Društvo za osiguranje može da reosigura obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samopridržaja i kod stranog društva za reosiguranje, odnosno kod ogranka tog društva koji poslove reosiguranja obavlja na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za osnivanje ogranka, u skladu sa ovim zakonom.

2. Obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja preko ogranka

Obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja stranog društva za osiguranje/reosiguranje u Republici preko ogranka

Član 234

Ogranak stranog društva za osiguranje/reosiguranje koji poslove osiguranja/reosiguranja u Republici obavlja u skladu sa ovim zakonom mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) poslove ogranka mora da vodi lice koje je ovlašćeno da zastupa osnivače a na koje se shodno primenjuju odredbe čl. od 61. do 65. ovog zakona;
- 2) ogranak mora biti organizaciono, kadrovski i tehnički osposobljen za obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja;
- 3) ogranak mora, pre dobijanja dozvole za osnivanje, deponovati u Republici novčana sredstva u vrednosti jedne polovine iznosa novčanog dela osnovnog kapitala koji je ovim zakonom propisan za osnivanje akcionarskog društva za osiguranje/reosiguranje;
- 4) ogranak mora u Republici uvek raspolagati imovinom najmanje u visini polovine iznosa novčanog dela osnovnog kapitala iz tačke 3) ovog stava ili polovine iznosa zahtevane margine solventnosti ako je viša od tog kapitala i deponovati, kao jemstvo za plaćanje obaveza po osnovu ugovora o osiguranju/reosiguranju zaključenih u Republici, odnosno ugovora koji pokrivaju rizike u Republici, iznos najmanje u visini četvrtine iznosa novčanog dela osnovnog kapitala iz te tačke ili četvrtine zahtevane margine solventnosti ako je viša od tog kapitala (u daljem tekstu: zakonski depozit).

Imovina i sredstva iz stava 1. tačka 4) ovog člana ne mogu se koristiti kao sredstvo za pokriće obaveza po osnovu osiguranja/reosiguranja ogranka stranog društva za osiguranje/reosiguranje.

Na strano društvo za osiguranje/reosiguranje koje poslove osiguranja/reosiguranja u Republici obavlja preko ogranka shodno se primenjuju odredbe čl. 6, 12, 14, 15, 24, 46, 47. i 49, čl. od 82. do 84, čl. od 114. do 146, čl. od 175. do 181, čl. od 187. do 217. ovog zakona i člana 245. stav 2. ovog zakona u delu koji se odnosi na zaštitu javnog interesa.

Dozvola za osnivanje ogranka

Član 235

Strano društvo za osiguranje/reosiguranje može u Republici osnovati ogranak posle prethodno pribavljene dozvole Narodne banke Srbije za osnivanje ogranka.

Uz zahtev za izdavanje dozvole za osnivanje ogranka stranog društva za osiguranje/reosiguranje podnosi se:

- 1) osnivački akt ogranka;
- 2) izvod iz sudskog, odnosno drugog odgovarajućeg registra države sedišta matičnog društva za osiguranje/reosiguranje;
- 3) statut, odnosno drugi opšti akti matičnog društva za osiguranje/reosiguranje;
- 4) revidirani finansijski izveštaji matičnog društva za osiguranje/reosiguranje za poslednje tri godine;
- 5) ako iz izvoda iz tačke 2) ovog stava nisu vidljivi podaci o vlasnicima matičnog društva za osiguranje/reosiguranje - odgovarajući dokazi na osnovu kojih se može utvrditi ko su vlasnici tog društva i njihovo učešće u upravljanju tim društvom;
- 6) izvod iz sudskog, odnosno drugog odgovarajućeg registra države sedišta za pravna lica koja imaju kvalifikovano učešće u matičnom društvu za osiguranje/reosiguranje;
- 7) poslovni plan ogranka, s podacima iz člana 43. ovog zakona i organizacionom strukturom ogranka;
- 8) izjava o tome da će ogranak u svom sedištu voditi i čuvati svu dokumentaciju koja se odnosi na njegovo poslovanje;
- 9) dokaz da lice koje je predloženo da vodi poslove ogranka ispunjava uslove iz člana 62. ovog zakona;
- 10) dokaz o deponovanim novčanim sredstvima iz člana 234. stav 1. tačka 3) ovog zakona i o zakonskom depozitu;
- 11) dokaz o potrebnoj kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti ogranka za obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja.

Narodna banka Srbije će u dozvoli iz stava 1. ovog člana odrediti način na koji će se obezbediti zakonski depozit.

Na odlučivanje o zahtevu iz stava 2. ovog člana shodno se primenjuju odredbe čl. od 42. do 45. ovog zakona.

Narodna banka Srbije odbiće zahtev iz stava 1. ovog člana ako bi:

1) uzimajući u obzir propise države sedišta stranog društva za osiguranje/reosiguranje i praksu u njihovoj primeni, obavljanje nadzora u skladu sa ovim zakonom bilo onemogućeno ili otežano;

2) uzimajući u obzir propise iz tačke 1) ovog stava, društvima za osiguranje/reosiguranje koja imaju sedište u Republici bilo onemogućeno da poslove osiguranja/reosiguranja obavljaju u državi iz te tačke, odnosno onemogućeno da poslove osiguranja/reosiguranja obavljaju pod istim uslovima kao društva za osiguranje/reosiguranje sa sedištem u toj državi.

Ogranak stranog društva za osiguranje/reosiguranje može otpočeti svoju delatnost u Republici od dana upisa u registar nadležnog organa.

Strano društvo za osiguranje/reosiguranje dužno je da rešenje o upisu ogranka u registar nadležnog organa dostavi Narodnoj banci Srbije u roku od sedam dana od dana prijema tog rešenja.

Odredbе stava 5. ovog člana ne odnose se na odlučivanje o izdavanju dozvole za osnivanje ogranka stranog društva za osiguranje/reosiguranje sa sedištem u državi članici Svetske trgovinske organizacije.

3. Obavljanje poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju preko ogranka

Obavljanje poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju

Član 236

Poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju može obavljati i ogranak stranog društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju koji te poslove obavlja na osnovu dozvole Narodne banke Srbije za osnivanje ogranka, u skladu sa ovim zakonom.

Društvo za osiguranje/reosiguranje može ugovor o posredovanju u osiguranju/reosiguranju i ugovor o zastupanju u osiguranju da zaključi i sa ogranakom stranog društva iz stava 1. ovog člana.

Obavljanje poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju stranog društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju u Republici preko ogranka

Član 237

Strano društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju može u Republici osnovati ogranak posle prethodno pribavljene dozvole Narodne banke Srbije za osnivanje ogranka.

Uz zahtev za izdavanje dozvole za osnivanje ogranka stranog društva za posredovanje u osiguranju, podnose se dokazi i podaci iz člana 89. stav 3. tačka 1), tač. od 3) do 5) i od 7) do 9) ovog zakona, a za osnivanje ogranka stranog društva za zastupanje u osiguranju - dokazi i podaci iz člana 102. stav 3. tačka 1), tač. od 3) do 5) i od 7) do 9) ovog zakona.

Na strano društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju koje poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u Republici obavlja preko ogranka shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju, kao

i odredbe člana 235. i člana 252. stav 2. ovog zakona u delu koji se odnosi na zaštitu javnog interesa.

Odeljak 2. ODREDBE KOJE SE PRIMENJUJU NAKON PRISTUPANJA REPUBLIKE EVROPSKOJ UNIJI

1. Značenje pojedinih pojmova

Član 238

Pojedini pojmovi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) *država članica* je država koja je članica Evropske unije ili država potpisnica ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru;
- 2) *lice druge države članice* je fizičko lice koje ima prebivalište u drugoj državi članici ili pravno lice koje ima sedište u drugoj državi članici;
- 3) *društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice* je pravno lice koje ima sedište u drugoj državi članici i koje je dobilo dozvolu nadležnog nadzornog organa za obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja;
- 4) *društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju, odnosno posrednik/zastupnik u osiguranju druge države članice* je pravno, odnosno fizičko lice koje ima sedište, odnosno prebivalište u drugoj državi članici i koje je dobilo dozvolu nadležnog nadzornog organa za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju/reosiguranju, odnosno poslova zastupanja u osiguranju, odnosno koje je upisano u nadležni registar te države;
- 5) *matična država članica* je država članica u kojoj se nalazi sedište društva za osiguranje/reosiguranje ili društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju, odnosno prebivalište posrednika/zastupnika u osiguranju;
- 6) *država članica ogranka* je država članica u kojoj se nalazi ogranak koji je preuzeo obavezu pokrivanja rizika;
- 7) *država članica preuzimanja obaveze pokrivanja rizika* je država članica u kojoj ugovarač osiguranja koji je fizičko lice ima boravište, odnosno ugovarač osiguranja koji je pravno lice ima sedište;
- 8) *država članica pružanja usluge* je država članica preuzimanja obaveze pokrivanja rizika ako tu obavezu pokriva društvo za osiguranje/reosiguranje ili ogranak tog društva iz druge države članice;
- 9) *strano lice* je fizičko lice koje ima prebivalište izvan Republike ili druge države članice ili pravno lice koje ima sedište izvan Republike ili druge države članice;

10) *društvo za osiguranje/reosiguranje Švajcarske Konfederacije* je pravno lice koje ima sedište u Švajcarskoj Konfederaciji i koje je dobilo dozvolu nadležnog nadzornog organa za obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja;

11) *nadležni nadzorni organ* je organ države članice koji je propisima ovlašćen za nadzor nad obavljanjem poslova osiguranja/reosiguranja, odnosno poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju.

Nadležni nadzorni organ iz stava 1. tačka 11) ovog člana je i organ Švajcarske Konfederacije koji je propisima ovlašćen za nadzor nad obavljanjem poslova osiguranja/reosiguranja, odnosno poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju kada se odredbe ovog zakona na odgovarajući način primenjuju na društvo za osiguranje/reosiguranje Švajcarske Konfederacije, odnosno na njegov ogranak u Republici.

Nadležni nadzorni organ iz stava 1. tačka 11) ovog člana je i Narodna banka Srbije.

2. Obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja u drugoj državi članici

Uslovi za obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja u drugoj državi članici

Član 239

Društvo za osiguranje/reosiguranje može poslove osiguranja/reosiguranja za koje je dobilo dozvolu za rad Narodne banke Srbije da obavlja u drugoj državi članici preko ogranka, odnosno neposredno ako ispunjava uslove koji su propisima države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika utvrđeni za obavljanje tih poslova, kao i uslove iz čl. 240. i 241. ovog zakona.

Smatra se da društvo za osiguranje/reosiguranje obavlja poslove osiguranja/reosiguranja u državi članici pružanja usluge, odnosno državi članici preuzimanja obaveze pokrivanja rizika ako zaključuje ugovore o osiguranju/reosiguranju koji pokrivaju rizike u tim državama.

Obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja u drugoj državi članici preko ogranka

Član 240

Društvo za osiguranje/reosiguranje koje namerava da osnuje ogranak u drugoj državi članici dužno je da Narodnu banku Srbije obavesti o državi članici pružanja usluge, odnosno državi članici preuzimanja obaveze pokrivanja rizika.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana mora da sadrži sledeće:

- 1) naziv države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika u kojoj društvo za osiguranje/reosiguranje namerava da osnuje ogranak;
- 2) vrste rizika koje društvo za osiguranje/reosiguranje namerava da osigurava/reosigurava;
- 3) poslovni plan, s podacima iz člana 43. ovog zakona i organizacionom strukturom ogranka društva za osiguranje/reosiguranje;

4) adresu ogranka društva za osiguranje/reosiguranje u državi članici pružanja usluge, odnosno državi članici preuzimanja obaveze pokrivanja rizika;

5) imena odgovornih lica ogranka društva za osiguranje/reosiguranje koja su ovlašćena za zastupanje ogranka i njihove stručne kvalifikacije, na koja se shodno primenjuju odredbe čl. od 61. do 65. ovog zakona.

Narodna banka Srbije će, u roku od tri meseca od dana primanja obaveštenja iz stava 1. ovog člana, primljene podatke dostaviti nadležnom nadzornom organu države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika u kojoj društvo za osiguranje/reosiguranje namerava da osnuje ogranak i o tome će obavestiti to društvo.

Narodna banka Srbije je dužna da nadležnom nadzornom organu države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika, sa obaveštenjem iz stava 3. ovog člana, dostavi i podatak:

1) o tome da društvo za osiguranje/reosiguranje ispunjava uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala propisane ovim zakonom;

2) o vrstama osiguranja za koje društvo za osiguranje/reosiguranje ima dozvolu za rad.

Narodna banka Srbije će rešenjem odbiti dostavljanje nadležnom nadzornom organu podataka iz st. 2. i 4. ovog člana ako utvrdi da postoji osnovana sumnja u adekvatnost sistema upravljanja ili finansijsko stanje društva za osiguranje/reosiguranje ili u poslovnu reputaciju i stručnu osposobljenost i iskustvo odgovornih lica u ogranku tog društva - najkasnije u roku od tri meseca od dana prijema obaveštenja iz stava 1. ovog člana.

Protiv rešenja iz stava 5. ovog člana društvo za osiguranje/reosiguranje može pokrenuti upravni spor.

Ogranak društva za osiguranje/reosiguranje može početi da obavlja poslove osiguranja/reosiguranja kad od Narodne banke Srbije primi obaveštenje nadležnog nadzornog organa države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika o uslovima pod kojima treba da u javnom interesu obavlja delatnost u toj državi ili kad to obaveštenje nije primljeno posle isteka roka od 60 dana od dana prijema obaveštenja iz stava 3. ovog člana.

Ogranak društva za osiguranje može u drugoj državi članici početi da obavlja poslove obaveznog osiguranja u saobraćaju pod uslovima propisanim odredbama ovog člana i posle dostavljanja nadležnom nadzornom organu države članice izjave o članstvu u nacionalnom birou osiguranja i nacionalnom garantnom fondu države članice.

Ako se promeni bilo koji od dostavljenih podataka iz stava 2. ovog člana, društvo za osiguranje/reosiguranje je dužno da o tome pismeno obavesti Narodnu banku Srbije i nadležni nadzorni organ države članice u kojoj je osnovan ogranak tog društva najkasnije 30 dana pre nastanka takve promene, u kom slučaju se postupa shodno odredbama st. od 1. do 8. ovog člana.

Neposredno obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja u drugoj državi članici

Član 241

Društvo za osiguranje/reosiguranje koje namerava da poslove osiguranja/reosiguranja obavlja neposredno u drugoj državi članici mora prethodno o tome pismeno da obavesti Narodnu banku Srbije.

Narodna banka Srbije će, u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja iz stava 1. ovog člana, nadležnom nadzornom organu države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika u kojoj društvo za osiguranje/reosiguranje namerava da neposredno obavlja poslove osiguranja/reosiguranja dostaviti to obaveštenje, s podacima o:

- 1) tome da društvo za osiguranje/reosiguranje ispunjava uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala propisane ovim zakonom;
- 2) vrstama poslova osiguranja, odnosno poslovima reosiguranja za koje društvo za osiguranje/reosiguranje ima dozvolu za rad;
- 3) vrstama rizika koje društvo za osiguranje/reosiguranje namerava da neposredno osigurava/reosigurava u državi članici pružanja usluge, odnosno državi članici preuzimanja obaveze pokrivanja rizika.

Narodna banka Srbije će o obaveštenju iz stava 2. ovog člana istovremeno obavestiti i društvo za osiguranje/reosiguranje iz stava 1. ovog člana.

Narodna banka Srbije će, u roku iz stava 2. ovog člana, rešenjem odbiti dostavljanje podataka nadležnom nadzornom organu države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika shodnom primenom člana 240. stav 5. ovog zakona.

Protiv rešenja iz stava 4. ovog člana društvo za osiguranje/reosiguranje može pokrenuti upravni spor.

Društvo za osiguranje/reosiguranje može početi da obavlja poslove osiguranja/reosiguranja posle prijema obaveštenja iz stava 3. ovog člana.

Društvo za osiguranje je dužno da postane član nacionalnog biroa osiguranja i nacionalnog garantnog fonda države članice posle prijema obaveštenja iz stava 3. ovog člana, a pre nego što počne da neposredno obavlja poslove obaveznog osiguranja u saobraćaju u drugoj državi članici.

Ako se promeni bilo koji od dostavljenih podataka iz stava 2. ovog člana, društvo za osiguranje/reosiguranje je dužno da o tome pismeno obavesti Narodnu banku Srbije i nadležni nadzorni organ države članice u kojoj neposredno obavlja poslove osiguranja/reosiguranja najkasnije 30 dana pre nastanka takve promene, u kom slučaju se postupa shodno odredbama st. od 1. do 7. ovog člana.

Nadzor nad obavljanjem poslova osiguranja/reosiguranja u drugoj državi članici

Član 242

Nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje/reosiguranje koje poslove osiguranja/reosiguranja obavlja u drugoj državi članici preko ogranka, odnosno neposredno vrši Narodna banka Srbije, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Kad nadležni nadzorni organ države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika osnovano smatra da aktivnosti društva za osiguranje/reosiguranje u toj državi članici mogu uticati na njegovu finansijsku stabilnost, o tome će obavestiti Narodnu banku Srbije.

U slučaju da društvo za osiguranje/reosiguranje poslove osiguranja/reosiguranja obavlja preko ogranka u drugoj državi članici, nadzor nad radom tog ogranka Narodna banka Srbije može vršiti ako prethodno o tome obavesti nadležni nadzorni organ države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika, koji može učestvovati u tom nadzoru.

Ako društvo za osiguranje/reosiguranje poslove osiguranja/reosiguranja u drugoj državi članici obavlja i posle upozorenja nadležnog nadzornog organa o kršenju propisa države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika - Narodna banka Srbije će preduzeti mere nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Narodna banka Srbije će bez odlaganja obavestiti nadležni nadzorni organ o merama nadzora iz stava 4. ovog člana.

Ako Narodna banka Srbije društvu za osiguranje/reosiguranje oduzme dozvolu za rad, o tome će bez odlaganja obavestiti nadležni nadzorni organ države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika.

Nadzor iz stava 1. ovog člana obuhvata proveru celokupnog poslovanja društva za osiguranje/reosiguranje, a naročito njegovu solventnost i likvidnost, obračun tehničkih rezervi, imovinu pribavljenu sredstvima tehničkih rezervi i matematičke rezerve.

Izveštavanje o poslovima osiguranja u drugoj državi članici

Član 243

Društvo za osiguranje koje poslove osiguranja obavlja u državi članici pružanja usluge, odnosno državi članici preuzimanja obaveze pokrivanja rizika dužno je da Narodnu banku Srbije izveštava o obavljanju tih poslova, i to odvojeno o poslovima osiguranja koje obavlja preko ogranka i o poslovima koje neposredno obavlja.

Izveštavanje iz stava 1. ovog člana obuhvata podatke o visini premije, visini odštetnih zahteva i provizija, bez odbitaka reosiguranja, a za osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila, ne uključujući odgovornost pri transportu - i podatke o učestalosti i prosečnom iznosu štete.

Narodna banka Srbije će nadležnom nadzornom organu države članice pružanja usluge, odnosno države članice preuzimanja obaveze pokrivanja rizika, na njegov zahtev, dostaviti podatke pribavljene izveštavanjem iz stava 1. ovog člana.

Sadržinu izveštaja iz stava 1. ovog člana, kao i način i rokove njihovog dostavljanja, bliže propisuje Narodna banka Srbije.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na društvo za reosiguranje koje poslove reosiguranja obavlja u drugoj državi članici.

3. Poslovi osiguranja/reosiguranja koje društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice obavlja u Republici

Poslovi osiguranja/reosiguranja koje obavlja društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice

Član 244

Poslove osiguranja/reosiguranja može obavljati i društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice koje, u skladu sa ovim zakonom, ima pravo da te poslove obavlja u Republici preko ogranka ili neposredno.

Lice koje ima sedište, odnosno prebivalište u Republici može ugovor o osiguranju zaključiti i s društvom za osiguranje iz stava 1. ovog člana.

Društvo za osiguranje može da reosigura obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samopridržaja i kod društva za reosiguranje iz stava 1. ovog člana.

Uslovi pod kojima društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice obavlja poslove osiguranja/reosiguranja

Član 245

Društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice koje u toj državi ima pravo da obavlja poslove osiguranja u pojedinim vrstama osiguranja, odnosno poslove reosiguranja, može te poslove obavljati i u Republici - preko ogranka ili neposredno.

Na društvo iz stava 1. ovog člana, odnosno na njegov ogranak u Republici shodno se primenjuju odredbe čl. 12, 15, 19. i 21, čl. od 82. do 84. i čl. od 175. do 176. ovog zakona, kao i odredbe u drugim zakonima u kojima se, radi zaštite javnog interesa, uređuje obavezno osiguranje u saobraćaju, zaštita potrošača, sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i druge oblasti a u vezi su s poslovanjem društva za osiguranje/reosiguranje.

Obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja preko ogranka ili neposredno

Član 246

Ogranak društva za osiguranje/reosiguranje druge države članice može da počne da obavlja poslove osiguranja/reosiguranja u Republici kad od nadležnog nadzornog organa države članice u kojoj ima sedište primi obaveštenje Narodne banke Srbije o uslovima pod kojima treba da u javnom interesu obavlja delatnost u Republici ili, ako to obaveštenje nije primljeno, posle isteka roka od 60 dana od dana kad društvo primi obaveštenje tog nadležnog nadzornog organa o dostavljanju Narodnoj banci Srbije podataka iz člana 240. st. 2. i 4. ovog zakona, a poslove

obaveznog osiguranja u saobraćaju i kad postane član udruženja iz člana 176. stav 1. ovog zakona i uplati doprinos u garantni fond u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavezno osiguranje u saobraćaju.

Društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice može u Republici početi da neposredno obavlja poslove osiguranja/reosiguranja od dana kad ga nadležni nadzorni organ države članice u kojoj ima sedište obavesti da je podatke predviđene članom 241. stav 2. ovog zakona dostavio Narodnoj banci Srbije, a poslove obaveznog osiguranja u saobraćaju i kad postane član udruženja iz člana 176. stav 1. ovog zakona i uplati doprinos u garantni fond u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavezno osiguranje u saobraćaju.

Društvo za osiguranje druge države članice može u Republici početi da obavlja poslove obaveznog osiguranja u saobraćaju, i ako prethodno obavesti Narodnu banku Srbije o opštim i posebnim uslovima tog osiguranja.

Ako Narodna banka Srbije utvrdi da uslovi osiguranja iz stava 3. ovog člana nisu u skladu s propisima, naložiće društvu za osiguranje druge države članice da ih uskladi s propisima u određenom roku.

Ako društvo za osiguranje druge države članice ne postupi u skladu s nalogom iz stava 4. ovog člana i u roku koji je utvrđen u tom nalogu - Narodna banka Srbije je dužna da o tome obavesti nadležni nadzorni organ tog društva za osiguranje.

Društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice prestaće da obavlja poslove osiguranja/reosiguranja u Republici ako nastupi neki od sledećih razloga:

- 1) nadležni nadzorni organ je utvrdio da društvo ne ispunjava propisane uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala za dalje obavljanje poslova osiguranja/reosiguranja;
- 2) društvu je prestala da važi dozvola za rad;
- 3) društvo, odnosno njegov ogranak ne ispunjava uslove iz st. 1. i 2. ovog člana.

Ako se promeni bilo koji od dostavljenih podataka iz st. 1. i 2. ovog člana, lice iz tog stava je dužno da o tome pismeno obavesti Narodnu banku Srbije i nadležni nadzorni organ iz tog stava - najkasnije 30 dana pre nastanka te promene.

Podaci i dokumentacija u vezi s poslovanjem društva za osiguranje/reosiguranje druge države članice dostavljaju se Narodnoj banci Srbije na srpskom jeziku.

Nadzor nad obavljanjem poslova osiguranja/reosiguranja preko ogranka ili neposredno

Član 247

Nadzor nad društvom za osiguranje/reosiguranje druge države članice koje poslove osiguranja/reosiguranja u Republici obavlja preko ogranka ili neposredno vrši nadležni nadzorni organ, posle prethodnog pismenog obaveštenja Narodne banke Srbije.

Nadležni nadzorni organ može u Republici izvršiti neposredni nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje/reosiguranje druge države članice.

U vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana, nadležni nadzorni organ ima iste nadležnosti kao Narodna banka Srbije u vršenju nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od st. od 1. do 3. ovog člana, Narodna banka Srbije može izvršiti nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje/reosiguranje druge države članice u Republici u skladu sa odredbama člana 245. stav 2. ovog zakona, na način propisan čl. od 189. do 196. ovog zakona.

Mere nadzora

Član 248

Narodna banka Srbije može naložiti meru za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti utvrđenih u obavljanju poslova društva za osiguranje/reosiguranje druge države članice u Republici ako utvrdi da to društvo postupa suprotno članu 245. stav 2. ovog zakona.

Ako društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice u roku određenom merom iz stava 1. ovog člana ne postupi u skladu s tom merom, Narodna banka Srbije će o tome obavestiti nadležni nadzorni organ.

Ako društvo za osiguranje/reosiguranje druge države članice u Republici i dalje postupa suprotno članu 245. stav 2. ovog zakona, Narodna banka Srbije može tom društvu izreći i dodatnu meru zabrane zaključivanja novih ugovora o osiguranju/reosiguranju.

Pre nalaganja mere iz stava 3. ovog člana, Narodna banka Srbije će o tome obavestiti nadležni nadzorni organ.

Narodna banka Srbije može društvu za osiguranje/reosiguranje druge države članice naložiti privremenu zabranu zaključivanja novih ugovora o osiguranju/reosiguranju i ako prethodno ne obavesti nadležni nadzorni organ kad tu meru, radi zaštite prava i interesa korisnika usluge osiguranja, nije moguće odložiti.

Narodna banka Srbije će o meri iz stava 5. ovog člana odmah obavestiti nadležni nadzorni organ i Evropsku komisiju.

Odredbe st. od 1. do 6. ovog člana shodno se primenjuju na ogranak društva za osiguranje/reosiguranje druge države članice koji poslove osiguranja/reosiguranja obavlja u Republici.

4. Posebne odredbe koje se odnose na ogranak društva za osiguranje Švajcarske Konfederacije

Ogranak društva za osiguranje Švajcarske Konfederacije

Član 249

Na ogranak društva za osiguranje Švajcarske Konfederacije koji će obavljati poslove neživotnih osiguranja u Republici primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na ogranak stranog društva za osiguranje, osim odredaba člana 234. stav 1. tač. 3) i 4) i člana 235. stav 2. tačka 10) i stav 5. tačka 2) ovog zakona.

Pre izdavanja dozvole za osnivanje ogranka društva za osiguranje Švajcarske Konfederacije, Narodna banka Srbije zatražiće mišljenje nadležnog nadzornog organa o podnosiocu zahteva za osnivanje tog ogranka.

Ako nadležni nadzorni organ ne odgovori u roku od tri meseca od dana prijema zahteva iz stava 2. ovog člana - smatra se da se ne protivi osnivanju ogranka iz tog stava.

Pre oduzimanja dozvole za osnivanje ogranka društva za osiguranje Švajcarske Konfederacije, Narodna banka Srbije će o tome obavestiti nadležni nadzorni organ i zatražiti njegovo mišljenje.

Ako Narodna banka Srbije, pre dobijanja mišljenja iz stava 4. ovog člana, ogranku iz tog stava zabrani zaključivanje ugovora o osiguranju - dužna je da o tome odmah obavesti nadležni nadzorni organ.

Lice koje ima sedište, odnosno prebivalište u Republici može ugovor o neživotnom osiguranju zaključiti i sa ogrankom društva iz stava 1. ovog člana.

5. Obavljanje poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju u drugoj državi članici

Obavljanje poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju u drugoj državi članici preko ogranka ili neposredno

Član 250

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju koje je dobilo dozvolu Narodne banke Srbije za obavljanje poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju može te poslove obavljati u drugoj državi članici preko ogranka ili neposredno ako ispunjava uslove određene propisima te države članice.

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju koje namerava da počne da obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u drugoj državi članici dužno je da o tome obavesti Narodnu banku Srbije - shodnom primenom odredaba čl. 240. i 241. ovog zakona.

Narodna banka Srbije će obaveštenje iz stava 2. ovoga člana, u roku od 30 dana od dana dobijanja tog obaveštenja, proslediti nadležnom nadzornom organu ako on to traži i o tome će obavestiti društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju.

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju može da počne da obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u drugoj državi članici posle isteka 30 dana od dana kad je primilo obaveštenje Narodne banke Srbije iz stava 3. ovog člana.

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju može odmah da počne da obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju ako nadležni nadzorni organ nije zatražio obaveštenje iz stava 3. ovog člana.

Na vršenje nadzora nad poslovanjem društva iz stava 1. ovog člana i na izveštavanje Narodne banke Srbije koje vrši to društvo shodno se primenjuju odredbe čl. 242. i 243. ovog zakona.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na zastupnika u osiguranju koji je dobio dozvolu Narodne banke Srbije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, a koji te poslove obavlja u drugoj državi članici.

6. Poslovi posredovanja/zastupanja u osiguranju koje društvo za posredovanje/zastupanje, odnosno posrednik/zastupnik u osiguranju druge države članice obavlja u Republici

Poslovi posredovanja/zastupanja u osiguranju koje obavlja lice druge države članice

Član 251

Poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju može obavljati i društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju druge države članice koje, u skladu sa ovim zakonom, ima pravo da te poslove obavlja u Republici preko ogranka ili neposredno.

Poslove iz stava 1. ovog člana u Republici može obavljati i posrednik/zastupnik u osiguranju druge države članice, u skladu sa ovim zakonom.

Društvo za osiguranje/reosiguranje može ugovor o posredovanju u osiguranju/reosiguranju i ugovor o zastupanju u osiguranju da zaključi i s licem iz st. 1. i 2. ovog člana.

Obavljanje poslova posredovanja/zastupanja preko ogranka ili neposredno

Član 252

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju druge države članice poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u Republici može obavljati preko ogranka ili neposredno.

Na društvo iz stava 1. ovog člana, odnosno na njegov ogranak u Republici shodno se primenjuju odredbe čl. 15, 87, 94, 95, 99, 106, 107, 110. i 111. ovog zakona, kao i odredbe u drugim zakonima u kojima se, radi zaštite javnog interesa, uređuje obavezno osiguranje u saobraćaju, zaštita potrošača, sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i druge oblasti a u vezi su s poslovanjem društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju.

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju iz stava 1. ovog člana koje namerava da poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju obavlja u Republici dužno je da o tome obavesti nadležni nadzorni organ države članice u kojoj ima sedište.

Nadležni nadzorni organ iz stava 3. ovog člana dužan je da obaveštenje iz tog stava, u roku od 30 dana od dana dobijanja ovog obaveštenja, prosledi Narodnoj banci Srbije i da o tome obavesti društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju iz stava 1. ovog člana.

Društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju iz stava 1. ovog člana može da počne da obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u Republici posle isteka 30 dana od dana kad je primilo obaveštenje nadležnog nadzornog organa iz stava 4. ovog člana.

Nadzor nad društvom iz stava 1. ovog člana vrši se shodnom primenom odredaba čl. 247. i 248. ovog zakona.

Nadležni nadzorni organi dužni su da međusobno razmenjuju podatke i informacije koji se odnose na društva za posredovanje/zastupanje u osiguranju, naročito kad su protiv njih izrečene određene mere zbog nepoštovanja zakona države u kojoj obavljaju poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju.

Odredbе ovog člana shodno se primenjuju na posrednika/zastupnika u osiguranju druge države članice koji u Republici obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju.

7. Usklađivanje visine osnovnog kapitala

Način usklađivanja visine osnovnog kapitala

Član 253

Visina osnovnog kapitala akcionarskog društva za osiguranje/reosiguranje propisana članom 27. ovog zakona podleže godišnjem automatskom usklađivanju sa evropskim indeksom potrošačkih cena koji obuhvata sve države članice, a koji objavljuje Eurostat.

Usklađivanje iz stava 1. ovog člana vrši se povećanjem propisane visine osnovnog kapitala za procenat promene u indeksu potrošačkih cena nastao od dana stupanja na snagu odredaba ovog člana do dana sprovođenja prvog usklađivanja, odnosno za svako naredno usklađivanje od dana sprovođenja prethodnog usklađivanja, pri čemu se suma povećanja zaokružuje na najbližu stotinu hiljada evra.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako je procenat promene evropskog indeksa potrošačkih cena od dana prethodnog usklađivanja manji od pet - usklađivanje iz stava 1. ovog člana nije potrebno vršiti.

Odluku o promeni propisane visine osnovnog kapitala akcionarskog društva za osiguranje/reosiguranje izvršenu po osnovu usklađivanja iz stava 2. ovog člana donosi Narodna banka Srbije.

Odluka iz stava 4. ovog člana se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije" i dostavlja nadležnom organu Evropske unije.

8. Saosiguranje u Evropskoj uniji

Saosiguranje

Član 254

Saosiguranje u Evropskoj uniji je osiguranje koje ispunjava sledeće uslove:

- 1) pokriva velike rizike iz člana 255. ovog zakona;
- 2) dva ili više društava za osiguranje (saosiguravači) pokrivaju rizik, svako za svoj deo, u okviru jednog ugovora, uz plaćanje ukupne premije za isti period, pri čemu je jedno od društava za osiguranje vodeće društvo za osiguranje;
- 3) preuzima rizike koji su u Evropskoj uniji;
- 4) vodeće društvo za osiguranje je društvo za osiguranje države članice i ima dozvolu za obavljanje poslova osiguranja u vrsti osiguranja na koju se odnosi pokrće rizika;
- 5) bar jedno od društava za osiguranje učestvuje u ugovoru preko sedišta društva za osiguranje ili ogranka tog društva u državi članici koja nije država vodećeg društva za osiguranje;
- 6) vodeće društvo za osiguranje u celosti preuzima vodeću ulogu u postupku saosiguranja, određuje uslove, uključujući i premiju, i izdaje polisu osiguranja.

Svako društvo za osiguranje koje pokriva rizike u smislu odredaba stava 1. ovog člana utvrđuje tehničke rezerve u skladu s propisima države članice u kojoj je osnovano, a ako takvi propisi ne postoje - u skladu sa uobičajenom praksom te države.

Izuzetno od stava 2. ovoga člana, rezervisane štete moraju biti najmanje jednake onima koje vodeće društvo za osiguranje utvrdi u skladu s propisima države članice u kojoj je osnovano.

Veliki rizici

Član 255

Velikim rizicima, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) rizici iz vrsta osiguranja iz člana 9. tač. 4), 5), 6), 7), 11) i 12) ovog zakona;
- 2) rizici iz vrsta osiguranja iz člana 9. tač. 14) i 15) ovog zakona ako osiguranik obavlja privrednu delatnost i rizici se odnose na tu delatnost;
- 3) rizici iz vrsta osiguranja iz člana 9. tač. 3), 8), 9), 10), 13) i 16) ovog zakona ako osiguranik ispunjava najmanje dva od sledećih uslova:

(1) bilansna suma na kraju poslovne godine veća je od 6.200.000 evra u dinarskoj protivvrednosti,

(2) neto prihodi tokom poslovne godine veći su od 12.800.000 evra u dinarskoj protivvrednosti,

(3) prosečan broj zaposlenih tokom poslovne godine veći je od 250.

Glava XV KAZNENE ODREDBE

Odeljak 1. KRIVIČNA DELA

Neovlašćeno obavljanje delatnosti osiguranja

Član 256

Odgovorno lice u društvu za osiguranje, društvu za reosiguranje, društvu za posredovanje u osiguranju i društvu za zastupanje u osiguranju, kao i kod zastupnika u osiguranju, koje obavlja delatnost osiguranja za koju nije dobijena dozvola Narodne banke Srbije, kazniće se za krivično delo kaznom zatvora od tri do šest godina.

Odgovorno lice pravnog subjekta koje, u svojstvu pružaoca usluga, s drugim licima zaključuje ugovore o osiguranju ili ugovore koji su po svojoj pravnoj prirodi ugovori o osiguranju, kazniće se za krivično delo kaznom zatvora od tri do šest godina.

Davanje lažnih mišljenja i izveštaja

Član 257

Ovlašćeni aktuar ili revizor koji protivno odredbama ovog zakona sačini lažno mišljenje, odnosno izveštaj, kazniće se za krivično delo kaznom zatvora od jedne do tri godine.

Davanje lažne procene

Član 258

Odgovorno lice u društvu za osiguranje, društvu za reosiguranje, društvu za posredovanje u osiguranju i društvu za zastupanje u osiguranju, kao i kod zastupnika u osiguranju, koje pri utvrđivanju i proceni rizika i šteta sačini lažne procene i izjave, kazniće se za krivično delo novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Odeljak 2. NOVČANE KAZNE

Izricanje novčane kazne

Član 259

Ako u postupku nadzora nad poslovanjem subjekta nadzora, zaštite prava i interesa korisnika usluge osiguranja prilikom postupanja s prigovorom tog lica ili pri obavljanju drugih poslova propisanih ovim zakonom utvrdi da je subjekt nadzora učinio povrede iz čl. od 260. do 263. ovog zakona - Narodna banka Srbije može rešenjem izreći novčanu kaznu ovom subjektu i odgovornom licu u tom subjektu shodnom primenom kriterijuma iz člana 198. ovog zakona.

Rešenje iz stava 1. ovog člana sadrži i rok za uplatu novčane kazne iz tog stava.

Odgovornim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice koje je odgovorno za upravljanje poslovima subjekta nadzora i za vođenje tih poslova.

Novčane kazne iz ovog člana mogu se izreći i fizičkom licu koje u vreme izricanja novčane kazne nema svojstvo odgovornog lica u subjektu nadzora - za povrede iz stava 1. ovog člana koje su učinjene dok su ta lica bila odgovorna lica u subjektu nadzora.

Rešenje o izricanju novčane kazne iz stava 1. ovog člana, posle dostavljanja subjektu nadzora, predstavlja izvršnu ispravu.

Novčana kazna iz stava 1. ovog člana ne može se odrediti posle proteka pet godina od dana izvršenja povrede iz tog stava, odnosno pet godina od poslednjeg dana perioda izvršenja te povrede.

Zastarelost iz stava 6. ovog člana prekida se svakom radnjom Narodne banke Srbije preduzetom radi utvrđivanja povrede iz stava 1. ovog člana i određivanja novčane kazne iz tog stava.

Posle svakog prekida zastarelosti iz stava 7. ovog člana, rok za zastarelost počinje ponovo da teče, ali se postupak utvrđivanja povrede iz stava 1. ovog člana ne može voditi posle proteka dvostrukog perioda utvrđenog u stavu 6. ovog člana.

Novčana kazna iz stava 1. ovog člana ne može se naplatiti posle proteka pet godina od dana izvršnosti rešenja Narodne banke Srbije, a ako je pokrenut upravni spor - posle proteka pet godina od dana pravosnažnosti sudske odluke.

Zastarelost iz stava 9. ovog člana prekida se svakom radnjom nadležnog organa preduzetom radi naplate novčane kazne iz stava 1. ovog člana i rok za zastarelost počinje ponovo da teče, ali se postupak naplate ne može voditi posle proteka dvostrukog perioda utvrđenog u stavu 9. ovog člana.

Novčane kazne iz ovog člana uplaćuju se na poseban račun Narodne banke Srbije.

Novčane kazne društvu za osiguranje/reosiguranje

Član 260

Novčanom kaznom od 100.000 do 5.000.000 dinara kazniće se društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje ako:

- 1) ne reosigura obaveze iz ugovora o osiguranju/reosiguranju iznad samoprdržaja na propisan način, odnosno deo rizika ne zadrži u samoprdržaju (član 7);
- 2) ne obezbedi zaštitu prava i interesa korisnika usluge osiguranja na propisan način (član 15);
- 3) ne obavlja svoju delatnost na propisan način (član 19);

- 4) zaključi ugovor o posredovanju u osiguranju/reosiguranju ili zastupanju u osiguranju s licem koje nema dozvolu, odnosno saglasnost za obavljanje poslova posredovanja/zastupanja u osiguranju ili s licem koje te poslove ne obavlja u skladu s članom 113. ovog zakona (član 21);
- 5) ne vodi posebnu evidenciju o ugovorima iz člana 22. stav 1. ovog zakona (član 22);
- 6) ne obezbedi odvojeno upravljanje imovinom koja služi ili može služiti za izmirenje obaveza po osnovu osiguranja, pripadajućim kapitalom i obavezama (član 25. stav 3);
- 7) ne održava u toku poslovanja osnovni kapital u propisanoj visini (član 27. stav 3. i član 73. stav 2);
- 8) ima uzajamno učešće s drugim subjektom nadzora (član 29);
- 9) ne obezbedi da lice koje stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u društvu bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije ili kome je ta saglasnost oduzeta ne ostvaruje prava u tom društvu, odnosno ne utiče na upravljanje ili na poslovnu politiku tog društva (član 37. stav 3. i član 41. stav 3);
- 10) shodnom primenom člana 37. stav 3. i člana 41. stav 3. ovog zakona, ne obezbedi da lice koje stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u društvu bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije ili kome je ta saglasnost oduzeta ne ostvaruje prava u tom društvu, odnosno ne utiče na upravljanje ili na poslovnu politiku tog društva (čl. 69. i 80);
- 11) ne obavesti Narodnu banku Srbije o sticanju ili otuđenju propisanog učešća u svom kapitalu (član 38. stav 1);
- 12) shodnom primenom člana 38. stav 1. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije o sticanju ili otuđenju propisanog učešća u svom kapitalu (čl. 69. i 80);
- 13) ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način o identitetu svih lica koja imaju kvalifikovano učešće u tom društvu (član 38. stav 2);
- 14) shodnom primenom člana 38. stav 2. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način o identitetu svih lica koja imaju kvalifikovano učešće u tom društvu (čl. 69. i 80);
- 15) ne dostavi Narodnoj banci Srbije rešenje o upisu u registar nadležnog organa ili to ne učini u propisanom roku (član 49. stav 4);
- 16) shodnom primenom člana 49. stav 4. ovog zakona, ne dostavi Narodnoj banci Srbije rešenje o upisu u registar nadležnog organa ili to ne učini u propisanom roku (čl. 69. i 80);
- 17) imenuje članove uprave bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (član 61);
- 18) shodnom primenom člana 61. ovog zakona, imenuje članove uprave bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (čl. 69. i 80);

- 19) ne obavesti Narodnu banku Srbije o imenovanju i razrešenju člana uprave ili to ne učini u propisanom roku, odnosno ne upiše imenovane članove uprave u registar nadležnog organa (član 61. st. 7. i 8);
- 20) shodnom primenom člana 61. st. 7. i 8. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije o imenovanju i razrešenju člana uprave ili to ne učini u propisanom roku, odnosno ne upiše imenovane članove uprave u registar nadležnog organa (čl. 69. i 80);
- 21) omogući članu uprave obavljanje te funkcije u društvu i posle oduzimanja saglasnosti Narodne banke Srbije za obavljanje funkcije člana uprave (član 64. stav 3);
- 22) shodnom primenom člana 64. stav 3. ovog zakona, omogući članu uprave obavljanje te funkcije u društvu i posle oduzimanja saglasnosti Narodne banke Srbije za obavljanje funkcije člana uprave (čl. 69. i 80);
- 23) promeni poslovno ime, sedište, odnosno adresu sedišta bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (član 66. stav 1);
- 24) shodnom primenom člana 66. stav 1. ovog zakona, promeni poslovno ime, sedište, odnosno adresu sedišta bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (čl. 69. i 80);
- 25) ne sačini na srpskom jeziku akte poslovne politike, druge akte, poslovne knjige, zapisnike sa sednica organa društva, odluke tih organa i ugovore (član 67. stav 3);
- 26) shodnom primenom člana 67. stav 3. ovog zakona, ne sačini na srpskom jeziku akte poslovne politike, druge akte, poslovne knjige, zapisnike sa sednica organa društva, odluke tih organa i ugovore (čl. 69. i 80);
- 27) stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u drugom pravnom licu bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (član 68. stav 1);
- 28) shodnom primenom člana 68. stav 1. ovog zakona, stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u drugom pravnom licu bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (čl. 69. i 80);
- 29) osnuje ogranak u stranoj državi bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, odnosno ne obavesti Narodnu banku Srbije u propisanom roku o neposrednom obavljanju poslova osiguranja u stranoj državi (član 81);
- 30) ne pruži ugovaraču osiguranja/osiguraniku, pre zaključenja ugovora o osiguranju, odnosno za vreme važenja tog ugovora propisane informacije, odnosno te informacije ne pruži na propisan način (čl. od 82. do 84);
- 31) ne čuva u poslovnim prostorijama ugovor o zastupanju u osiguranju, odnosno ne vodi evidenciju društava za zastupanje u osiguranju, zastupnika u osiguranju, pravnih lica iz člana 98. stav 2. ovog zakona ili lica iz člana 113. stav 1. ovog zakona (član 97. i član 98. stav 4);
- 32) ne obračuna tehničke rezerve na propisan način (član 116);

33) shodnom primenom člana 116. ovog zakona, ne obračuna tehničke rezerve na propisan način (član 69);

34) ne proverava da li su tehničke rezerve dovoljne, odnosno adekvatne za pokriće svih obaveza iz ugovora o osiguranju, odnosno ne dostavi Narodnoj banci Srbije, na njen zahtev, rezultate te provere (član 116. stav 7);

35) shodnom primenom člana 116. stav 7. ovog zakona, ne proverava da li su tehničke rezerve dovoljne, odnosno adekvatne za pokriće svih obaveza iz ugovora o reosiguranju, odnosno ne dostavi Narodnoj banci Srbije, na njen zahtev, rezultate te provere (član 69);

36) ne formira garantnu rezervu na propisan način (član 124. stav 1);

37) shodnom primenom člana 124. stav 1. ovog zakona, ne formira garantnu rezervu na propisan način (član 69);

38) ne ispunjava propisane uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala, odnosno ne donese ili ne dostavi Narodnoj banci Srbije u propisanom roku program mera za obezbeđenje solventnosti društva, odnosno dugoročni plan finansijske konsolidacije (čl. od 127. do 130);

39) shodnom primenom čl. od 127. do 130. ovog zakona, ne ispunjava propisane uslove koji se odnose na adekvatnost kapitala, odnosno ne donese ili ne dostavi Narodnoj banci Srbije u propisanom roku program mera za obezbeđenje solventnosti društva, odnosno dugoročni plan finansijske konsolidacije (član 69);

40) ne investira sredstva osiguranja na propisan način (čl. od 131. do 137);

41) shodnom primenom čl. od 131. do 137. ovog zakona, ne investira sredstva osiguranja na propisan način (član 69);

42) ne utvrdi, ne iskaže i ne obelodani na propisan način dobitak, odnosno višak i gubitak, odnosno manjak, ne utvrdi rezultat poslovanja društva po segmentima, odnosno o tome ne izvesti Narodnu banku Srbije (član 142);

43) shodnom primenom člana 142. ovog zakona, ne utvrdi, ne iskaže i ne obelodani na propisan način dobitak, odnosno višak i gubitak, odnosno manjak, ne utvrdi rezultat poslovanja društva po segmentima, odnosno o tome ne izvesti Narodnu banku Srbije (član 69);

44) ne nadoknadi osnovni kapital na propisan način kad je on smanjen ispod predviđenog iznosa, odnosno ne donese ili ne dostavi Narodnoj banci Srbije u propisanom roku program mera za pokriće gubitka, odnosno manjka (član 145);

45) shodnom primenom člana 145. ovog zakona, ne nadoknadi osnovni kapital na propisan način kad je on smanjen ispod predviđenog iznosa, odnosno ne donese ili ne dostavi Narodnoj banci Srbije u propisanom roku program mera za pokriće gubitka, odnosno manjka (član 69);

46) ne obezbedi kontinuiranu likvidnost, ne isplati blagovremeno naknade šteta, odnosno ne izvrši druge obaveze (član 146. stav 1);

- 47) shodnom primenom člana 146. stav 1. ovog zakona, ne obezbedi kontinuiranu likvidnost, odnosno ne izvrši druge obaveze (član 69);
- 48) ne obezbedi efikasan sistem upravljanja u društvu ili ga ne obezbedi na propisan način, odnosno ne obezbedi efikasan sistem upravljanja rizicima ili ga ne obezbedi na propisan način ili ne upravlja rizicima na takav način, odnosno ne obezbedi efikasan sistem internih kontrola ili ga ne obezbedi na propisan način, odnosno ne organizuje internu reviziju ili je ne organizuje na propisan način (čl. od 147. do 156);
- 49) shodnom primenom čl. od 147. do 156. ovog zakona, ne obezbedi efikasan sistem upravljanja u društvu ili ga ne obezbedi na propisan način, odnosno ne obezbedi efikasan sistem upravljanja rizicima ili ga ne obezbedi na propisan način ili ne upravlja rizicima na takav način, odnosno ne obezbedi efikasan sistem internih kontrola ili ga ne obezbedi na propisan način, odnosno ne organizuje internu reviziju ili je ne organizuje na propisan način (član 69);
- 50) ne integriše sistem internih kontrola u sve poslovne aktivnosti i procese društva, odnosno ne razvije pouzdan, funkcionalan i adekvatan informacioni sistem (član 153. stav 1);
- 51) shodnom primenom člana 153. stav 1. ovog zakona, ne integriše sistem internih kontrola u sve poslovne aktivnosti i procese društva, odnosno ne razvije pouzdan, funkcionalan i adekvatan informacioni sistem (član 69);
- 52) ne dostavi Narodnoj banci Srbije pravilnik o radu interne revizije, godišnji plan rada interne revizije, odnosno izveštaj o internoj reviziji ili ih ne dostavi u propisanom roku (član 159);
- 53) shodnom primenom člana 159. ovog zakona, ne dostavi Narodnoj banci Srbije pravilnik o radu interne revizije, godišnji plan rada interne revizije, odnosno izveštaj o internoj reviziji ili ih ne dostavi u propisanom roku (član 69);
- 54) ne imenuje ovlašćenog aktuara na propisan način ili ga ne imenuje u propisanom roku (član 162);
- 55) shodnom primenom člana 162. ovog zakona, ne imenuje ovlašćenog aktuara na propisan način ili ga ne imenuje u propisanom roku (član 69);
- 56) ne obezbedi ovlašćenom aktuaru stalan i nesmetan pristup podacima o poslovanju koji su mu neophodni u obavljanju njegovih poslova (član 166);
- 57) shodnom primenom člana 166. ovog zakona, ne obezbedi ovlašćenom aktuaru stalan i nesmetan pristup podacima o poslovanju koji su mu neophodni u obavljanju njegovih poslova (član 69);
- 58) ne obavesti Narodnu banku Srbije da nadležni organ društva nije prihvatio mišljenje ovlašćenog aktuara ili to ne učini u propisanom roku (član 171. stav 1);
- 59) shodnom primenom člana 171. stav 1. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije da nadležni organ društva nije prihvatio mišljenje ovlašćenog aktuara ili to ne učini u propisanom roku (član 69);

60) ne dostavi ovlašćenom aktuaru izveštaj revizora ili ga ne dostavi u propisanom roku, odnosno ne obavesti Narodnu banku Srbije u propisanom roku o mišljenju ovlašćenog aktuara (član 172. st. 1. i 3);

61) shodnom primenom člana 172. st. 1. i 3. ovog zakona, ne dostavi ovlašćenom aktuaru izveštaj revizora ili ga ne dostavi u propisanom roku, odnosno ne obavesti Narodnu banku Srbije u propisanom roku o mišljenju ovlašćenog aktuara (član 69);

62) ne čuva, kao poverljive, podatke, činjenice i okolnosti koje sazna u poslovanju sa osiguranikom, odnosno drugim korisnikom prava iz osiguranja (član 175);

63) ne izveštava Narodnu banku Srbije na propisan način, odnosno ne obezbedi tačnost i ažurnost podataka koje joj dostavlja (čl. od 177. do 181);

64) shodnom primenom čl. od 177. do 181. ovog zakona, ne izveštava Narodnu banku Srbije na propisan način, odnosno ne obezbedi tačnost i ažurnost podataka koje joj dostavlja (član 69);

65) izabere društvo za reviziju bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (član 183. stav 1);

66) shodnom primenom člana 183. stav 1. ovog zakona, izabere društvo za reviziju bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (član 69);

67) ne omogući ovlašćenom licu vršenje neposredne kontrole u skladu sa zakonom (čl. 191. i 192);

68) shodnom primenom čl. 191. i 192. ovog zakona, ne omogući ovlašćenom licu vršenje neposredne kontrole u skladu sa zakonom (član 69);

69) ne otkloni nezakonitosti, odnosno nepravilnosti koje je Narodna banka Srbije utvrdila u njegovom poslovanju, odnosno ne dostavi joj izveštaj o sprovođenju naložene mere ili ne izvrši ove obaveze u utvrđenom roku (čl. 202. i 203);

70) shodnom primenom čl. 202. i 203. ovog zakona, ne otkloni nezakonitosti, odnosno nepravilnosti koje je Narodna banka Srbije utvrdila u njegovom poslovanju, odnosno ne dostavi joj izveštaj o sprovođenju naložene mere ili ne izvrši ove obaveze u utvrđenom roku (član 69);

71) ne izvrši rešenje Narodne banke Srbije kojim je naloženo razrešenje ili suspenzija člana uprave, odnosno privremena mera (čl. 204. i 205);

72) shodnom primenom čl. 204. i 205. ovog zakona, ne izvrši rešenje Narodne banke Srbije kojim je naloženo razrešenje ili suspenzija člana uprave, odnosno privremena mera (član 69);

73) ne dostavi Narodnoj banci Srbije konsolidovane finansijske izveštaje s propisanim podacima i informacijama (član 219. stav 5);

74) prenese ceo portfelj ili deo portfelja osiguranja na drugo društvo za osiguranje bez saglasnosti Narodne banke Srbije (član 222. stav 1);

75) shodnom primenom člana 222. stav 1. ovog zakona, prenese ceo portfelj ili deo portfelja reosiguranja na drugo društvo za reosiguranje bez saglasnosti Narodne banke Srbije (član 69);

76) ne prenese u utvrđenom, odnosno propisanom roku portfelj osiguranja na društvo za osiguranje koje preuzima portfelj (član 224. stav 1);

77) shodnom primenom člana 224. stav 1. ovog zakona, ne prenese u utvrđenom, odnosno propisanom roku portfelj reosiguranja na društvo za reosiguranje koje preuzima portfelj (član 69);

78) ne obavesti ugovarače osiguranja o prenosu portfelja osiguranja na propisan način ili ih ne obavesti u propisanom roku (član 224. stav 3);

79) shodnom primenom člana 224. stav 3. ovog zakona, ne obavesti ugovarače reosiguranja o prenosu portfelja reosiguranja na propisan način ili ih ne obavesti u propisanom roku (član 69);

80) izvrši statusnu promenu, promenu pravne forme ili promenu forme bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (čl. od 227. do 229);

81) shodnom primenom člana 227. ovog zakona, izvrši statusnu promenu bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (član 69).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u društvu za osiguranje, odnosno društvu za reosiguranje novčanom kaznom od 30.000 do 1.000.000 dinara.

Novčane kazne licima koja obavljaju poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju

Član 261

Novčanom kaznom od 50.000 do 3.000.000 dinara kazniće se društvo za posredovanje u osiguranju, odnosno društvo za zastupanje u osiguranju ako:

1) ne obezbedi zaštitu prava i interesa korisnika usluge osiguranja na propisan način (član 15);

2) ne obavlja poslove posredovanja, odnosno zastupanja u osiguranju na propisan način (član 19);

3) ima uzajamno učešće s drugim subjektom nadzora (član 29);

4) shodnom primenom člana 37. stav 3. i člana 41. stav 3. ovog zakona, ne obezbedi da lice koje stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u društvu bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije ili kome je ta saglasnost oduzeta ne ostvaruje prava u tom društvu, odnosno ne utiče na upravljanje ili na poslovnu politiku tog društva (čl. 96. i 108);

5) shodnom primenom člana 38. stav 1. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije o sticanju ili otuđenju propisanog učešća u svom kapitalu (čl. 96. i 108);

6) shodnom primenom člana 38. stav 2. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način o identitetu svih lica koja imaju kvalifikovano učešće u tom društvu (čl. 96. i 108);

7) shodnom primenom člana 61. ovog zakona, imenuje člana uprave društva bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (čl. 96. i 108);

8) shodnom primenom člana 61. st. 7. i 8. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije o imenovanju i razrešenju člana uprave ili to ne učini u propisanom roku, odnosno ne upiše imenovanog člana uprave u registar nadležnog organa (čl. 96. i 108);

9) shodnom primenom člana 64. stav 3. ovog zakona, omogući članu uprave društva obavljanje te funkcije i posle oduzimanja saglasnosti Narodne banke Srbije za obavljanje funkcije člana uprave društva (čl. 96. i 108);

10) shodnom primenom člana 66. stav 1. ovog zakona, promeni poslovno ime, sedište, odnosno adresu sedišta bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (čl. 96. i 108);

11) shodnom primenom člana 68. stav 1. ovog zakona, stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u drugom pravnom licu bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (čl. 96. i 108);

12) shodnom primenom člana 81. ovog zakona, osnuje ogranak u stranoj državi bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, odnosno ne obavesti Narodnu banku Srbije u propisanom roku o neposrednom obavljanju poslova posredovanja, odnosno zastupanja u osiguranju u stranoj državi (čl. 96. i 108);

13) obavlja poslove zastupanja u osiguranju (član 86. stav 2);

14) ne dostavi Narodnoj banci Srbije rešenje o upisu u registar ili to ne učini u propisanom roku (član 90. stav 4);

15) shodnom primenom člana 90. stav 4. ovog zakona, ne dostavi Narodnoj banci Srbije rešenje o upisu u registar ili to ne učini u propisanom roku (član 108);

16) ne obezbedi da u toku poslovanja osnovni kapital uvek bude u propisanoj visini, odnosno da pripadajuća aktiva bude u propisanoj strukturi (član 88. stav 5. i član 101. stav 5);

17) ne pruži ugovaraču osiguranja/reosiguranja, odnosno osiguraniku objašnjenja i savete o okolnostima značajnim za zaključenje/sprovedenje ugovora o osiguranju/reosiguranju (član 94);

18) ne štiti interese ugovarača osiguranja/reosiguranja, osiguranika, odnosno društva za osiguranje/reosiguranje (član 95. st. od 1. do 3);

19) ne upozna ugovarača osiguranja/reosiguranja, odnosno osiguranika sa svim pravnim i ekonomskim vezama s društvom za osiguranje/reosiguranje koje mogu uticati na njegovu nepristrasnost u izvršavanju preuzetih obaveza (član 95. st. 4. i 5);

20) ne čuva u poslovnim prostorijama ugovor o zastupanju u osiguranju (član 97);

21) obavlja poslove posredovanja u osiguranju (član 98. stav 3);

- 22) zastupa više društava za osiguranje bez njihove pismene saglasnosti (član 99. stav 1);
- 23) poslove posredovanja, odnosno zastupanja u osiguranju u tom društvu obavljaju lica koja nisu ovlašćeni posrednici, odnosno ovlašćeni zastupnici, odnosno lica koja nisu podobna za obavljanje tih poslova (član 92. st. 1. i 2. i član 105. st. 1. i 2);
- 24) ne uplati, odnosno ne preda novčana sredstva i ostale instrumente plaćanja i obezbeđenja plaćanja ili to ne učini u propisanom roku (član 106. stav 1);
- 25) ne pruži ugovaraču osiguranja/reosiguranja, pre zaključenja, odnosno pri izmenama i/ili dopunama ili produženju važenja ugovora o osiguranju/reosiguranju, propisane informacije, odnosno shodnom primenom člana 84. ovog zakona, te informacije ne pruži na propisan način (član 111);
- 26) shodnom primenom člana 175. ovog zakona, ne čuva, kao poverljive, podatke, činjenice i okolnosti koje sazna u poslovanju sa osiguranikom, odnosno drugim korisnikom prava iz osiguranja (član 112. stav 1);
- 27) ne izveštava Narodnu banku Srbije na propisan način, odnosno shodnom primenom člana 180. stav 2. ovog zakona, ne obezbedi tačnost i ažurnost podataka koje joj dostavlja (član 112. stav 1);
- 28) shodnom primenom čl. 191. i 192. ovog zakona, ne omogući ovlašćenom licu vršenje neposredne kontrole u skladu sa zakonom (član 112. stav 1);
- 29) shodnom primenom čl. 202. i 203. ovog zakona, ne otkloni nezakovitosti, odnosno nepravilnosti koje je Narodna banka Srbije utvrdila u njegovom poslovanju, odnosno ne dostavi joj izveštaj o sprovođenju naložene mere ili ne izvrši ove obaveze u utvrđenom roku (član 112. stav 1);
- 30) shodnom primenom čl. 204. i 205. ovog zakona, ne izvrši rešenje Narodne banke Srbije kojim je naloženo razrešenje ili suspenzija člana uprave društva, odnosno privremena mera (član 112. stav 1);
- 31) ne obavesti Narodnu banku Srbije o prestanku rada, odnosno ne dostavi joj u propisanom roku odluku o likvidaciji društva (član 220. stav 2. i član 221. stav 3);
- 32) izvrši statusnu promenu, odnosno promenu pravne forme bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (član 227. stav 2. i član 228. stav 1).

Za radnje iz stava 1. tačka 1) i tač. od 20) do 29) ovog člana kazniće se i pravno lice iz člana 98. stav 2. ovog zakona novčanom kaznom od 50.000 do 3.000.000 dinara.

Novčanom kaznom od 15.000 do 500.000 dinara kazniće se:

- 1) za radnje iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u društvu za posredovanje u osiguranju, odnosno društvu za zastupanje u osiguranju;

2) za radnje iz stava 2. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu iz člana 98. stav 2. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 30.000 do 2.000.000 dinara kazniće se zastupnik o osiguranju za radnje iz stava 1. tač. 1), 2), 10) i 15) i tač. od 20) do 29) ovog člana, kao i ako:

- 1) ne održava u toku poslovanja likvidnu aktivnu u propisanoj strukturi (član 103. stav 4);
- 2) ne dostavi Narodnoj banci Srbije propisane dokaze pre poveravanja poslova poslovođi (član 104. stav 4);
- 3) ne obavesti Narodnu banku Srbije o prestanku rada, odnosno izvrši promenu pravne forme bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije (član 220. stav 2. i član 228. stav 1).

Novčane kazne koje se primenjuju nakon pristupanja Republike Svetskoj trgovinskoj organizaciji

Član 262

Novčanom kaznom od 100.000 do 5.000.000 dinara kazniće se strano društvo za osiguranje, odnosno strano društvo za reosiguranje:

- 1) čiji ogranak ne ispunjava uslove propisane članom 234. stav 1. ovog zakona;
- 2) koje obavlja poslove osiguranja/reosiguranja u Republici preko ogranka suprotno članu 234. stav 3. ovog zakona;
- 3) koje osnuje ogranak u Republici suprotno članu 235. stav 1. ovog zakona;
- 4) ne dostavi Narodnoj banci Srbije rešenje o upisu u registar ogranka ili to ne učini u propisanom roku (član 235. stav 7).

Novčanom kaznom od 50.000 do 3.000.000 dinara kazniće se strano društvo za posredovanje u osiguranju, odnosno strano društvo za zastupanje u osiguranju koje obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u Republici preko ogranka suprotno članu 237. st. 1. i 3. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u stranom društvu za osiguranje, odnosno stranom društvu za reosiguranje novčanom kaznom od 30.000 do 1.000.000 dinara.

Za radnju iz stava 2. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u stranom društvu za posredovanje u osiguranju, odnosno stranom društvu za zastupanje u osiguranju novčanom kaznom od 15.000 do 500.000 dinara.

Novčane kazne koje se primenjuju nakon pristupanja Republike Evropskoj uniji

Član 263

Pored novčanih kazni iz člana 260. ovog zakona, novčanom kaznom od 100.000 do 5.000.000 dinara kazniće se društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje ako:

- 1) počne da obavlja poslove osiguranja/reosiguranja u drugoj državi članici a o tome prethodno ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način (član 240. stav 1. i član 241. stav 1);
- 2) ne obavesti Narodnu banku Srbije i nadležni nadzorni organ druge države članice o promenama dostavljenih podataka ili to ne učini u propisanom roku (član 240. stav 9. i član 241. stav 8);
- 3) ne postane član nacionalnog biroa osiguranja i nacionalnog garantnog fonda druge države članice pre početka obavljanja poslova obaveznog osiguranja u saobraćaju u toj državi (član 240. stav 8. i član 241. stav 7);
- 4) ne izveštava Narodnu banku Srbije na propisan način o svom poslovanju u drugoj državi članici (član 243).

Novčanom kaznom od 100.000 do 5.000.000 dinara kazniće se društvo za osiguranje druge države članice, odnosno društvo za reosiguranje druge države članice ako:

- 1) obavlja poslove osiguranja/reosiguranja u Republici preko ogranka ili neposredno suprotno članu 245. stav 2. i članu 246. st. od 1. do 3. ovog zakona;
- 2) ne prestane da obavlja poslove osiguranja/reosiguranja u Republici u skladu sa članom 246. stav 6. ovog zakona;
- 3) ne obavesti Narodnu banku Srbije i nadležni nadzorni organ države članice u kojoj ima sedište o promeni dostavljenih podataka ili to ne učini u propisanom roku (član 246. stav 7).

Pored novčanih kazni iz člana 261. stav 1. ovog zakona, novčanom kaznom od 50.000 do 3.000.000 dinara kazniće se društvo za posredovanje u osiguranju, odnosno društvo za zastupanje u osiguranju ako:

- 1) shodnom primenom čl. 240. i 241. ovog zakona, počne da obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u drugoj državi članici a o tome prethodno ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način (član 250. stav 2);
- 2) shodnom primenom člana 243. ovog zakona, ne izveštava Narodnu banku Srbije na propisan način o svom poslovanju u drugoj državi članici (član 250. stav 6).

Novčanom kaznom od 50.000 do 3.000.000 dinara kazniće se društvo za posredovanje u osiguranju druge države članice, odnosno društvo za zastupanje u osiguranju druge države članice ako obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju u Republici preko ogranka ili neposredno suprotno članu 252. st. 2, 3. i 5. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u društvu za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje novčanom kaznom od 30.000 do 1.000.000 dinara.

Za radnje iz stava 2. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u društvu za osiguranje druge države članice, odnosno društvu za reosiguranje druge države članice novčanom kaznom od 30.000 do 1.000.000 dinara.

Za radnje iz stava 3. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u društvu za posredovanje u osiguranju, odnosno društvu za zastupanje u osiguranju novčanom kaznom od 15.000 do 500.000 dinara.

Za radnju iz stava 4. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u društvu za posredovanje u osiguranju druge države članice, odnosno društvu za zastupanje u osiguranju druge države članice novčanom kaznom od 15.000 do 500.000 dinara.

Pored novčanih kazni iz člana 261. stav 4. ovog zakona, zastupnik u osiguranju kazniće se i za radnje iz stava 3. ovog člana novčanom kaznom od 30.000 do 2.000.000 dinara (član 250. stav 7).

Posrednik u osiguranju druge države članice, odnosno zastupnik u osiguranju druge države članice kazniće se za radnju iz stava 4. ovog člana novčanom kaznom od 30.000 do 2.000.000 dinara (član 252. stav 8).

Odeljak 3. PREKRŠAJI

Prekršaji pravnih lica i preduzetnika

Član 264

Novčanom kaznom od 300.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) koristi pojam "osiguranje/reosiguranje", odnosno pojam izveden iz tog pojma u svom poslovnom imenu ili nazivu suprotno ovom zakonu (član 17);
- 2) stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije ili je ne obavesti u propisanom roku o tom sticanju/uvećanju (član 31. st. 1. i 4);
- 3) shodnom primenom člana 31. st. 1. i 4. ovog zakona, stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u društvu za reosiguranje, društvu za uzajamno osiguranje ili društvu za posredovanje/zastupanje u osiguranju bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije ili je ne obavesti u propisanom roku o tom sticanju/uvećanju (čl. 69, 80, 96. i 108);
- 4) ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način o otuđenju, odnosno umanjenju kvalifikovanog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje (član 36);
- 5) shodnom primenom člana 36. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način o otuđenju, odnosno umanjenju kvalifikovanog učešća u društvu za reosiguranje, društvu za uzajamno osiguranje ili društvu za posredovanje/zastupanje u osiguranju (čl. 69, 80, 96. i 108);

6) kao lice s kvalifikovanim učešćem u akcionarskom društvu za osiguranje, ne dostavi Narodnoj banci Srbije propisane podatke i informacije (član 39);

7) shodnom primenom člana 39. ovog zakona, kao lice s kvalifikovanim učešćem u društvu za reosiguranje, društvu za uzajamno osiguranje ili društvu za posredovanje/zastupanje u osiguranju ne dostavi Narodnoj banci Srbije propisane podatke i informacije (čl. 69, 80, 96. i 108);

8) kao osnivač akcionarskog društva za osiguranje, ne dostavi Narodnoj banci Srbije akte usvojene na osnivačkoj skupštini ili ih ne dostavi u propisanom roku (član 48. stav 5);

9) shodnom primenom člana 48. stav 5. ovog zakona, kao osnivač društva za reosiguranje ili društva za uzajamno osiguranje, ne dostavi Narodnoj banci Srbije akte usvojene na osnivačkoj skupštini ili ih ne dostavi u propisanom roku (čl. 69. i 80);

10) kao lice u vezi s radom u društvu, odnosno u vršenju usluga za društvo, ne postupa na propisan način s poverljivim podacima koji su mu dostupni u vezi s osiguranikom, odnosno drugim korisnikom prava iz osiguranja (član 175).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.

Za radnju iz stava 1. tačka 1) ovog člana kazniće se za prekršaj i preduzetnik novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.

Prekršaji društva za reviziju

Član 265

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj društvo za reviziju ako:

1) ne obavesti upravu, odnosno Narodnu banku Srbije o propisanim podacima, činjenicama i okolnostima (član 184);

2) shodnom primenom člana 184. ovog zakona, ne obavesti upravu, odnosno Narodnu banku Srbije o propisanim podacima, činjenicama i okolnostima (član 69).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u društvu za reviziju novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.

Prekršaji fizičkih lica

Član 266

Novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u akcionarskom društvu za osiguranje bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije ili je ne obavesti u propisanom roku o tom sticanju/uvećanju (član 31. st. 1. i 4);

2) shodnom primenom člana 31. st. 1. i 4. ovog zakona, stekne, odnosno uveća kvalifikovano učešće u društvu za reosiguranje, društvu za uzajamno osiguranje ili društvu za posredovanje/zastupanje u osiguranju bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije ili je ne obavesti u propisanom roku o tom sticanju/uvećanju (čl. 69, 80, 96. i 108);

3) ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način o otuđenju, odnosno umanjenju kvalifikovanog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje (član 36);

4) shodnom primenom člana 36. ovog zakona, ne obavesti Narodnu banku Srbije na propisan način o otuđenju, odnosno umanjenju kvalifikovanog učešća u društvu za reosiguranje, društvu za uzajamno osiguranje ili društvu za posredovanje/zastupanje u osiguranju (čl. 69, 80, 96. i 108);

5) kao osnivač akcionarskog društva za osiguranje, ne dostavi Narodnoj banci Srbije akte usvojene na osnivačkoj skupštini ili ih ne dostavi u propisanom roku (član 48. stav 5);

6) shodnom primenom člana 48. stav 5. ovog zakona, kao osnivač društva za reosiguranje ili društva za uzajamno osiguranje, ne dostavi Narodnoj banci Srbije akte usvojene na osnivačkoj skupštini ili ih ne dostavi u propisanom roku (čl. 69. i 80);

7) kao član uprave, ne preduzme mere radi sprečavanja nezakonitih ili neprimerenih radnji i uticaja lica koja su blisko povezana s akcionarskim društvom za osiguranje, a radi zaštite korisnika usluge osiguranja (član 59);

8) shodnom primenom člana 59. ovog zakona, kao član uprave, ne preduzme mere radi sprečavanja nezakonitih ili neprimerenih radnji i uticaja lica koja su blisko povezana s društvom za reosiguranje ili društvom za uzajamno osiguranje, a radi zaštite korisnika usluge osiguranja (čl. 69. i 80);

9) kao član uprave akcionarskog društva za osiguranje ne obavesti nadzorni odbor, odnosno Narodnu banku Srbije o propisanim činjenicama (član 65);

10) shodnom primenom člana 65. ovog zakona, kao član uprave društva za reosiguranje ili društva za uzajamno osiguranje ne obavesti nadzorni odbor, odnosno Narodnu banku Srbije o propisanim činjenicama (čl. 69. i 80);

11) kao ovlašćeni posrednik, odnosno ovlašćeni zastupnik, ne obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju na propisan način (čl. 92. stav 6. i 105. stav 6);

12) kao interni revizor, ne obavlja poslove interne revizije u društvu za osiguranje na propisan način (član 156. stav 5);

13) shodnom primenom člana 156. stav 5. ovog zakona, kao interni revizor, ne obavlja poslove interne revizije u društvu za reosiguranje na propisan način (član 69);

14) kao ovlašćeni aktuar, ne obavesti Narodnu banku Srbije o prestanku obavljanja poslova ovlašćenog aktuara u društvu, odnosno ne obavlja te poslove na propisan način, odnosno ne predloži upravi mere za otklanjanje uočenih nepravilnosti u vezi s premijom i tehničkom rezervom, odnosno ne obavesti Narodnu banku Srbije da uprava nije sprovela te mere, odnosno ne preispita u propisanom roku svoje mišljenje o finansijskom izveštaju društva za osiguranje ili ne obavesti o tom mišljenju nadležni organ društva (čl. 163, 164, 165. i 172);

15) shodnom primenom čl. 163, 164, 165. i 172. ovog zakona, kao ovlašćeni aktuar, ne obavesti Narodnu banku Srbije o prestanku obavljanja poslova ovlašćenog aktuara u društvu, odnosno ne obavlja te poslove na propisan način, odnosno ne predloži upravi mere za otklanjanje uočenih nepravilnosti u vezi s premijom i tehničkom rezervom, odnosno ne obavesti Narodnu banku Srbije da uprava nije sprovela te mere, odnosno ne preispita u propisanom roku svoje mišljenje o finansijskom izveštaju društva za reosiguranje ili ne obavesti o tom mišljenju nadležni organ društva (član 69);

16) kao član organa društva za osiguranje, akcionar, zaposleni, odnosno drugo lice u vezi s radom u društvu, odnosno u vršenju usluga za društvo, ne postupa na propisan način s poverljivim podacima koji su mu dostupni u vezi s osiguranikom, odnosno drugim korisnikom prava iz osiguranja (član 175);

17) kao prinudni upravnik, donese odluke iz nadležnosti organa uprave bez saglasnosti Narodne banke Srbije, odnosno ne pridržava se u svom radu instrukcija Narodne banke Srbije, odnosno ne preduzme mere neophodne za uspostavljanje ponovne poslovne stabilnosti i likvidnosti društva za osiguranje (član 208);

18) shodnom primenom člana 208. ovog zakona, kao prinudni upravnik, donese odluke iz nadležnosti organa uprave bez saglasnosti Narodne banke Srbije, odnosno ne pridržava se u svom radu instrukcija Narodne banke Srbije, odnosno ne preduzme mere neophodne za uspostavljanje ponovne poslovne stabilnosti i likvidnosti društva za reosiguranje (član 69);

19) kao prinudni upravnik, ne dostavi Narodnoj banci Srbije izveštaj o društvu za osiguranje ili ga ne dostavi u propisanom roku (član 209);

20) shodnom primenom člana 209. ovog zakona, kao prinudni upravnik, ne dostavi Narodnoj banci Srbije izveštaj o društvu za reosiguranje ili ga ne dostavi u propisanom roku (član 69);

21) kao prinudni upravnik, ne sazove skupštinu društva za osiguranje ili je ne sazove na propisan način (član 210);

22) shodnom primenom člana 210. ovog zakona, kao prinudni upravnik, ne sazove skupštinu društva za reosiguranje ili je ne sazove na propisan način (član 69).

Glava XVI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Prelazne odredbe

Postojeća društva za osiguranje i druga lica

Član 267

Društva za osiguranje, društva za reosiguranje, društva za posredovanje u osiguranju, društva za zastupanje u osiguranju, zastupnici u osiguranju, agencije za pružanje drugih usluga u osiguranju, kao i pravna lica koja poslove pružanja drugih usluga u osiguranju obavljaju u posebno organizovanom delu, koji su osnovani u skladu sa Zakonom o osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 70/04 - ispravka, 61/05, 61/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon, 101/07, 63/09 - odluka US, 107/09, 99/11, 119/12 i 116/13, nastavljaju da rade na način na koji su i pod uslovima pod kojima su upisani u registar nadležnog organa i s delatnošću za koju su dobili dozvolu Narodne banke Srbije - do okončanja postupka usklađivanja sa ovim zakonom.

Saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave, odnosno nadzornog odbora date na osnovu Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 70/04 - ispravka, 61/05, 61/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon, 101/07, 63/09 - odluka US, 107/09, 99/11, 119/12 i 116/13 ostaju na snazi do okončanja postupka usklađivanja u smislu stava 1. ovog člana.

Usklađivanje društava za osiguranje i drugih lica

Član 268

Društva za osiguranje i druga lica iz člana 267. stav 1. ovog zakona dužni su da svoje poslovanje, imovinu, kapital, obaveze, organe, organizaciju i akte usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Društvo za osiguranje koje na dan stupanja na snagu ovog zakona ima dozvolu za obavljanje pojedinih ili svih vrsta životnih osiguranja i pojedinih ili svih vrsta neživotnih osiguranja dužno je da obavezu propisanu u članu 25. stav 3. ovog zakona izvrši u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Lica iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su da dokaze o usklađivanju u smislu tih stavova dostave Narodnoj banci Srbije u roku od 15 dana od dana njihovog usvajanja.

Ako na osnovu dostavljenih dokaza utvrdi da su lica iz stava 1. ovog člana svoje poslovanje, imovinu, kapital, obaveze, organe, organizaciju i akte uskladila sa odredbama ovog zakona, odnosno da je lice iz stava 2. ovog člana izvršilo obavezu propisanu u članu 25. stav 3. ovog zakona - Narodna banka Srbije će, u roku od 60 dana od dana prijema potrebne dokumentacije, doneti rešenje kojim će utvrditi da su ta lica ispunila uslove koji su ovim zakonom propisani za obavljanje delatnosti osiguranja.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, ako, pri usklađivanju sa odredbama ovog zakona, agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju, odnosno pravno lice koje poslove pružanja drugih usluga u osiguranju obavlja u posebno organizovanom delu Narodnoj banci Srbije dostavi dokaze o prestanku obavljanja poslova pružanja drugih usluga u osiguranju - Narodna banka Srbije će doneti rešenje o prestanku važenja dozvole za obavljanje ovih poslova.

Ako lica iz stava 1. ovog člana svoje poslovanje, imovinu, kapital, obaveze, organe, organizaciju i akte ne usklade sa odredbama ovog zakona u roku iz tog stava, odnosno ako lice iz stava 2. ovog člana obavezu iz člana 25. stav 3. ovog zakona ne izvrši u propisanom roku - Narodna banka Srbije će doneti rešenje o oduzimanju tim licima dozvole za obavljanje delatnosti osiguranja.

Društvo za posredovanje u osiguranju koje obavlja poslove zastupanja u osiguranju

Član 269

Društvo za posredovanje u osiguranju koje na dan stupanja na snagu ovog zakona ima dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju za određenu vrstu osiguranja, i koje izvrši usklađivanje iz člana 268. stav 1. ovog zakona, zadržava pravo na proviziju po osnovu ugovora o osiguranju koje je zaključilo do tog dana u ime i za račun društva za osiguranje, sve do isteka vremena na koje su ti ugovori zaključeni.

Banka koja poslove zastupanja u osiguranju obavlja na osnovu saglasnosti Narodne banke Srbije

Član 270

Banka koja na dan početka primene ovog zakona poslove zastupanja u osiguranju obavlja na osnovu saglasnosti Narodne banke Srbije date na osnovu Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 70/04 - ispravka, 61/05, 61/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon, 101/07, 63/09 - odluka US, 107/09, 99/11, 119/12 i 116/13 - smatra se da ima prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije iz člana 98. stav 2. ovog zakona.

Ovlašćeni aktuar

Član 271

Licu koje na dan početka primene ovog zakona ima ovlašćenje Narodne banke Srbije za obavljanje aktuarskih poslova, odnosno koje je zvanje ovlašćenog aktuara steklo u skladu s propisima koji su važili do tog dana - priznaje se to zvanje, i to lice može obavljati aktuarske poslove u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćeni posrednici i ovlašćeni zastupnici

Član 272

Lice koje na dan početka primene ovog zakona ima ovlašćenje Narodne banke Srbije za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, odnosno poslova zastupanja u osiguranju - smatra se da ima ovlašćenje iz člana 92. stav 3. ovog zakona, odnosno člana 105. stav 3. ovog zakona.

Lice koje na dan početka primene ovog zakona ima ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju može da obavlja i poslove posredovanja u reosiguranju.

Uzastopne revizije

Član 273

Pri računanju uzastopnih revizija iz člana 182. stav 3. ovog zakona u obzir se uzimaju i uzastopne revizije koje su u društvu za osiguranje/reosiguranje obavljene do dana početka primene ovog zakona.

Poslovi osiguranja/reosiguranja do pristupanja Republike Svetskoj trgovinskoj organizaciji, odnosno Evropskoj uniji

Član 274

Do dana pristupanja Republike Svetskoj trgovinskoj organizaciji, kod stranog društva za reosiguranje mogu se reosigurati rizici za koje se u Republici ne može obezbediti reosiguranje, odnosno za koje se u Republici ne vrši reosiguranje, kao i drugi rizici za koje to propiše Vlada Republike Srbije.

Do dana pristupanja Republike Evropskoj uniji, kod stranog društva za osiguranje mogu se osigurati rizici za koje se u Republici ne vrši osiguranje, kao i drugi rizici za koje to propiše Vlada Republike Srbije.

Strana država

Član 275

Do dana pristupanja Republike Evropskoj uniji, strana država označava svaku stranu državu, a nakon dana ovog pristupanja - označava državu koja nije Republika i nije država članica.

Strano društvo za osiguranje/reosiguranje

Član 276

Strano društvo za osiguranje/reosiguranje, do dana pristupanja Republike Evropskoj uniji, označava pravno lice koje ima sedište izvan Republike i koje je osnovano i upisano u registar nadležnog organa države porekla u skladu s propisima te države, koje poseduje dozvolu za rad nadzornog organa te države i koje obavlja poslove osiguranja/reosiguranja, a nakon dana ovog pristupanja označava pravno lice koje ima sedište izvan Republike ili druge države članice i koje je osnovano i upisano u registar nadležnog organa države porekla u skladu s propisima te države, koje poseduju dozvolu za rad nadzornog organa te države i koje obavlja poslove osiguranja/reosiguranja.

Strano društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju

Član 277

Strano društvo za posredovanje/zastupanje u osiguranju, do dana pristupanja Republike Evropskoj uniji, označava pravno lice koje ima sedište izvan Republike, koje je osnovano i upisano u registar nadležnog organa države porekla u skladu s propisima te države i koje obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju, a nakon dana ovog pristupanja označava pravno lice koje ima sedište izvan Republike ili druge države članice, koje je osnovano i upisano u registar nadležnog organa države porekla u skladu s propisima te države i koje obavlja poslove posredovanja/zastupanja u osiguranju.

Rok za donošenje propisa za izvršavanje ovog zakona

Član 278

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz člana 243. stav 4. ovog zakona, koji će se doneti posle početka primene tog stava.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 70/04 - ispravka, 61/05, 61/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon, 101/07, 63/09 - odluka US, 107/09, 99/11, 119/12 i 116/13), osim odredaba tih propisa koje su suprotne ovom zakonu.

Započeti postupci

Član 279

Postupci za davanje dozvola, saglasnosti i ovlašćenja Narodne banke Srbije koji su započeti do dana početka primene ovog zakona a nisu okončani do tog dana - okončaće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Postupci kontrole Narodne banke Srbije započeti do dana početka primene ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 70/04 - ispravka, 61/05, 61/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon, 101/07, 63/09 - odluka US, 107/09, 99/11, 119/12 i 116/13).

Postupci kontrole Narodne banke Srbije koji se vrše posle dana početka primene ovog zakona a obuhvataju poslovanje društva za osiguranje, odnosno drugog subjekta nadzora do tog dana - okončaće se u skladu sa odredbama ovog zakona, s tim da se za nepravilnosti u poslovanju učinjene do dana početka primene ovog zakona mogu izreći mere iz člana 197. stav 1. ovog zakona, osim mera iz tač. 1), 2) i 5) tog stava.

2. Završne odredbe

Prestanak važenja zakona

Član 280

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 70/04 - ispravka, 61/05, 61/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon, 101/07, 63/09 - odluka US, 107/09, 99/11, 119/12 i 116/13), osim člana 234. tog zakona koji prestaje da važi danom stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, odredbe čl. od 243. do 243v i čl. od 243d do 243ž Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 70/04 - ispravka, 61/05, 61/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon, 101/07, 63/09 - odluka US, 107/09, 99/11, 119/12 i 116/13) primenjivaće se na društva za osiguranje do okončanja postupka privatizacije tih društava.

Stupanje na snagu zakona

Član 281

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije" i primenjivaće se posle isteka šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu, osim odredaba člana 233. ovog zakona, kao i odredaba čl. 234, 235. i člana 262. st. 1. i 3. ovog zakona u delu koji se odnosi na strano društvo za reosiguranje, odnosno njegov ogranak, koje će se primenjivati od dana pristupanja Republike Svetskoj trgovinskoj organizaciji, odredaba čl. 232, 236, 237. i člana 262. st. 2. i 4. ovog zakona, kao i odredaba čl. 234, 235. i člana 262. st. 1. i 3. ovog zakona u delu koji se odnosi na strano društvo za osiguranje, odnosno njegov ogranak, koje će se primenjivati posle isteka četiri godine od dana pristupanja Republike Svetskoj trgovinskoj organizaciji i odredaba čl. od 238. do 255. i člana 263. ovog zakona, koje će se primenjivati od dana pristupanja Republike Evropskoj uniji.